

MÔ-K'Ō DJÛN FOH-ING SHÛ. 马可

传福音书

Mk. I.

JING-MING-GO Ng-ts, Yiæ-su Kyi-toh foh-ing-go ky'i-deo; ² ziang keh-sing sin-cü-nying-go *shü-li* sia-lôh-tih, z-ka wô, “Ngô tang-fah Ngô-go s-ts'a læ Ng-go min-zin, ky'i be-bæn Ng zin-deo-go lu.” [Ml. 3. 1.] ³ “Kw'ông-iæ di-fông yiu nying-go sing-hyang læ-kæn eo, z-ka wô, ‘Ng-lah hao ky'i be-bæn Cü-go lu, p'u-dzih Gyi-go ka-dao.’” [Y. 40. 3.]

神明个儿子，耶稣基督福音个起头，² 像箇星先知人个书里写落的，是介话：「我打发我个使差来尔个面前，去备办尔前头个路。」 [Ml. 3. 1.] ³ 「旷野地方有人个声响来间讴，是介话：『尔拉好去备办主个路，铺直其个街道。』」 [Y. 40. 3.]

⁴ Iah-‘en læ kw’ông-iæ di-fông ‘ang si-li, djün we-sing-cün-i-go si-li, s-teh ze hao sô-diao. ⁵ ‘En Yiu-t’a di-fông, teng Yiæ-lu-sah-leng-go nying, tseo-c’ih tao gyi u-sen læ; tu tsiao-jing zi-go ze, læ Iah-dæn ‘o ziu Iah-‘en-go si-li. ⁶ Iah-‘en c’ün-leh loh-do mao, iao-bo-li kyi-leh bi-go kyiao-sing-ta; gyi ky’üoh-go z wông-djong teng yia mih-dông. ⁷ Gyi djün dao-li, z-ka wô, “‘Eo-jü ngô yiu ih-go neng-ken do-jü ngô go Cü-kwu læ-gyi; ziu-z gyü-tæn-tao ka Gyi ‘a-ta, ngô yia ky’in hao. ⁸ Ngô z yüong shü teng ng-lah ‘ang si-li; dæn-z Gyi we yüong Sing-Ling ‘ang si-li peh ng-lah.”

⁴ 约翰来旷野地方行洗礼，传回心转意个洗礼，使得罪好赦掉。⁵ 咸犹太地方，等耶路撒冷个人，走出到其乌碎来，都招认自个罪，来约但河受约翰个洗礼。⁶ 约翰穿勒骆驼毛，腰缚里系勒皮个缴身带。其吃个是蝗虫等野蜜糖。⁷ 其传道理，是介话：「后如我有一个能干大如我个主顾来其。就是跪带倒解其鞋带，我也欠好。⁸ 我是用水等尔拉行洗礼，但是其会用圣灵行洗礼拨尔拉。」

⁹ [1]Keh-go z-‘eo Yiæ-su dzong Kyüô-li-li-go Nô-sah-leh ka læ, læ lah-dæn ‘o ziu lah-‘en-go si-li. ¹⁰ Dzong shü-go u-dông tseo-zông-læ, hwéh-r-jün k‘en-kyin t‘in [2]k‘æ-k‘æ, wa-yiu *Sing-Ling* ziang ih-tsah beh-keh kông-lôh Gyi-go zông-deo; ¹¹ ping-ts‘ia dzong t‘in-li yiu sing-hyang, z-ka wô, “Ng z Ngô ts‘ing-æ-go Ng-ts, Ngô ting teh-i-go.”

⁹ 箇个时候^[1]耶稣从加利利个拿撒勒介来，来约但河受约翰个洗礼。¹⁰ 从水个乌荡走上来，忽而然看见天开开^[2]，还有圣灵像一只鹁鸽降落其个上头。¹¹ 并且从天里有声响，是介话：「尔是我亲爱个儿子，我顶得意个。」

[1] Y. ‘E. 27. 耶（稣）后（头）27（年）。（原注）

[2] ‘Ôh wô, hwéh-k‘æ, ‘ôh, lih-k‘æ. 或话，豁开，或，裂开。

¹² *Sing-Ling* ze-siu pih Yiæ-su tao kw‘ông-iæ di-fông.
¹³ Læ keh-deo kw‘ông-iæ di-fông s-jih nyih kong-fu peh
[1]Sah-dæn s-s Gyi k‘en; yi læ yia-siu cong-nyiang læ-kæn:
t‘in-s læ-kæn voh-z Gyi.

¹² 圣灵随手逼耶稣到旷野地方。¹³ 来箇头旷野地方四十日工夫拨撒但^[1]试试其看，又来野兽中央来间。天使来间服侍其。

[1] *Ziu-z Mo-kwe Ming-z.* 就是魔鬼名字。（原注）

¹⁴ [1] IAH-‘EN ky’ih-lôh lao-kæn ts-‘eo, Yiæ-su tao Kyüô-li-li ky’i djün Jing-koh-go foh-ing, z-ka wô, ¹⁵ “Z-‘eo yi-kying tao-de, Jing-ming-go koh gying-long-læ-de: ng-lah kæ we-sing-cün-i, siang-sing foh-ing dao-li.”

¹⁴ 约翰挈落牢监之后^[1]，耶稣到加利利去传神国个福音，是介话：¹⁵ 「时候已经到了，神明个国近拢来了，尔拉该回心转意，相信福音道理。」

[1] Y. ‘E. 30. 耶（稣）后（头）30（年）。（原注）

¹⁶ Yiæ-su læ Kyüô-li-li hæ pin-yin læ-kæn tseo, k’en-kyin Si-meng teng gyi hyüong-di En-teh-lih, hæ-li læ-kæn ‘ô mông; ing-we z k’ô-ng-go. ¹⁷ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Keng-leh Ngô læ, Ngô we s-teh ng-lah ky’i k’ô nying.” ¹⁸ Gyi-lah lih-k’eh ky’i-diao mông, keng-leh Gyi ky’i-de. ¹⁹

Yiæ-su yi tseo-leh ko-ky'i-tin, k'en-kyin Si-pi-t'a-go *ng-ts*
Yüô-kôh teng gyi hyüong-di lah-'en, gyi-lah yia læ jün-li
læ-kæn pu mông. ²⁰ Gyi ze-siu eo gyi-lah; gyi-lah ziu eo-
leh ah-tia Si-pi-t'a teng kwu-læ-go nying læ jün-li læ-kæn,
zi keng-leh Gyi ky'i-de.

¹⁶ 耶稣来加利利海边沿来间走，看见西门等其兄弟安
得烈，海里来间下网，因为是柯鱼个。¹⁷ 耶稣等其拉话：
「跟勒我来，我会使得尔拉去柯人。」¹⁸ 其拉立刻弃掉
网，跟勒其去了。¹⁹ 耶稣又走勒过去点，看见西庇太个儿
子雅各等其兄弟约翰，其拉也来船里来间补网。²⁰ 其随手
讴其拉，其拉就讴勒阿爹西庇太等雇来个人来船里来间，
自跟勒其去了。

²¹ [1]GYI-LAH tseo-tsing Kyüô-pah-nong: k'eo-k'eo
p'ong-djôh en-sih-nyih, Yiæ-su ziu tseo-tsing jü-we-dông-
li kông dao-li. ²² Tu hyi-gyi Gyi-go kao-hyüing: ing-we
kao-hyüing gyi-lah ziang yiu gyün-ping go, feh ziang keh-
sing doh-shü-nying ka.

²¹ 其拉走进迦百农^[1]。扣扣碰着安息日，耶稣就走进聚会堂里讲道理。²² 都稀奇其个教训：因为教训其拉像有权柄个，弗像箇星读书人介。

[1] Y. 'E. 31. 耶（稣）后（头）31（年）。（原注）

²³ Gyi-lah-go jü-we-dông yiu ih-go ao-tsao kyü vu-tih-go nying; gyi eo-ky'i-læ, wô, ²⁴ “‘E, Nô-sah-leh-go Yiæ-su, ah-lah teng Ng yiu soh-go siang-ken? Ng læ djü-mih ah-lah ma? Ngô hyiao-teh Ng z jü, ziu-z Jing-ming-go sing-jün Cü-kwu.” ²⁵ Yiæ-su heng gyi, z-ka wô, “Vong hyiang; tseo gyi c'ih-læ.” ²⁶ Ao-tsao kyü ziu long-leh gyi weh-djông-weh-tin, wæ ih-sing si ka tseo-c'ih-de. ²⁷ Cong-nying tu ky'ih-hoh, s-teh gyi-lah kông-læ-kông-ky'i, z-ka wô, “Keh z dza-go? keh z soh-go sing-sin dao-li? Gyi yiu gyün-ping we feng-fu ao-tsao kyü, kyü ziu i-jing Gyi.” ²⁸ Gyi-go ming-sing ziu yang-k'æ Kyüô-li-li s-deh-lön-ky'ün di-fông.

²³ 其拉个聚会堂有一个麤糟鬼附的个人，其诬起来，话：²⁴ 「哎，拿撒勒个耶稣，阿拉等尔有啥个相干？尔来除灭阿拉吗？我晓得尔是谁，就是神明个圣善主顾。」²⁵

耶稣狠其，是介话：「留响，走其出来。」²⁶ 麇糟鬼就弄勒其活撞活颠，怀一声死介走出了。²⁷ 众人都吃惟，使得其拉讲来讲去，是介话：「箇是咋个？箇是啥个新鲜道理？其有权柄会吩咐麇糟鬼，鬼就依顺其。」²⁸ 其个名声就扬开加利利四凸乱圈地方。

²⁹ Gyi-lah dzong jü-we-dông tseo-c'ih, ziu teng Yüô-kôh Iah-'en dô-kô tseo-tsing Si-meng En-teh-lih-go oh-li.
³⁰ K'eo-k'eo Si-meng-go dziang-m fah dziao-nyih kw'eng-kæn; gyi-lah ziu wô hyiang Yiæ-su dao. ³¹ Yiæ-su tseo-long-ky'i, nyiah-leh gyi-go siu, ĩa gyi bô-ky'i-læ: dziao-nyih bing lih-k'eh t'e-de; *keh-go nyü-nying* ziu læ kong-ing gyi-lah.

²⁹ 其拉从聚会堂走出，就等雅各约翰大家走进西门安得烈个屋里。³⁰ 扣扣西门个丈姆发潮热困间，其拉就话向耶稣道。³¹ 耶稣走拢去，捏勒其个手，拉其爬起来，潮热病立刻退了，箇个女人就来供应其拉。

³² Tao yia-kw'a, nyih-deo lôh-sæn z-'eo, yiu nying taleh væn-pah sang-bing teng jih-mo-go cü-kwu tao Yiæ-su

u-sen læ; ³³ 'eh-zing-li nying tu jü-long tao meng-k'eo. ³⁴
Yiæ-su ziu i-hao hyü-to nying, sang yiu-ho 'ao-su bing go;
wa-yiu ken-c'ih hyü-to kyü; ping-ts'ia feh hyü kyü k'æ
k'eo, ing-we *kyü* sih-teh Gyi go.

³² 到夜快，日头落山时候，有人带勒凡百生病等入魔
个主顾到耶稣乌碎来，³³ 合城里人都聚拢到门口。³⁴ 耶稣
就医好许多人，生有伙号数病个，还有赶出许多鬼，并且
弗许鬼开口，因为鬼识得其个。

³⁵ *Yiæ-su* u-long-song tsao-tsao bô-ky'i, tseo-c'ih tao
kw'ông-iæ di-fông ky'i; keh-deo læ-kæn tao-kao. ³⁶ Si-
meng teng dô-kô læ-tong-go nying ze-'eo keng-leh-ky'i. ³⁷
P'ong-djôh-ts teng Gyi wô, "Cong-nying tu læ-tong zing
Ng." ³⁸ *Yiæ-su* teng gyi-lah wô, "Ah-lah hao tao gying-tin
hyiang-ts'eng ky'i, peh Ngô keh-deo yia hao djün dao-li:
ing-we Ngô z we-leh ka c'ih-læ-go." ³⁹ Ziu læ t'ong Kyüô-li-
li gyi-lah-go jü-we-dông-li læ-tih djün dao-li, ken-c'ih kyü.

³⁵ 耶稣乌龙送早早爬起，走出到旷野地方去，箇头来
间祷告。³⁶ 西门等大家来东个人随后跟勒去。³⁷ 碰着仔等

其话：「众人都来东寻尔。」³⁸ 耶稣等其拉话：「阿拉好到近点乡村去，拨我箇头也好传道理。因为我是为了介出来个。」³⁹ 就来统加利利其拉个聚会堂里来的传道理，赶出鬼。

⁴⁰ Yiu ih-go sang da-mô-fong cü-kwu tao Yiæ-su u-sen læ, pin gyü-tao pin gyiu, teng Gyi wô, “Ng ziah k’eng-go, neng-keo i ngô ken-zing.” ⁴¹ Yiæ-su fah dz-pe-sing, siu sing-c’ih-læ, en gyi ih-en, teng gyi wô, “Ngô k’eng-go; ng hao ken-zing.” ⁴² Ih wô, da-mô-fong lih-k’eh t’eng-diao, nying ziu ken-zing-de. ⁴³ Yiæ-su ting-côh gyi, ziu eo gyi ky’i, teng gyi wô, ⁴⁴ “Ts’in-ding ih-kyü m-nao wô hyiang nying-kô dao: tæen-tsih ky’i peh tsi-s k’en ih-k’en; tsiao Mo-si-go feng-fu, we-leh ng ken-zing z-t’i hao hyin tsi-veh, peh gyi-lah tso te-tsing.” ⁴⁵ Dæn-z keh-go nying tseo-c’ih, pô keh-go z-ken djün-læ-djün-ky’i yiang-k’æ-de: keh-lah Yiæ-su feh neng-keo c’ih-kwun tseo-tsing zing-li, tsih hao deng læ nga-deo kw’ông-iæ di-fông: yiu s-deh-lön-ky’ün-go nying tao Gyi u-sen læ.

⁴⁰ 有一个生大麻疯主顾到耶稣乌碎来，边跪倒边求，等其话：「尔若肯个，能够医我干淨。」⁴¹ 耶稣发慈悲心，手伸出来，按其一按，等其话：「我肯个，尔好干淨。」⁴² 一话，大麻疯立刻褪掉，人就干淨了。⁴³ 耶稣叮嘱其，就讴其去，等其话：⁴⁴ 「千定一句旣得好话向人家道。单只去拨祭司看一看，照摩西个吩咐，为了尔干淨事体好献祭物，拨其拉做对证。」⁴⁵ 但是箇个人走出，把箇个事干传来传去扬开了。箇勒耶稣弗能够出管走进城里，只好庵来外头旷野地方。有四凸乱圈个人到其乌碎来。

Mk. II.

KO-LEH kyi nyih, *Yiæ-su* yi tseo-tsing Kyüô-pah-nong.
Nying-kô t'ing-meng Gyi læ oh-li; ² yiu hyü-to nying lih-
k'eh jü-long-læ, s-teh lin meng-k'eo-den ih-ngæn tu m-
neh k'ong: Gyi ziu kông dao-li peh gyi-lah t'ing.

过了几日，耶稣又走进迦百农。人家听闻其来屋里，² 有许多人立刻聚拢来，使得连门口头一眼都旡得空。其就讲道理拨其拉听。

³ Yiu nying ta-leh ih-go fong-t'æn cü-kwu, s-go nying dæ-leh gyi, tao Yiæ-su u-sen læ. ⁴ We-leh nying to, gying-sing-feh-long: ziu læ Yiæ-su u-sen *zông-deo* hyiao-k'æ oh-teng ts'ah ih-go dong; pô p'u-pæn, ziu-z fong-t'æn cü-kwu kw'eng-tih-go, tu tiao-lôh-læ. ⁵ Yiæ-su k'en-kyin gyi-lah yiu siang-sing-go sing, teng fong-t'æn cü-kwu wô, “Ngô ng-ts, ng-go ze sô-diao-de.” ⁶ Yiu kyi-go doh-shü-nying keh-deo zo-kæn, sing-li z-ka læ-tih nyi-leng, ⁷ “Keh-go Nying dza-we ka kông sih-doh-go shih-wô? ziah feh-z Jing-ming doh ih-go, jü neng-keo sô-diao ze ni?” ⁸ Yiæ-su sing-li lih-k'eh hyiao-teh gyi-lah dô-kô ka læ-tih nyi-leng, teng gyi-lah wô, “Ng-lah dza-we sing-li læ-tih nyi-leng keh-sing z-ken?” ⁹ Wa-z teng fong-t'æn cü-kwu wô, Ng-go ze sô-diao-de; wa-z wô, Bô-ky'i-læ, do-leh p'u-pæn tseo;— ‘ah-li ih-yiang yüong-yi? ¹⁰ Næn-kæn peh ng-lah hao hyiao-teh,

Nying-go Ng-ts læ shü-kæn-zông yiu sô-ze-go gyün-ping,”
(ziu teng fong-t'æn cü-kwu wô,) ¹¹ “Ngô wô hyiang ng dao,
Bô-ky'i-læ, do-leh p'u-pæn, kyü oh-li ky'i.” ¹² Gyi ziu lih-
k'eh bô-ky'i, do-leh p'u-pæn, læ cong-nying min-zin tseo-
c'ih-ky'i-de; s-teh gyi-lah long-tsong kying-hyiaë, ziu
ts'ing-tsæn Jing-ming, z-ka wô, “Ka z-ken ah-lah dzong m-
neh k'en-kyin-ko.”

³ 有人帶勒一个风癱主顾，四个人抬勒其，到耶稣乌碎
来。⁴ 为了人多，近身弗拢。就来耶稣乌碎上头撬开屋顶拆
一个洞，把铺板，就是风癱主顾困的个，都吊落来。⁵ 耶稣
看见其拉有相信个心，等风癱主顾话：「我儿子，尔个罪
赦掉了。」⁶ 有几个读书人箇头坐间，心里是介来的议论，
⁷ 「箇个人咋会介讲褻渎个说话？若弗是神明独一个，谁能
够赦掉罪呢？」⁸ 耶稣心里立刻晓得其拉大家介来的议论，
等其拉话：「尔拉咋会心里来的议论箇星事干？」⁹ 还是等风
癱主顾话，尔个罪赦掉了。还是话，爬起来，驮勒铺板
走，——何里一样容易？¹⁰ 难间拨尔拉好晓得，人个儿子来
世间上有赦罪个权柄。」（就等风癱主顾话：）¹¹ 「我话

向尔道，爬起来，驮勒铺板，归屋里去。」¹² 其就立刻爬起，驮勒铺板，来众人面前走出去了。使得其拉拢总惊骇，就称赞神明，是介话：「介事干阿拉从旡得看见过。」

¹³ *YIÆ-SU* yi tseo-c'ih tao hæ pin-yin; yiu ih-do-dziao nying tao Gyi u-sen læ, Gyi ziu kông dao-li peh gyi-lah t'ing.

¹³ 耶稣又走出到海边沿。有一大潮人到其乌碎来，其就讲道理拨其拉听。

¹⁴ Gyi tseo-ko-ky'i z-'eo, k'en-kyin Üô-leh-fi-go *ng-ts* Li-vi læ wu-liang-vông zo-kæn, teng gyi wô, “Keng Ngô læ.” Gyi ziu bô-ky'i-sing, keng-leh Yiæ-su ky'i-de.

¹⁴ 其走过去时候，看见亚勒腓个儿子利未来户粮房坐间，等其话：「跟我来。」其就爬起身，跟勒耶稣去了。

¹⁵ Yiæ-su læ Li-vi-go oh-lô zo-zih, siu-zin-liang nying teng ze-nying yiu hyü-to teng Yiæ-su lin Gyi meng-du dô-kô zo-lôh: ing-we gyi-lah nying to, yi keng-djôh Gyi. ¹⁶

Doh-shü-nying teng Fah-li-sæ nying k'en-kyin Gyi teng siu-zin-liang nying ze-nying dô-kô læ-kæn ky'üoh, ziu hyiang Gyi meng-du wô, "Gyi dza-we teng siu-zin-liang nying ze-nying dô-kô ky'üoh dô-kô hah ni?" ¹⁷ Yiæ-su t'ing-meng, teng gyi-lah wô, "K'ông-gyin-go nying hao-vong i-sang, yiu-bing-go nying iao-go. Ngô læ, feh-z eo tsing-dzih-go nying we-sing-cün-i, z eo ze-nying we-sing-cün-i."

¹⁵ 耶稣来利未个屋落坐席，收钱粮人等罪人有许多等耶稣连其门徒大家坐落。因为其拉人多，又跟着其。¹⁶ 读书人等法利赛人看见其等收钱粮人、罪人大家来间吃，就向其门徒话：「其咋会等收钱粮人罪人大家吃大家喝呢？」¹⁷ 耶稣听闻，等其拉话：「康健个人好留医生，有病个人要个。我来，弗是讴正直个人回心转意，是讴罪人回心转意。」

¹⁸ Iah-'en-go meng-du, teng Fah-li-sæ nying-go meng-du z kying-zih-go; gyi-lah ziu tseo-long-læ, teng Yiæ-su wô, "Iah-'en-go meng-du teng Fah-li-sæ nying-go meng-du

læ-tih kying-zih, Ng-go meng-du tao feh kying-zih; keh z dza-go?”¹⁹ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “O hao-nyih go nying-k’ah, sing-lông wa teng gyi-lah dô-kô læ-tong, dza hao kying-zih ni? Yiu sing-lông dô-kô læ-tong z-‘eo, gyi-lah m-neh hao kying-zih.”²⁰ Dæn-z tsiang-læ-go nyih-ts, sing-lông we li-k’æ gyi-lah ky’i, keh-tsao we kying-zih-gyi.²¹ M-yiu nying yüong ih-kw’e^[1] sing pu, ky’i pu gyiu i-zông; k’ong-p’ô keh-kw’e pu-tih-go sing pu iao pang-se keh gyiu i-zông, gyi-go p’o-dzæn ziu yü-kô do-de.²² Yia m-yiu nying yüong gyiu bi-dæ tsi sing tsiu; k’ong-p’ô sing tsiu pao-k’æ keh bi-dæ, tsiu yia tao-diao, bi-dæ yia long-wæn: tsong z yüong sing bi-dæ tsi sing tsiu.”

¹⁸ 约翰个门徒，等法利赛人个门徒是禁食个；其拉就走拢来，等耶稣话：「约翰个门徒等法利赛人个门徒来的禁食，尔个门徒倒弗禁食。箇是咋个？」¹⁹ 耶稣等其拉话：「贺好日个人客，新郎还等其拉大家来东，咋好禁食呢？有新郎大家来东时候，其拉旣得好禁食。²⁰ 但是将来个日子，新郎会离开其拉去，箇遭会禁食其。²¹ 旣有人用

一块新布^[1]，去补旧衣裳；恐怕箇块补的个新布要绷碎箇旧衣裳，其个破绽就愈加大了。²² 也既有人用旧皮袋𪗇新酒；恐怕新酒爆开箇皮袋，酒也倒掉，皮袋也弄坏。总是用新皮袋𪗇新酒。」

[1] Sing, 'ôh wô, ngang-sao-sao, m-neh ngô-kwông-go. 新，或话，硬燥燥，既得研光个。（原注）

²³ YIU ih-go en-sih-nyih Yiæ-su tseo-ko mah-din-li; meng-du tseo-go z-‘eo læ-tih tsah mah-be. ²⁴ Fah-li-sæ nying teng Gyi wô, “Nô! en-sih nyih-ts gyi-lah dza-we læ-kæn tso feh ing-kæ tso go z-ken?” ²⁵ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Da-bih teng gyi dong-de nying yiu ky‘üih-siao du-kyi z-‘eo, Da-bih sô tso-go z-ken, ng-lah soh m-neh doh-ko ma? ²⁶ ziu-z, Üô-pi-üô-t‘ah tso tsi-s-deo go z-‘eo, tseo-tsing Jing-ming-go oh-lô ky‘üoh pa-kæn-go ping, yi feng peh dong-de nying; keh-go ping z feh ing-kæ ky‘üoh-go, tsih-yiu tsi-s keh-sing hao ky‘üoh.” ²⁷ Yiæ-su yi teng gyi-lah wô, “En-sih-nyih z we-leh nying shih-lih-go, feh-z nying we-

leh en-sih-nyih shih-lih-go. ²⁸ Keh-lah Nying-go Ng-ts yia z en-sih-nyih-go Cü.”

²³ 有一个安息日耶稣走过麦田里；门徒走个时候来的摘麦佩。²⁴ 法利赛人等其话：「喏！安息日子其拉咋会来间做弗应该做个事干？」²⁵ 耶稣等其拉话：「大辟等其同队人有缺少肚饥时候，大辟所做个事干，尔拉啥旡得读过吗？」²⁶ 就是，亚庇亚塔做祭司头个时候，走进神明个屋落吃摆间个饼，又分拨同队人。箇个饼是弗应该吃个，只有祭司箇星好吃。」²⁷ 耶稣又等其拉话：「安息日是为了人设立个，弗是人为了安息日设立个。²⁸ 箇勒人个儿子也是安息日个主。」

Mk. III.

Yiæ-su yi tseo-tsing jü-we-dông-li; keh-deo yiu ih-go nying, gyi ih-tsah siu fong-de. ² Gyi-lah ziu t'eo-bun tsiang-tong, k'en Yiæ-su en-sih-nyih we i gyi feh; i-s iao-

siang kao Gyi zông. ³ Yiæ-su teng fong-siu cü-kwu wô,
“Bô-ky‘i, *lih* læ cong-nyiang.” ⁴ Ziu teng gyi-lah wô, “En-
sih nyih-ts tso hao-z, tso ǃa-z; kyi sing-ming, ‘æ sing-
ming; ‘ah-li ih-nyang tsôh-hying?” Gyi-lah feh hyiang. ⁵
Yiæ-su we-leh gyi-lah sing ngang tæen iu-meng, ziu ô-
wông-siang dön-ky‘ün k‘en-k‘en gyi-lah; teng keh-go
nying wô, “Ng-go siu sing-tæen-c‘ih-læ.” Gyi ziu sing-c‘ih-
læ: siu ziu hao-de, ziang bih-tsah ka-go. ⁶ Fah-li-sæ nying
tseo-c‘ih-ky‘i, ziu teng Hyi-lih keh-tông dô-kô siang-liang
dza-go hao long-sah Yiæ-su.

耶稣又走进聚会堂里，箇头有一个人，其一只手风
了。² 其拉就偷伴张东，看耶稣安息日会医其弗，意思要想
告其状。³ 耶稣等风手主顾话：「爬起，立来中央。」⁴ 就
等其拉话：「安息日子做好事，做坏事；救性命，害性
命；何里一样作兴？」其拉弗响。⁵ 耶稣为了其拉心硬担忧
闷，就哑惶相团圈看看其拉，等箇个人话：「尔个手伸带
出来。」其就伸出来。手就好了，像别只介个。⁶ 法利赛人
走出去，就等希律箇党大家商量咋个好弄煞耶稣。

⁷ YIÆ-SU teng Gyi meng-du dô-kô li-k'æ keh-deo, tao hæ pin-yin ky'i: yiu ih-do-dziao nying keng-leh Gyi ky'i, ziu-z dzong Kyüô-li-li, Yiu-t'a, ⁸ Yiæ-lu-sah-leng, Yi-t'u-mæ, Iah-dæn 'o-nga ka læ-go: wa-yiu ih-do-dziao T'e-lo Si-teng-go nying, t'ing-meng Gyi sô tso-go z-ken, yia tao Gyi u-sen læ. ⁹ Yiæ-su eo meng-du ky'i be-bæn ih-tsah jün teng Gyi tong, sæn-leh keh-dziao nying üong-tsi Gyi. ¹⁰ We-leh Gyi yi-kying i-hao hyü-to nying, keh-lah væn-pah yiu-bing-go cü-kwu tu a-long-læ, iao moh-moh Gyi. ¹¹ Wa-yiu keh-sing ao-tsao kyü, ih k'en-kyin Gyi, ziu boh-tao Gyi-go min-zin, eo-hyang wô, "Ng z Jing-ming-go Ng-ts." ¹² Yiæ-su tsæ-sæn ting-côh gyi-lah, m-nao yang Gyi-go ming-sing.

⁷ 耶稣等其门徒大家离开箇头，到海边沿去。有一大潮人跟勒其去，就是从加利利、犹太、⁸ 耶路撒冷、以土买、约但河外介来个。还有一大潮推罗、西顿个人，听闻其所做个事干，也到其乌碎来。⁹ 耶稣讴门徒去备办一只船等其东，省勒箇潮人拥挤其。¹⁰ 为了其已经医好许多人，箇勒

凡百有病个主顾都挨拢来，要摸摸其。¹¹ 还有箇星麤糟鬼，一看见其，就伏倒其个面前，讴响话：「尔是神明个儿子。」¹² 耶稣再三叮嘱其拉，旡得好扬其个名声。

¹⁸ *Yiæ-su* ziu tseo-zông sæn-li, ze Gyi sô hwun-hyi-go nying eo-long-læ: gyi-lah ziu tao Gyi u-sen læ. ¹⁴ Gyi ziu shih-lih jih-nyi-go nying, hao teng Gyi dô-kô læ-tong, yi hao ts'a gyi-lah ky'i djün dao-li; ¹⁵ ping-ts'ia *peh gyi-lah* yiu i-hao bing, teng ken-c'ih kyü go gyün-ping. ¹⁶ *Ziu-z Si-meng*; (*Yiæ-su* c'ü gyi ming-z Pe-teh;) ¹⁷ Si-pi-t'a-go ng-ts Yüô-kôh, teng Yüô-kôh-go hyüong-di Iah-'en; (keh liang-go *Yiæ-su* yi c'ü gyi-lah Pun-nyi-gyi, ziu-z hyiang-le cü-kwu go ka-shih;) ¹⁸ wa-yiu En-teh-lih, Fi-lih, Pô-to-lo-mæ, Mô-t'a, To-mô, Üô-leh-fi-go *ng-ts* Yüô-kôh, Dah-t'a teng Kyüô-nen-go Si-meng; ¹⁹ wa-yiu Kyüô-liah-go Yiu-da, ziu-z ma-diao *Yiæ-su* go cü-kwu.

¹³ 耶稣就走上山里，随其所欢喜个人讴拢来，其拉就到其乌碎来。¹⁴ 其就设立十二个人，好等其大家来东，又好差其拉去传道理；¹⁵ 并且拨其拉有医好病，等赶出鬼个

权柄。¹⁶ 就是西门（耶稣取其名字彼得）；¹⁷ 西庇太个儿子雅各，等雅各个兄弟约翰（箇两个耶稣又取其拉半尼其，就是响雷主顾个解说）；¹⁸ 还有安得烈、腓力、巴多罗买、马太、多马、亚勒腓个儿子雅各、达太等迦南个西门；¹⁹ 还有加略个犹大，就是卖掉耶稣个主顾。

Gyi-lah ziu tseo-tsing oh-lô: ²⁰ yiu ih-dziao nying yi jü-long-læ, s-teh gyi-lah lin ky'üoh-væn tu feh neng-keo. ²¹ Yiæ-su ^[1]zi-kô-nying t'ing-meng-ts, tseo-c'ih-læ iao ă-djü Gyi, wô, "Gyi do-vu-tih-de." ²² Keh-sing dzong Yiæ-lu-sah-leng læ-go doh-shü-nying z-ka wô, "Gyi z ^[2]Bih-si-poh vu-tih-go:" yi wô, "Gyi z k'ao-djôh kwe-wông ken-c'ih kyü." ²³ Yiæ-su eo gyi-lah long-læ, yüong pi-fông shih-wô teng gyi-lah kông, "Sah-dæn dza hao ken-c'ih Sah-dæn ni? ²⁴ Ziah-z ih-koh li-deo feng-lih-k'æ zi tang zi, keh ih-koh tsong lih-feh-lao. ²⁵ Ziah-z ih-kô li-deo feng-lih-k'æ zi tang zi, keh ih-kô tsong lih-feh-lao. ²⁶ Ka-ni, ziah-z Sah-dæn zi tang zi feng-lih-k'æ, yia-z lih-feh-lao, pih-ding we mih-diao. ²⁷ M-nying neng-keo tseo-tsing hao-lao-go oh-lô,

ts'iang-deh gyi dzæ-veh; pih iao sin bo-djü keh-go hao-lao, 'eo-deo hao ts'iang-deh gyi oh-li-go *tong-si*.²⁸ Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Nying-go pah-yiang ze-ôh teng væn-pah sô kông-go sih-doh shih-wô, tu hao sô-diao:²⁹ tsih-yiu sih-doh Sing-Ling go nying üong sô-feh-diao-go, pih iao ziu üong-yün-go ying-vah.”³⁰ Ing-we gyi-lah wô, “Gyi z ao-tsao kyü vu-tih-go.”

其拉就走进屋落。²⁰ 有一潮人又聚拢来，使得其拉连吃饭都弗能够。²¹ 耶稣自家人^[1]听闻仔，走出来要拉住其，话：「其大糊的了。」²² 箇星从耶路撒冷来个读书人是介话：「其是别西卜^[2]附的个。」又话：「其是靠着鬼王赶出鬼。」²³ 耶稣讴其拉拢来，用比方说话等其拉讲，「撒但咋好赶出撒但呢？」²⁴ 若是一国里头分裂开自打自，箇一国总立弗牢。²⁵ 若是一家里头分裂开自打自，箇一家总立弗牢。²⁶ 介呢，若是撒但自打自分裂开，也是立弗牢，必定会灭掉。²⁷ 旆人能够走进好佬个屋落，抢夺其财物，必要先缚住箇个好佬，后头好抢夺其屋里个东西。²⁸ 我真话向尔拉道，人个百样罪恶等凡百所讲个褻渎说话，

都好赦掉。²⁹ 只有褻渎圣灵个人永赦弗掉个，必要受永远个刑罚。」³⁰ 因为其拉话：「其是麤糟鬼附的个。」

[1] 'Ôh wô, joh-nying. 或话，熟人。（原注）

[2] Ziu-z, kwe-wông. 就是鬼王。（原注）

³¹ Yiæ-su-go hyüong-di teng ah-nyiang tseo-læ, lih-leh nga-deo, ts'a nying læ eo Gyi. ³² Yiu ih-dziao nying Yiæ-su sing-pin zo-tong; gyi-lah ziu teng Gyi wô, "Ts'ia-k'en, Ng-go ah-nyiang teng hyüong-di nga-deo læ-kæn zing Ng." ³³ Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, "Ngô-go ah-nyiang, Ngô-go hyüong-di, z jü ni?" ³⁴ Ziu dön-ky'ün k'en-k'en sing-pin zo-tong-go cü-kwu, z-ka wô, "Ts'ia-k'en Ngô ah-nyiang teng Ngô hyüong-di! ³⁵ Ing-we væn-pah i Jing-ming-go ts-i tso-go cü-kwu, keh ziu-z Ngô hyüong-di, Ngô tsi-me, teng ah-nyiang."

³¹ 耶稣个兄弟等阿娘走来，立勒外头，差人来诬其。

³² 有一潮人耶稣身边坐东，其拉就等其话：「且看，尔个阿娘等兄弟外头来间寻尔。」³³ 耶稣回答其拉，话：「我

个阿娘，我个兄弟，是谁呢？」³⁴ 就团圈看看身边坐东个主顾，是介话：「且看我阿娘等我兄弟！」³⁵ 因为凡百依神明个旨意做个主顾，箇就是我兄弟，我姊妹，等阿娘。」

Mk. IV.

YIÆ-SU yi læ hæ pin-yin kông dao-li: yiu ih-do-dziao nying tseo-long Gyi u-sen læ, s-teh Gyi *tsih hao* t'iao-lôh ih-tsah jün, zo jün læ hæ-li; 'o-dziao nying tu læ hæ-du-zông.² *Yiæ-su* ziu yüong pi-fông shih-wô kao-hyüing gyi-lah hyü-to z-ken; kao-hyüing-go z-'eo teng gyi-lah wô:

耶稣又来海边沿讲道理。有一大潮人走拢其乌碎来，使得其只好跳落一只船，坐船来海里，和潮人都来海涂上。² 耶稣就用比方说话教训其拉许多事干，教训个时候等其拉话：

³ “Ng-lah yüong t'ing: yiu ih-go tsah iang-ts cü-kwu tseo-c'ih tsah iang-ts ky'i. ⁴ Gyi tsah-k'æ-ky'i, yiu-sing tih-

lôh lu pin-yin; t'in-li-go tiao ziu fi-læ ky'üoh-diao-de. ⁵
Yiu-sing tih-lôh yiu zah-deo u-dông, na-nyi feh to: we-leh
na-nyi feh sing go yün-kwu, ze-siu ts'iu-c'ih-læ; ⁶ nyih-
deo ih c'ih, ziu sa-pih; ing-we m-neh keng-deo, keh-lah
ziu kw'u-lôh-de. ⁷ Yiu-sing tih-lôh ts'-bang vong-li; ts'
hying-ky'i-læ tsô-sah gyi, ziu m-dao-dzing. ⁸ Yiu-sing tih-
lôh hao nyi-nyüoh-li: ziu pao-c'ih ngô-den, *keh-go ngô-den*
hying-ky'i-læ, yiu dao-dzing; yiu-teh-go kyih sæn-jih *be*,
yiu-teh-go loh-jih *be*, yiu-teh-go ih-pah *be*.” ⁹ Yi teng gyi-
lah wô, “Yiu ng-to we t'ing go cü-kwu, kæ t'ing.”

³ 「尔拉用听。有一个扎秧子主顾走出扎秧子去。⁴ 其
扎开去，有星跌落路边沿，天里个鸟就飞来吃掉了。⁵ 有星
跌落有石头乌荡，淖泥弗多，为了淖泥弗深个缘故，随手
抽出来；⁶ 日头一出，就晒瘪，因为旣得根头，箇勒就枯落
了。⁷ 有星跌落刺棚缝里，刺兴起来遮煞其，就旣陶成。⁸
有星跌落好泥浴里，就爆出芽头，箇个芽头兴起来，有陶
成。有得个结三十倍，有得个六十倍，有得个一百倍。」⁹
又等其拉话：「有耳朵会听个主顾，该听。」

¹⁰ *Yiæ-su* zi læ-kæn-go z-‘eo, jih-nyi-go meng-du teng su-djông keng Gyi go nying ziu læ meng Gyi keh pi-fông.
¹¹ Gyi ziu teng gyi-lah wô, “Jing-koh-go pi-mih z-ken z peh ng-lah hao hyiao-teh-go; ziah-z nga-deo nying ni, dziu gyi-lah k’en-læ, keh-sing yiang-yiang z-ken tu z pi-fông ka: ¹² z-ka-go, ‘gyi-lah k’en z we k’en-kyin-gyi, tsih-z feh we ming-bah; t’ing z we t’ing-meng-gyi, tsih-z feh we hyiao-teh; zông-k’ong-p’ô we-sing-cün-i, teh-djôh ze-go nyiao-sô.’ [Y. 6. 9, 10.]”

¹⁰ 耶稣自来问个时候，十二个门徒等素常跟其个人就来问其箇比方。¹¹ 其就等其拉话：「神国个秘密事干是拨尔拉好晓得个。若是外头人呢，就其拉看来，箇星样样事干都是比方介。¹² 是介个，『其拉看是会看见其，只是弗会明白；听是会听闻其，只是弗会晓得；尚恐怕回心转意，得着罪个饶恕。』 [Y. 6. 9, 10.]」

¹³ *Yi* teng gyi-lah wô, “Keh-go pi-fông ng-lah wa feh hyiao-teh, dza neng-keo hyiao-teh long-tsong pi-fông ni?
¹⁴ *Tsah iang-ts* cü-kwu, ziu-z tsah dao-li. ¹⁵ Keh-sing *tsah*

læ lu pin-yin go, ziu-z yiu dao-li tsah-kæn-go, gyi-lah ih t'ing-meng, Sah-dæn lih-k'eh ziu læ, pô gyi-lah sing-li tsah-tih-go dao-li deh-leh-ky'i-de. ¹⁶ Wa-yiu keh-sing tsah læ yiu zah-deo u-dông, ziu-z ih t'ing-meng keh-go dao-li, lih-k'eh hwun-hwun-hyi-hyi tsih-ziu-go: ¹⁷ dæn-z sing-li m-neh keng-deo, peh-ko z dzæn-z-go; 'eo-deo we-leh keh-go dao-li p'ong-djôh yiu ǃe-ky'üoh pih-næn-go z-ken, lih-k'eh ziu pæn-tih. ¹⁸ Tsah læ ts'-bang vong-li go, ziu-z t'ing-meng keh-go dao-li cü-kwu; ¹⁹ gyi kying-si-go zeo-meng, teng dzæ-veh-go hong-p'in, teng yü-to-go s-yüoh, tseo-tsing-ky'i tsô-sah keh-go dao-li, ziu m-dao-dzing-de. ²⁰ Tsah læ hao nyi-nyüoh-li go, ziu-z t'ing-meng tsih-ziu keh-go dao-li cü-kwu; gyi yiu dao-dzing, yiu-teh-go *kyih* sæn-jih *be*, yiu-teh-go loh-jih *be*, yiu-teh-go ih-pah *be*."

¹³ 又等其拉话：「箇个比方尔拉还弗晓得，咋能够晓得拢总比方呢？」¹⁴ 扎秧子主顾，就是扎道理。¹⁵ 箇星扎来路边沿个，就是有道理扎间个，其拉一听闻，撒但立刻就来，把其拉心里扎的个道理夺勒去了。¹⁶ 还有箇星扎来有

石头乌荡，就是一听闻箇个道理，立刻欢欢喜喜接受个。¹⁷ 但是心里旡得根头，不过是暂时个。后头为了箇个道理碰着有委曲逼难个事干，立刻就捩跌。¹⁸ 扎来刺棚缝里个，就是听闻箇个道理主顾。¹⁹ 其今世个愁闷，等财物个哄骗，等余多个私欲，走进去遮煞箇个道理，就旡陶成了。²⁰ 扎来好泥浴里个，就是听闻接受箇个道理主顾。其有陶成，有得个结三十倍，有得个六十倍，有得个一百倍。」

²¹ Yiæ-su yi teng gyi-lah wô, “*Nying do-leh teng-tsæn, næn-dao fông læ teo-dong-‘ô, “‘ôh-tsia min-zông-‘ô, soh feh-z fông læ teng-dæ-zông go ma?* ²² S-‘ô z-ken, m-yiu ih-yiang feh we hyin-c‘ih-læ; ing-mun z-ken, m-yiu ih-yiang feh we lu-c‘ih-læ. ²³ Yiu ng-to we t‘ing go cü-kwu, kæ t‘ing.”

²¹ 耶稣又等其拉话：「人驮勒灯盏，难道放来斗桶下，或者眠床下，啥弗是放来灯台上个吗？²² 私下事干，旡有一样弗会显出来；隐瞒事干，旡有一样弗会露出来。²³ 有耳朵会听个主顾，该听。」

²⁴ Yi teng gyi-lah wô, “Ng-lah sô t’ing-go, yüong kwu-djôh: ng-lah liang peh *nying-kô* dza-go, liang peh ng-lah yia we dza-go; ng-lah t’ing-go, yia we kô-ts’eo peh ng-lah.
²⁵ Ing-we yiu-go cü-kwu, wa iao kô-ts’eo peh gyi; m̃-teh-go cü-kwu, lin gyi sô yiu-go yia iao teng gyi deh-leh-ky’i.”

²⁴ 又等其拉话：「尔拉所听个，用顾着。尔拉量拨人家咋个，量拨尔拉也会咋个。尔拉听个，也会加凑拨尔拉。²⁵ 因为有个主顾，还要加凑拨其，旆得个主顾，连其所有个也要等其夺勒去。」

²⁶ *Yiæ-su* yi wô, “Jing-ming-go koh z ka-go: ôh-ziang nying tsah iang-ts læ di-yiang-li; ²⁷ gyi nyih-nyih yia-yia kw’eng-tao bô-ky’i, keh iang-ts dza ts’iu-miao do-ky’i-læ-go, gyi tu feh teh-cü. ²⁸ Ing-we di-yiang z-jün we sang tong-si; ky’i-deo ts’iu-miao, ‘eo-deo kyih-be, tsæ ‘eo-deo be li-hyang hwu-tsiang. ²⁹ [1]Tsiang yi-kying tsoh-de, ziu yüong lin-tao dong-siu; ing-we siu-keh-go z-‘eo tao-de.

²⁶ 耶稣又话：「神明个国是介个，恶像人扎秧子来地垌里。²⁷ 其日日夜夜困到爬起，箇秧子咋抽苗大起来个，

其都弗得知。²⁸ 因为地垵自然会生东西。起头抽苗，后头结佩，再后头佩里向呼糴。²⁹ 糴已经足了^[1]，就用镰刀动手，因为收割个时候到了。」

[1] 'Ôh wô, Dao joh-de. 或话，稻熟了。（原注）

³⁰ *Yiæ-su yi wô*, “Jing-ming-go koh ziang soh-si? tao-ti yüong soh-go pi-fông hao pi gyi? ³¹ K'o-pi-ziang ih-lih ka-ts'æ-ts; tsah læ di-yiang-li, t'in-væn-pah iang-ts li-deo z gyi ting siao-go: ³² tsah-lôh-ts we fah-c'ih-læ, dzing-leh pah-yiang ts'æ-su cong-nyiang ting do-go; yi sang-c'ih do-do ô-ts; s-teh t'in-li-go tiao hao deng-leh gyi tsô-ing u-dông.”

³⁰ 耶稣又话：「神明个国像啥西？到底用啥个比方好比其？³¹ 可比像一粒芥菜子，扎来地垵里，天凡百秧子里头是其顶小个。³² 扎落仔会发出来，成勒百样菜蔬中央顶大个，又生出大大桠枝，使得天里个鸟好庵勒其遮荫鸟荡。」

³³ Gyi yüong hyü-to keh-cü-ka pi-fông kông dao-li peh
cong-nying t'ing, tsiao gyi-lah sô neng-keo t'ing go. ³⁴
Ziah feh-z pi-fông, feh teng gyi-lah kông: 'eo-deo zi læ-
tong z-'eo, ziu ka-shih long-tsong z-ken peh Gyi meng-du
ming-bah.

³³ 其用许多箇株介比方讲道理拨众人听，照其拉所能
够听个。³⁴ 若弗是比方，弗等其拉讲。后头自来东时候，
就解说拢总事干拨其门徒明白。

³⁵ KEH nyih yia-kw'a, *Yiæ-su* teng meng-du wô, "Ah-
lah hao du-ko tao keh-ngen ky'i." ³⁶ Gyi-lah sæn-k'æ-leh
keh-dziao nying, pô *Yiæ-su* ziu-z-ka jün-li ta-ky'i: yia yiu
bih-tsah siao-jün dô-kô ky'i. ³⁷ Do-do fong-shü ziu fah-
tsôh; lônŋ p'ah-tsing jün-li; jün yi-kying iao mun-de. ³⁸
Yiæ-su læ jün 'eo-sao din-leh tsing-deo kw'eng-joh-tih:
meng-du ziu eo Gyi diao-kao, teng Gyi wô, "Sin-sang, ah-
lah tao-meh, Ng tao feh kwun-tsiang ma?" ³⁹ Gyi ziu bô-
ky'i-læ, tsah-vah fong, yi dziao-leh hæ z-ka wô, "Zing-tæn-
lôh, vong hyiang." Fong ziu hyih-de, ziu t'a-t'a-bing-bing-

de. ⁴⁰ *Yiæ-su* teng gyi-lah wô, “Ng-lah tæen-ts dza-we ka siao? dza-we m-neh siang-sing-go sing?” ⁴¹ Gyi-lah donyang ky’ih-hoh, dô-kô kông-læ-kông-ky’i, z-ka wô, “Keh-go Nying tao-ti dza-go? lin fong teng hæ tu we i-jing Gyi!”

³⁵ 箇日夜快，耶稣等门徒话：「阿拉好渡过到箇岸去。」³⁶ 其拉散开了箇潮人，把耶稣就是介船里带去。也有别只小船大家去。³⁷ 大大风水就发作，浪拍进船里，船已经要满了。³⁸ 耶稣来船后梢垫勒枕头困熟的。门徒就诶其调觉，等其话：「先生，阿拉倒没，尔倒弗管账吗？」³⁹ 其就爬起来，责罚风，又朝勒海是介话：「靜帶落，甯响。」风就歇了，就太太平平了。⁴⁰ 耶稣等其拉话：「尔拉胆子咋会介小？咋会旣得相信个心？」⁴¹ 其拉大样吃惟，大家讲来讲去，是介话：「箇个人到底咋个？连风等海都会依顺其！」

GYI-LAH tao te-ngeŋ, Kyüô-da-lah di-fông. ² Yiæ-su zông jün, ziu p'ong-djôh ih-go dzong veng-k'o-li ka tseo-c'ih-læ-go nying, yiu ao-tsao kyü vu-tih, ³ su-djông z deng læ veng-k'o-li; nying-kô, ziu-z yüong lin-diao, yia feh neng-keo so-leh gyi: ⁴ ing-we yiu liao-k'ao teng lin-diao le-ts' so-leh gyi, keh-sing lin-diao be gyi cih-dön, liao-k'ao be gyi long-diao; m-nying neng-keo cü-voh gyi. ⁵ Nyih-nyih yia-yia dziang-t'ong læ sæn-li teng veng-k'o-li yüô-yüô-si, yi do-leh zah-deo zi tang-sông zi.

其拉到对岸，加大拉地方。² 耶稣上船，就碰着一个从坟墓里介走出来个人，有麤糟鬼附的，³ 素常是庵来坟墓里。人家，就是用链条，也弗能够锁勒其。⁴ 因为有镣铐等链条屡次锁勒其，箇星链条被其折断，镣铐被其弄掉，唔人能够制服其。⁵ 日日夜夜长通来山里等坟墓里嘎嘎嘶，又驮勒石头自打伤自。

⁶ Yün-yün k'en-kyin Yiæ-su, ziu peng-long-læ pa Gyi, ⁷ wæ-wæ eo-hyang, z-ka wô, “Ting kao Jing-ming-go Ng-ts Yiæ-su, ngô teng Ng yiu soh-go siang-ken? ngô k'ao-

djôh Jing-ming-go ming-deo gyiu-k'eng Ng, m-nao monæn ngô.”⁸ (Ing-we *Yiæ-su* yi-kying teng gyi wô, “Ng ao-tsao kyü, dzong keh-go nying yüong tseo-c'ih-læ.”)⁹ *Yiæ-su* meng gyi, “Ng soh-go ming-z?” Gyi we-teh, z-ka wô, “Ngô ming-z kyiao-leh ‘Ying’; ing-we ah-lah yiu hyü-to.”¹⁰ *Kyü* ziu tsæ-sæn gyiu-k'eng *Yiæ-su*, m-nao ken gyi-lah c'ih keh-go di-fông.¹¹ Læ keh-deo, sæn-li siang-gying, yiu ih-do-dziao nyi-cü læ-kæn ky'üoh zih:¹² long-tsong kyü gyiu-k'eng Gyi, z-ka wô, “Hao peh ah-lah tao nyi-cü de-li ky'i, tseo-tsing gyi li-hyang.”¹³ *Yiæ-su* ziu ing-hyü gyi-lah. Keh-sing ao-tsao kyü tseo-c'ih-læ, tseo-tsing nyi-cü li-hyang: keh-dziao nyi-cü ziu ts'ön-lôh sæn-ngæn, deo-leh hæ-li; (iah-læ yiu nyi-ts'in tsah-su;) tu læ hæ-li ih-sah-de.

⁶ 远远看见耶稣，就奔拢来拜其，⁷ 怀怀讴响，是介话：「顶高神明个儿子耶稣，我等尔有啥个相干？我靠着神明个名头求悬尔，旆得好磨难我。」⁸ （因为耶稣已经等其话：「尔麀糟鬼，从箇个人用走出来。」）⁹ 耶稣问其：

「尔啥个名字？」其回答，是介话：「我名字叫勒

『营』，因为阿拉有许多。」¹⁰ 鬼就再三求悬耶稣，晓得
好赶其拉出箇个地方。¹¹ 来箇头，山里相近，有一大潮泥
猪来间吃食。¹² 拢总鬼求悬其，是介话：「好拨阿拉到泥
猪队里去，走进其里向。」¹³ 耶稣就应许其拉。箇星麤糟
鬼走出来，走进泥猪里向。箇潮泥猪就窜落山岩，投勒海
里，（约来有二千只数）都来海里溢煞了。

¹⁴ K'en nyi-cü go nying peng-ky'i, t'ong-cü zing-li
teng hyiang-ô nying. Gyi-lah ziu tseo-c'ih-læ, iao k'en-
k'en keh-ky'i z-ken: ¹⁵ tseo tao Yiæ-su u-sen, k'en-kyin
keh-go jih-mo cü-kwu, ziu-z tsao-yi yiu ih-ying kyü læ-tih-
go cü-kwu, zo-tong; yiu i-zông c'ün-tih, nying yia ts'ing-
t'ong-de: gyi-lah ziu p'ô-ky'i-læ-de. ¹⁶ Keh-pæn zin-deo
k'en-kyin-go cü-kwu t'ong-cü gyi-lah, keh jih-mo-go nying
teng keh-sing nyi-cü-go z-ken z dza-go. ¹⁷ Cong-nying ziu
gyiu Yiæ-su li-k'æ gyi-lah-go di-ka.

¹⁴ 看泥猪个人奔起，通知城里等乡下人。其拉就走出
来，要看看箇起事干。¹⁵ 走到耶稣乌碎，看见箇个入魔主
顾，就是早已有一营鬼来的个主顾，坐东，有衣裳穿的，

人也清通了，其拉就怕起来了。¹⁶ 箇班前头看见个主顾通知其拉，箇入魔个人等箇星泥猪个事干是咋个。¹⁷ 众人就求耶稣离开其拉个地界。

¹⁸ Yiæ-su lôh jün z-‘eo, keh zin-deo jih-mo-go nying læ gyiu Yiæ-su peh gyi dô-kô tso-de. ¹⁹ Yiæ-su feh hyü gyi, fæn-hyang teng gyi wô, “Ng Bao kyü oh-li tao zi-kô-nying u-sen ky’i, t’ong-cü gyi-lah Cü teng ng tso dza-go z-ken, yi dza k’o-lin ng.” ²⁰ Gyi ziu ky’i-de, læ Di-kyüô-po-li djün-k’æ Yiæ-su teng gyi tso dza-go z-ken. Cong-nying tu hyi-gyi.

¹⁸ 耶稣落船时候，箇前头入魔个人来求耶稣拨其大家做队。¹⁹ 耶稣弗许其，反向等其话：「尔跑归屋里到自家人乌碎去，通知其拉主等尔做咋个事干，又咋可怜尔。」²⁰ 其就去了，来地加波利传开耶稣等其做咋个事干。众人都稀奇。

²¹ YIÆ-SU zo jün tsæ du-ko tao te-ngen, yiu ih-do-dziao nying jü-long tao Gyi u-sen læ: Gyi læ hæ pin-yin læ-kæn.

²¹ 耶稣坐船再渡过到对岸，有一大潮人聚拢到其乌碎来，其来海边沿来间。

²² Kwun jü-we-dông go nying cong-nyiang, yiu ih-go kyiao-leh Yiæ-lu tseo-læ; ih k'en-kyin Yiæ-su, ziu boh-tao Gyi-go kyiah-‘ô, ²³ tsæ-sæn gyiu Gyi, z-ka wô, “Ngô siao nön kw’a ling-cong-de: *ts’ing* Ng læ, pô siu en gyi ih-en, i gyi; gyi ziu we weh-de.” ²⁴ Yiæ-su teng gyi dô-kô ky’i; ih-do-dziao nying yia keng-leh Gyi, üong-leh Gyi ky’i.

²² 管聚会堂个人中央，有一个叫勒睚鲁走来，一看见耶稣，就伏倒其个脚下，²³ 再三求其，是介话：「我小因快临终了，请尔来，把手按其一按，医其，其就会活了。」²⁴ 耶稣等其大家去。一大潮人也跟勒其，拥勒其去。

²⁵ Yiu ih-go nyü-nying, sang-leh jih-nyi nyin hyüih-leo bing; ²⁶ do-nyiang be hyü-to i-sang sô ‘æ, fi-diao gyi long-tsong kô-kyi, ih-ngæn m-neh ts’ô-tin, fæn-cün yü-kô li-‘æ: ²⁷ gyi t’ing-meng Yiæ-su z-ken, ziu læ Yiæ-su ‘eo-pe, keh-dziao nying cong-nyiang, tseo-læ, moh-moh Gyi i-

zông: ²⁸ ing-we gyi sing li-hyang wô, “Ngô tsih-siao moh-moh Gyi i-zông, ziu yiu kyi-sing de.” ²⁹ Gyi hyüih-leo-go bing-nyün lih-k’eh ts-djü; gyi kyi-sing ziu teh-cü keh-go bing i-hao-de. ³⁰ Yiæ-su sing-li hyiao-teh dzong Gyi sing-zông yiu neng-ken tseo-c’ih-læ, ziu lih-k’eh læ keh-dziao nying cong-nyiang nyin-tæn-cün, wô, “Z jü moh Ng-go i-zông?” ³¹ Meng-du teng Gyi wô, “Ng k’en-kyin keh-dziao nying a-djôh Ng; dza-we wô, Z jü moh Ngô ni?” ³² Yiæ-su dön-ky’ün k’en-k’en, iao k’en-kyin tso keh z-ken go nyü-nying. ³³ Keh nyü-nying hah-leh gwah-gwah-teo, hyiao-teh zi-go sing-zông tso-ko-go z-ken, ziu læ boh-tao Gyi-go min-zin, pô long-tsong z-ken lao-jih wô hyiang Gyi dao. ³⁴ Yiæ-su teng gyi wô, “Nön, z ng siang-sing-go sing kyi ng: hao en-en-ŵeng-ŵeng ky’i; peh ng bing djün-yü z-de.”

²⁵ 有一个女人，生勒十二年血漏病，²⁶ 大样被许多医生所害，费掉其拢总家计，一眼旣得瘥点，反转愈加厉害。²⁷ 其听闻耶稣事干，就来耶稣后背，箇潮人中央，走来，摸摸其衣裳。²⁸ 因为其心里向话：「我只消摸摸其衣

裳，就有救星了。」²⁹ 其血漏个病源立刻止住，其肌身就得知箇个病医好了。³⁰ 耶稣心里晓得从其身上有能干走出来，就立刻来箇潮人中央扭带转，话：「是谁摸尔个衣裳？」³¹ 门徒等其话：「尔看见箇潮人挨着尔，咋会话，是谁摸我呢？」³² 耶稣团圈看看，要看见做箇事干个女人。³³ 箇女人吓勒刮刮抖，晓得自个身上做过个事干，就来伏倒其个面前，把拢总事干老实话向其道。³⁴ 耶稣等其话：「因，是尔相信个心救尔。好安安稳稳去，拨尔病痊愈是了。」

³⁵ Wa læ-tong kông-go z-‘eo, yiu nying dzong kwun jü-we-dông cü-kwu *oh-li* tseo-læ wô, “Ng-go nön si-de: ‘o-yüong tsæ eo Sin-sang dziah-lih?” ³⁶ Yiæ-su t’ing-meng *gyi-lah* læ-tih kông keh-go shih-wô, ziu teng kwun jü-we-dông cü-kwu wô, “Hao-vong p’ô; tsih iao siang-sing z-de.” ³⁷ Yiæ-su, djü-leh Pe-teh, Yüô-kôh, teng Yüô-kôh-go hyüong-di Iah-‘en ts-nga, feh hyü bih-nying keng-leh Gyi ky’i. ³⁸ Tseo tao kwun jü-we-dông cü-kwu-go *oh-li*; k’en-kyin *gyi-lah* nao-nyih-bang-sang, læ-kæn ‘ao-li-da-k’oh: ³⁹

ziu tseo-tsing-ky'i, teng gyi-lah wô, "Dza-we ka nao-nyih-bang-sang læ-tong k'oh? Nyiang-ts m-neh si-de, z kw'eng-joh-tih." ⁴⁰ Gyi-lah ziu lang-siao Gyi. Yiæ-su peh gyi-lah long-tsong tseo-c'ih, ziu ta-leh nyiang-ts-go tia-nyiang teng keng Gyi go cü-kwu, tseo-tsing nyiang-ts kw'eng-go vông-li; ⁴¹ nyiah-leh gyi siu, teng gyi wô, "Da-li-da, kwu-mi:" fæn-c'ih-læ ziu-z, "Nyang-ts, Ngô eo ng bô-ky'i," go ka-shih. ⁴² Nyang-ts lih-k'eh bô-ky'i, we tseo-de: gyi nyin-kyi yiu jih-nyi shü de. Gyi-lah long-do hyi-gyi. ⁴³ Yiæ-su ziu tsæ-sæn ting-côh gyi-lah, m-nao peh nying-kô teh cü keh-ky'i z-ken: yi eo gyi-lah i-tin peh nyang-ts ky'üoh-ky'üoh.

³⁵ 还来东讲个时候，有人从管聚会堂主顾屋里走来话：「尔个因死了，何用再讴先生着力？」³⁶ 耶稣听闻其拉来的讲箇个说话，就等管聚会堂主顾话：「好留怕，只要相信是了。」³⁷ 耶稣，除了彼得、雅各、等雅各个兄弟约翰之外，弗许别人跟勒其去。³⁸ 走到管聚会堂主顾个屋里，看见其拉闹热彭生，来间号泪大哭，³⁹ 就走进去，等

其拉话：「咋会介闹热彭生来东哭？娘子旤得死了，是困熟的。」⁴⁰ 其拉就冷笑其。耶稣拨其拉拢总走出，就带勒娘子个爹娘等跟其个主顾，走进娘子困个房里，⁴¹ 捏勒其手，等其话：「大利大，古米。」翻出来就是，「娘子，我讴尔爬起。」个解说。⁴² 娘子立刻爬起，会走了，其年纪有十二岁了。其拉弄大稀奇。⁴³ 耶稣就再三叮嘱其拉，旤得好拨人家得知箇起事干。又讴其拉拵点拨娘子吃吃。

Mk. VI.

YIÆ-SU li-k'æ keh-deo, tseo tao Zi-go peng di-fông:
meng-du keng-leh Gyi ky'i.

耶稣离开箇头，走到自个本地方，门徒跟勒其去。

² Tao en-sih-nyih Gyi læ jü-we-dông-li kông dao-li:
yiu hyü-to nying t'ing-meng, ziu ky'ih-hoh, z-ka wô, “Keh-go Nying dzong 'ah-li ka teh-djôh keh-sing z-ken? sô s-peh
Gyi go ts'ong-ming dza do ni, we ts'ing-siu tso-c'ih ka do

jing-tsih læ! ³ Gyi ky'i feh-z Mô-li-üô-go Ng-ts, keh-go moh-ziang s-vu ma? Ky'i feh-z Yüô-kôh, lah-si, Yiu-da, Si-meng-go Hyüong-di ma? Gyi tsi-me ky'i feh-z ah-lah dông-deo djü-tong ma?" Ziu in-tseng ky'i-diao Gyi. ⁴ Yia-su teng gyi-lah wô, "Sin-cü-nying, ziah feh-z læ gyi-zi-go di-fông, zi-go ts'ing-kyün, zi-go oh-lô, tsæ-ve m-t'i-min-go."

² 到安息日其来聚会堂里讲道理。有许多人听闻，就吃惟，是介话：「箇个人从何里介得着箇星事干？所赐拨其个聪明咋大呢，会亲手做出介大神迹来！」³ 其岂弗是马利亚个儿子，箇个木匠师父吗？岂弗是雅各、约西、犹大、西门个兄弟吗？其姊妹岂弗是阿拉荡头住东吗？」就嫌憎弃掉其。⁴ 耶稣等其拉话：「先知人，若弗是来其自个地方，自个亲眷，自个屋落，再𧸗体面个。」

⁵ Keh-lah læ keh-deo feh neng-keo tso soh-go jing-tsih, tsih-yiu siu en-en kyi-go bing-nying, i gyi hao. ⁶ Ping-ts'ia hyi-gyi gyi-lah feh siang-sing-go sing. Ziu tseo-pin dön-ky'ün-go hyiang-ts'eng læ-tih kông dao-li.

⁵ 箇勒来箇头弗能够做啥个神迹，只有手按按几个病人，医其好。⁶ 并且稀奇其拉弗相信个心。就走遍团圈个乡村来的讲道理。

⁷ *YIÆ-SU* eo-long jih-nyi-go meng-du, liang-liang tah-pæn ts'a gyi-lah ky'i; s-peh gyi-lah gyün-ping hao cü-voh ao-tsao kyü: ⁸ yi feng-fu gyi-lah, djü-leh bông ts-nga, ih-ngæn m-nao ta lu-zông yüong-go tong-si; 'ôh-tsia pao-voh, 'ôh-tsia ky'üoh-zih, 'ôh-tsia liao-kyiao-li-go dong-din, tu m-nao ta: ⁹ tsih-yiu 'a c'ün-ts; yia m-nao c'ün shông-be i-zông. ¹⁰ Yi teng gyi-lah wô, "Ze-bin soh-go di-fông ng-lah tseo-tsing ih-veng nying-kô, ziu hao keh-deo deng-lôh, ih-dzih tao ky'i-go z-'eo. ¹¹ Ziah yiu nying feh k'eng tsih-ziu ng-lah, feh k'eng t'ing ng-lah go, hao li-k'æ gyi, hwah-diao ng-lah kyiah-ti-'ô-go na-nyi peh gyi-lah tso te-tsing. Ngô tsing wô-hyang ng-lah dao, Tao sing-p'un nyih-ts, Sô-to-mô teng Ngo-mo-lah-go ying-vah pi keh-go zing-li wa ky'ing-k'o."

⁷ 耶稣 讴拢十二个门徒，两两搭班差其拉去，赐拨其拉杈柄好制服麤糟鬼。⁸ 又吩咐其拉，除了棒之外，一眼睃得好带路上用个东西。或者包袱，或者吃食，或者繚缴里个铜钲，都睃得好带。⁹ 只有鞋穿仔，也睃得好穿双倍衣裳。¹⁰ 又等其拉话：「随便啥个地方尔拉走进一份人家，就好箇头庵落，一直到去个时候。¹¹ 若有人弗肯接受尔拉，弗肯听尔拉个，好离开其，甩掉尔拉脚底下个淖泥拨其拉做对证。我真话向尔拉道，到审判日子，所多玛等蛾摩拉个刑罚比箇个城里还轻可。」

¹² *Meng-du tseo-c'ih-ky'i djün dao-li, eo nying we-sing-cün-i:* ¹³ *ping-ts'ia ken-c'ih hyü-to kyü; yi do-leh yiu fu hyü-to sang-bing cü-kwu, i gyi hao.*

¹² 门徒走出去传道理，讴人回心转意。¹³ 并且赶出许多鬼，又驮勒油傅许多生病主顾，医其好。

¹⁴ [1] *Hyi-lih wông t'ing-meng, (ing-we Yiæ-su-go ming-sing yi-kying yang-k'æ-de,) ziu wô, “Ang-si-li-go lah-'en dzong si-nying cong-nyiang weh-cün-læ-de; keh-lah we hyin-c'ih keh-sing jing-tsih læ.”* ¹⁵ *Yiu-sing nying*

wô, “Z Yi-li-üô:” yiu-sing wô, “Z sin-cü-nying, ‘ôh-tsia ziang ih-go *kwu-z-tsin* sin-cü-nying ka.”¹⁶ Hyi-lih ih t’ing-meng, wô, “Keh ziu-z ngô sô tsæn gyi deo go Iah-‘en: gyi z dzong si-nying cong-nyiang weh-cün-læ-go.”

¹⁴ 希律王听闻（因为耶稣个名声已经扬开了），就话：「行洗礼个约翰从死人中央活转来了，箇勒会显出箇星神迹来。」¹⁵ 有星人话：「是以利亚。」有星话：「是先知人，或者像一个古时节先知人介。」¹⁶ 希律一听闻，话：「箇就是我所斩其头个约翰，其是从死人中央活转来个。」

¹⁷ Keh-go Hyi-lih *zin-deo* ^[1]we-leh gyi hyüong-di Fih-lih-go lao-nyüing Hyi-lo-ti-go z-ken, ts’a nying k’ô Iah-‘en, bo gyi læ lao-kæn-li; Hyi-lih z c’ü Hyi-lo-ti. ¹⁸ Iah-‘en teng Hyi-lih wô, “Ng feh ing-kæ c’ü hyüong-di-go lao-nyüing.”
¹⁹ Keh-lah Hyi-lo-ti ün-‘eng Iah-‘en, tang-sön sah gyi; tsih-z feh neng-keo. ²⁰ Ing-we Hyi-lih hyiao-teh Iah-‘en tso-nying yi tsing-dzih yi sing-jün, keh-lah p’ô-gyü gyi, ^[2]pao-wu gyi; wa-yiu t’ing gyi kông ziu tso hyü-to z-ken, ping-

ts'ia hwun-hyi t'ing gyi. ²¹ [3] Tao-leh ih-go kyi-we-go nyih-
ts, ziu-z Hyi-lih læ gyi-go sang-nyih bæen-tsiu, ts'ing keh-
sing do kwun-fu, ts'in-tsong, teng Kyüô-li-li kwe-djong-go
nying; ²² keh Hyi-lo-ti-go nön tseo-tsing-læ t'iao-vu, peh
Hyi-lih teng dong-zih-go nying-k'ah tu hwun-hyi; koh-
wông ziu teng nyiang-ts wô, “Ze ng iao soh-si tao ng, ngô
ziu peh ng.” ²³ Ping-ts'ia teng gyi vah ih-go tsiu, z-ka wô,
“Feh-leng t'ao ngô soh-si, ziu-z ngô koh-kô ih-pun, ngô tu
we peh ng.” ²⁴ Nyiang-ts ziu tseo-c'ih, teng ah-nyiang wô,
“Ngô hao t'ao soh-go tong-si?” Ah-nyiang wô, “‘Ang-si-li
lah-‘en-go deo.” ²⁵ Gyi ziu kw'a-kw'a tseo-tsing-ky'i kyin
koh-wông, t'ao gyi, z-ka wô, “Ngô iao ng pô ‘Ang-si-li lah-
‘en-go deo, bun-li tsi-ts, lih-k'eh s-peh ngô.” ²⁶ Koh-wông
do-nyiang iu-meng; tsih-z we-leh vah-ko-tsiu, yi we-leh
dong-zih-go nying-k'ah læ-tong, feh iao we-foh gyi. ²⁷
Koh-wông ziu ts'a ^[4]kwe-ts-siu, feng-fu ky'i do lah-‘en-go
deo. Gyi ziu ky'i, læ lao-kæn-li tsæn lah-‘en-go deo; ²⁸ pô
deo bun-li tsi-ts do-læ peh nyiang-ts: nyiang-ts do-ky'i peh

gyi ah-nyiang. ²⁹ lah-‘en-go meng-du t’ing-meng, ziu læ
pô gyi s-siu tsông-leh veng-mo-li.

¹⁷ 箇个希律前头为了其兄弟腓力个老娘希罗底个事干
[1], 差人拘约翰, 缚其来牢监里。希律是娶希罗底。¹⁸ 约
翰等希律话: 「尔弗应该娶兄弟个老娘。」¹⁹ 箇勒希罗底
冤恨约翰, 打算杀其, 只是弗能够。²⁰ 因为希律晓得约翰
做人又正直又圣善, 箇勒怕惧其, 保护[2]其, 还有听其讲
就做许多事干, 并且欢喜听其。²¹ 到了一个机会个日子
[3], 就是希律来其个生日办酒, 请箇星大官府、千总、等
加利利贵重个人。²² 箇希罗底个因走进来跳舞, 拨希律等
同席个人客都欢喜, 国王就等娘子话: 「随尔要啥西到
尔, 我就拨尔。」²³ 并且等其罚一个咒, 是介话: 「弗论
讨我啥西, 就是我家一半, 我都会拨尔。」²⁴ 娘子就走
出, 等阿娘话: 「我好讨啥个东西?」阿娘话: 「行洗礼
约翰个头。」²⁵ 其就快快走进去见国王, 讨其, 是介话:
「我要尔把行洗礼约翰个头, 盘里𪗇仔, 立刻赐拨我。」²⁶
国王大样忧闷, 只是为了罚过咒, 又为了同席个人客来
东, 弗要回复其。²⁷ 国王就差刽子手[4], 吩咐去驮约翰个

头。其就去，来牢监里斩约翰个头，²⁸ 把头盘里𪔐仔驮来拨娘子。娘子驮去拨其阿娘。²⁹ 约翰个门徒听闻，就来把其尸首葬勒坟墓里。

[1] Y. 'E. 30. 耶（稣）后（头）30（年）。（原注）

[2] 'Oh wô, k'en-djong. 或话看重。（原注）

[3] Y. 'E. 32. 耶（稣）后（头）32（年）。（原注）

[4] 'Ôh wô, gying-sing-ping. 或话近身兵。（原注）

³⁰ S-DU jü-long tao Yiæ-su u-sen læ, pô yang-yang sô tso-go z-ken, sô kông-go dao-li, tu t'ong-cü Gyi. ³¹ Yiæ-su ziu teng gyi-lah wô, “Ng-lah zi hao s-‘ô tao ih-t‘ah kw‘ông-ia di-fông ky‘i tsiang-sih ih-zông.” Ing-we læ-læ-ky‘i-ky‘i-go nying to, lin ky‘üoh-væn tu m-kong-fu. ³² Gyi-lah ziu lôh jün, s-‘ô tao ih-t‘ah kw‘ông-ia di-fông ky‘i-de.

³⁰ 使徒聚拢到耶稣乌碎来，把样样所做个事干，所讲个道理，都通知其。³¹ 耶稣就等其拉话：「尔拉自好私下到一埭旷野地方去将息一晌。」因为来来去去个人多，连

吃饭都旡工夫。³² 其拉就落船，私下到一埭旷野地方去了。

³³ Yiu ih-do-dziao nying k'en-kyin gyi-lah ky'i, yiu hyü-to nying-teh Yiæ-su go; ziu dzong kôh zing-li bu-'ang-peng-long tao keh-deo, ping-ts'ia sin-jü gyi-lah tseo-tao, yi jü-long Gyi u-sen læ. ³⁴ Yiæ-su tseo-c'ih-læ, k'en-kyin yiu ih-do-dziao nying, ziu fah dz-pe-sing æ-lin gyi-lah, ing-we tsing-ziang m-nying dzing-kwun-go yiang ka; Gyi ziu pô hyü-to z-ken kao-hyüing gyi-lah.

³³ 有一大潮人看见其拉去，有许多认得耶稣个，就从各城里步行奔拢到箇头，并且先如其拉走到，又聚拢其乌碎来。³⁴ 耶稣走出来，看见有一大潮人，就发慈悲心哀怜其拉，因为正像旡人成管个羊介，其就把许多事干教训其拉。

³⁵ Z-'eo yi-kying dzi-de, meng-du tseo-long-læ, teng Gyi wô, "Dông-deo z kw'ông-iæ di-fông, z-'eo yi-kying dzi-de; ³⁶ hao sæn-k'æ keh-sing nying, peh gyi-lah tao dön-ky'ün hyiang-'ô teng ts'eng-zông, zi ky'i ma ky'üoh-zih:

ing-we gyi-lah m-kao soh-go hao ky'üoh.” ³⁷ Yiæ-su we-
teh gyi-lah, wô, “Ng-lah hao peh gyi-lah ky'üoh.” *Meng-du*
teng Gyi wô, “Ah-lah næn-dao hao ky'i ma nyiæn-liang
nying-ts-go mun-deo, feng peh gyi-lah ky'üoh ma!” ³⁶
Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ng-lah yiu kyi-go mun-deo læ-
tong? hao ky'i k'en-k'en-siang.” Gyi-lah k'en-ko-ts wô,
“Ng-go; wa-yiu liang-kwang ng.” ³⁹ *Yiæ-su* ziu feng-fu gyi-
lah peh cong-nying læ ts'ing-ts'ao t'æn-li tsong-tang-
tsong zo-tæn-lôh. ⁴⁰ Gyi-lah ziu de-tang-de zo-lôh, ih-pah
ih-de yia yiu, ng-jih ih-de yia yiu. ⁴¹ *Yiæ-su* do-leh keh ng-
go mun-deo liang-kwang ng, deo dæ-ky'i hyiang t'in, coh-
foh-ts; pô mun-deo p'ah-tæn-k'æ, kao-fu meng-du hao pa
læ gyi-lah min-zin: keh liang-kwang ng yia feng peh cong-
nying. ⁴² Long-tsong tu ky'üoh-ko, yi ky'üoh-pao-de. ⁴³
Siu-jih ling-se, yiu mun-mun jih-nyi læn; yi *siu-jih* ky'üoh-
dzing-go ng. ⁴⁴ ky'üoh keh-sing mun-deo go cü-kwu, nen
iah-læ yiu ng-ts'in.

³⁵ 时候已经迟了，门徒走拢来，等其话：「荡头是旷野地方，时候已经迟了。³⁶ 好散开箇星人，拨其拉到团圈乡下等村上，自去买吃食。因为其拉旣告啥个好吃。」³⁷ 耶稣回答其拉，话：「尔拉好拨其拉吃。」门徒等其话：「阿拉难道好去买廿两银子个馒头，分拨其拉吃吗！」³⁸ 耶稣等其拉话：「尔拉有几个馒头来东？好去看看相。」其拉看过仔话：「五个，还有两梗鱼。」³⁹ 耶稣就吩咐其拉拨众人来青草滩里总打总坐带落。⁴⁰ 其拉就队打队坐落，一百一队也有，五十一队也有。⁴¹ 耶稣驮勒箇五个馒头两梗鱼，头抬起向天，祝福仔，把馒头脉带开，交付门徒好摆来其拉面前。箇两梗鱼也分拨众人。⁴² 拢总都吃过，又吃饱了。⁴³ 收拾零碎，有满满十二篮，又收拾吃剩个鱼。⁴⁴ 吃箇星馒头个主顾，男约来有五千。

⁴⁵ *Yiæ-su ze-siu ts'e meng-du lôh jün, sin tao te-nge*
Pah-sæ-da di-fông ky'i; Zi iao teng tao sæn-k'æ keh-do-
dziao nying. ⁴⁶ *Teng gyi-lah bih-k'æ-ts, ziu tao sæn-li ky'i*
tao-kao.

⁴⁵ 耶稣随手催门徒落船，先到对岸伯赛大地方去。自
要等到散开箇大潮人。⁴⁶ 等其拉别开仔，就到山里去禱
告。

⁴⁷ Yi-kying yia-kw'a, keh-tsah jün læ hæ-go cong-
nyiang, Yiæ-su doh-zi læ ngen-zông. ⁴³ K'en-kyin meng-
du jün ts'ang-leh ting ky'ih-lih, ing-we teo-fong-go yün-
kwu; tông-yia mao s-kang z-'eo, tao gyi-lah u-sen ky'i; z
hæ min-teng ka tseo-leh-ky'i; tang-tsiang iao tseo gyi-lah
ko-deo. ⁴⁹ Meng-du k'en-kyin Gyi hæ min-teng læ-kæn
tseo, dao-z ih-go hyin-ling, ziu wæ-wæ-hyang eo-ky'i-læ:
⁵⁰ ing-we gyi-lah long-tsong k'en-kyin Gyi, ky'ih-hoh-de.
Yiæ-su lih-k'eh teng gyi-lah kông ih-sing, z-ka wô, "Fông-
sing; z Ngô; hao-vong p'ô." ⁵¹ Ziu tseo-tsing gyi-lah jün-li;
fong ziu sih-de. Gyi-lah sing-li veng-nga ky'ih-hoh, do-
nyiang hyi-gyi. ⁵² Gyi-lah ts'eng-feh-tao keh-sing mun-
deo-go z-ken, ing-we gyi-lah-go sing ngang.

⁴⁷ 已经夜快，箇只船来海个中央，耶稣独自来岸上。

⁴⁸ 看见门徒船撑勒顶吃力，因为斗风个缘故。当夜毛四更

时候，到其拉乌碎去。是海面顶介走勒去，打账要走其拉过头。⁴⁹ 门徒看见其海面顶来间走，道是一个显灵，就怀怀响讴起来。⁵⁰ 因为其拉拢总看见其，吃恹了。耶稣立刻等其拉讲一声，是介话：「放心，是我，好甯怕。」⁵¹ 就走进其拉船里，风就息了。其拉心里分外吃恹，大样稀奇。⁵² 其拉忖弗到箇星馒头个事干，因为其拉个心硬。

⁵³ Gyi-lah ziu du-ko tao Keh-nyi-sah-leh di-fông, long ngen. ⁵⁴ Dzong jün-li tseo-zông, nying-kô ziu nying-teh Yiæ-su; ⁵⁵ peng-cün s-deh-lön-ky'ün di-fông, pô p'u-pæn dæ-leh sang-bing cü-kwu, t'ing-meng Gyi læ 'ah-li, ziu dæ tao keh-deo. ⁵⁶ Væn-pah Yiæ-su sô tseo-tsing-go, feh-leng zing-li, ts'eng-zông, hyiang-'ô, nying-kô pô sang-bing-go cü-kwu fông læ z-min-zông; gyiu-gyiu Gyi tæ-n-tsih peh gyi-lah en-en Gyi i-zông ken-den: z en-go cü-kwu tu hao-de.

⁵³ 其拉就渡过到革尼撒勒地方，拢岸。⁵⁴ 从船里走上，人家就认得耶稣，⁵⁵ 奔转四凸乱圈地方，把铺板抬勒生病主顾，听闻其来何里，就抬到箇头。⁵⁶ 凡百耶稣所走

进个，弗论城里、村上、乡下，人家把生病个主顾放来市面上。求求其单只拨其拉按按其衣裳杆头，是按个主顾都好了。

Mk. VII.

Yiu Fah-li-sæ nying teng kyi-go doh-shü-nying, dzong Yia-lu-sah-leng læ-go, dô-kô tseo tao Yia-su u-sen. ² K'en-kyin Gyi kyi-go meng-du pô ^[1]feh kyih-zing-go siu læ-kæn ky'üoh-væn; (ziu-z m-neh gyiang-ko-go siu;) keh-lah p'i-bing. ³ (Ing-we Fah-li-sæ nying teng long-tsong Yiu-t'a nying, iao siu tsu-tsong djün-lôh-læ-go kwu-tin, ziah feh-z ^[2]siao-siao-sing-sing gyiang-gyiang siu, feh ky'üoh-væn. ⁴ Ping-ts'ia dzong z-min-zông *kyü-læ*, feh gyiang-gyiang yia feh ky'üoh-go. Wa-yiu hyü-to bih-nyiang-kao z-ken z gyi-lah tsih-ziu iao pô-siu-go; ziu-z gyiang-gyiang pe-ts, un-tsæn, dong-beng, teng t'ah-zông keh-sing.) ⁵ Keh-tsao keh-sing Fah-li-sæ nying teng doh-

shü-nying meng-meng Yiæ-su, wô, “Ng-go meng-du dza-we feh i tsu-tsong djün-lôh-læ-go kwu-tin, feh tsôh gyiang-siu ziu ky‘üoh-væn?”

有法利赛人等几个读书人，从耶路撒冷来个，大家走到耶稣乌碎。² 看见其几个门徒把弗洁淨^[1]个手来间吃饭；

（就是旣得澆过个手）箇勒批评。³ （因为法利赛人等拢总犹太人，要守祖宗传落来个古典，若弗是小小心心澆澆手^[2]，弗吃饭。⁴ 并且从市面上归来，弗澆澆也弗吃个。还有许多别样告事干是其拉接受要把守个，就是澆澆杯子、碗盏、铜盆、等榻上箇星。）⁵ 箇遭箇星法利赛人等读书人问问耶稣，话：「尔个门徒咋会弗依祖宗传落来个古典，弗作澆手就吃饭？」

[1] ‘Ôh-wô, se-djông-go. 或话，随常个。（原注）

[1] ‘Ôh-wô, peh-djông; ‘ôh, ih-dzih tao siu-tsang-cü-den; ‘ôh, s gyün-deo gyiang. 或话，不常；或一直到手肘株头；或，使拳头澆。

（原注）

⁶ Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, “Yi-sæ-üô ts-tin ng-lah
kô-hao-nying yü-sin kông-go shih-wô jih-dzæ z-go, ziang
gyi sia-tih, wô, ‘Keh-go pah-sing cü-pô kying-djong Ngô;
tsih-z gyi-lah-go sing teng Ngô li-yün. ⁷ Gyi-lah yüong
nying-go feng-fu tông *Jing-ming-go* kao-hyüing, z bah-lih-
lih voh-z Ngô.’ [Y. 29. 13.] ⁸ Ing-we ng-lah z ky’i-diao Jing-
ming-go lih-fah, pô-siu nying djün-lôh-læ-go kwu-tin,
ziang gyiang un-tsæn pe-ts: yi tso hyü-to keh-cong-ka z-
ken.” ⁹ Yi teng gyi-lah wô, “Ng-lah jih-dzæ z ^[1]fi-diao Jing-
ming-go lih-fah, deh-we ky’i pô-siu ng-lah djün-lôh-læ-go
kwu-tin. ¹⁰ Mo-si z-ka wô, ‘Yüong kying-djong ng-go vu-
meo:’ [C. 20. 12.] yi wô, ‘Zôh-mô ah-tia ‘ôh-tsia ah-nyiang
cü-kwu, pih iao bæn gyi si-ze.’ [C. 21. 17.] ¹¹ Dæn-z ng-lah
wô, Ziah yiu nying teng gyi ah-tia ‘ôh-tsia ah-nyiang wô,
Ngô ing-tông tao ng go hao-c’ü z Koh-pæn, ziu-z, tseng-
ky’i *peh Jing-ming* go ka-shih,— ¹² ng-lah ‘eo-deo feh hyü
gyi tsæ do soh-go hao-c’ü ky’i tao ah-tia teng ah-nyiang. ¹³

Z-ka, we-leh ng-lah djün-k'æ-go kwu-tin, fi-diao Jing-ming-go dao-li. Ng-lah yi tso hyü-to keh-cong-ka z-ken.”

⁶ 耶稣回答其拉，话：「以赛亚指点尔拉假好人预先讲个说话实在是个，像其写的，话：『箇个百姓嘴巴敬重我，只是其拉个心等我离远。⁷ 其拉用人个吩咐当神明个教训，是白力力服侍我。』 [Y. 29. 13.]⁸ 因为尔拉是弃掉神明个律法，把守人传落来个古典，像澆碗盞杯子，又做许多箇种介事干。」⁹ 又等其拉话：「尔拉实在是废掉^[1]神明个律法，特为去把守尔拉传落来个古典。¹⁰ 摩西是介话：『用敬重尔个父母。』 [C. 20. 12.] 又话：『警骂阿爹或者阿娘主顾，必要办其死罪。』 [C. 21. 17.]¹¹ 但是尔拉话，若有人等其阿爹或者阿娘话，我应当到尔个好处是各般，就是，尊起拨神明个解说，——¹² 尔拉后头弗许其再驮啥个好处去到阿爹等阿娘。¹³ 是介，为了尔拉传开个古典，废掉神明个道理。尔拉又做许多箇种介事干。」

¹⁴ *Yiæ-su* ziu eo long-tsong keh-dziao nying læ, teng gyi-lah wô, “Ng-lah cong-nying kæ t'ing Ngô, yia yüong ming-bah: ¹⁵ dzong nying-go nga-deo tseo-tsing-go tong-si

feh neng-keo long gyi ao-tsao; tsih-yiu dzong gyi li-hyang
c'ih-læ-go, keh-sing z we long nying ao-tsao. ¹⁶ Yiu ng-to
we t'ing go cü-kwu, kæ t'ing.”

¹⁴ 耶稣就诟拢总箇潮人来，等其拉话：「尔拉众人该
听我，也用明白。¹⁵ 从人个外头走进个东西弗能够弄其麇
糟，只有从其里向出来个，箇星是会弄人麇糟。¹⁶ 有耳朵
会听个主顾，该听。」

¹⁷ Yia-su li-k'æ keh-dziao nying tseo-tsing oh-lô go z-
'eo, meng-du ziu meng Gyi keh pi-fông-go i-s. ¹⁸ Gyi wô,
“Lin ng-lah yia we z-ka feh ming-bah ma! Soh feh hyiao-
teh, væn-pah dzong nga-deo tseo-tsing nying li-hyang go
feh neng-keo long gyi ao-tsao? ¹⁹ Ing-we m-neh tseo-tsing
gyi sing-li, z 'ang-lôh du-bi; ziu ka-c'ih k'ang-ts-li: z-ka, gyi
væn-pah sô ky'üoh-go hwô ken-zing-de.” ²⁰ Yi wô, “Dzong
nying c'ih-læ-go, keh z we long gyi ao-tsao. ²¹ Ing-we
dzong li-hyang, nying-go sing-li fah-c'ih-læ-go, z yiu ôh-
go ts'eng-deo, t'eo lao-nyüing, biao piao-ts, tso hyüong-
siu, ²² tso dao-zeh, t'en-dzæ, ôh-doh, kæen-tsô, eo s-yüoh,

sang tu-gyi, teng pông-hwe, kyiao-ngao, gwông-vông, keh-sing. ²³ Væn-pah keh-cü-ka ǃa-c'ü tu z dzong li-deo c'ih-læ, we long nying ao-tsao go.”

¹⁷ 耶稣离开箇潮人走进屋落个时候，门徒就问其箇比方个意思。¹⁸ 其话：「连尔拉也会是介弗明白吗！啥弗晓得，凡百从外头走进人里向个弗能够弄其麤糟？」¹⁹ 因为旡得走进其心里，是行落肚皮，就解出坑子里。是介，其凡百所吃个化干淨了。」²⁰ 又话：「从人出来个，箇是会弄其麤糟。²¹ 因为从里向，人个心里发出来个，是有恶个忖头，偷老娘，嫖婬子，做凶手，²² 做盗贼，贪财，恶毒，奸诈，讴私欲，生妒忌，等谤毁，骄傲，狂妄，箇星。²³ 凡百箇株介坏处都是从里头出来，会弄人麤糟个。」

²⁴ *YIÆ-SU* dzong keh-deo dong-sing, tao T'e-lo Si-teng di-ka ky'i: tseo-tsing ih-veng nying-kô, feh iao peh bih-nying teh-cü; tsih-z ing-mun-feh-læ. ²⁵ Ing-we yiu ih-go nyü-nying, gyi siao nön be ao-tsao kyü vu-tih, t'ing-meng Yiæ-su-go z-ken, tseo-læ boh-tao Gyi-go kyiah-‘ô. ²⁶ Keh-go nyü-nying z ^[1]Hyi-lah nying, sang læ Jü-li-Fi-nyi-kyi

keh koh go: gyi gyiu Yiæ-su teng gyi nön ken-c'ih keh-go kyü. ²⁷ Yiæ-su teng gyi wô, "Kæ peh ng-nô sin ky'üoh-pao: m-neh hao do ng-nô-go ky'üoh-zih tiu peh wun-kyi." ²⁸ Keh nyü-nying we-teh Gyi, wô, "Cü, z-go: ing-we wun-kyi læ coh-teng-‘ô yia ky'üoh siao-nying tih-lôh-go ling-se." ²⁹ Yiæ-su teng gyi wô, "We-leh keh-kyü shih-wô, ng hao ky'i; kyü yi-kying dzong ng-go nön tseo-c'ih-de." ³⁰ Gyi tseo tao oh-li; k'en-kyin kyü yi-kying tseo-c'ih-de, nön læ min-zông-li kw'eng-kæn.

²⁴ 耶稣从箇头动身，到推罗西顿地界去。走进一份人家，弗要拨别人得知，只是隐瞒弗来。²⁵ 因为有一个女人，其小囡被麤糟鬼附的，听闻耶稣个事干，走来伏倒其个脚下。²⁶ 箇个女人是希腊人^[1]，生来叙利腓尼基箇国个。其求耶稣等其囡赶出箇个鬼。²⁷ 耶稣等其话：「该拨儿囡先吃饱。旣得好驮儿囡个吃食丢拨黄狗。」²⁸ 箇女人回答其，话：「主，是个。因为黄狗来桌凳下也吃小人跌落个零碎。」²⁹ 耶稣等其话：「为了箇句说话，尔好去，

鬼已经从尔个囡走出了。」³⁰ 其走到屋里，看见鬼已经走出了，囡来眠床里困间。

[1] 'Ôh-wô, bih-koh-nying. 或话，别国人。（原注）

³¹ *YIÆ-SU* li-k'æ T'e-lo Si-teng di-ka, tang Di-kyüô-po-li di-fông ka cün-ko, dzing-gyiu tao Kyüô-li-li hæ pin-yin.
³² Yiu nying ta-leh ih-go long-bang yi z keh-zih-din cü-kwu læ, gyiu Yiæ-su siu en-en gyi. ³³ *Yiæ-su* ling-leh gyi li-k'æ keh-dziao nying tao s-'ô u-dông; pô ts-deo lõng-tsing gyi ng-to-li, yi t'u zæn-t'u, en-en gyi zih-deo; ³⁴ deo dæ-ky'i hyiang t'in, t'æn ih-k'eo ky'i, teng gyi wô, "Yi-fah-da," ziu-z "Hao k'æ-k'æ-læ" go ka-shih. ³⁵ Gyi-go ng-to lih-k'eh ziu k'æ-de, zih-deo-go kyih ka-sæn, kông shih-wô ziu 'ao-sao-de.

³¹ 耶稣离开推罗西顿地界，打地加波利地方介转过，仍旧到加利利海边沿。³² 有人带勒一个聋聾又是吃舌头主顾来，求耶稣手按按其。³³ 耶稣领勒其离开箇潮人到私下乌荡，把指头弄进其耳朵里，又吐馋唾，按按其舌头，³⁴ 头抬起向天，叹一口气，等其话：「以法大」就是「好开

开来」个解说。³⁵ 其个耳朵立刻就开了，舌头个结解散，
讲说话就豪惯了。

³⁶ *Yiæ-su ting-côh gyi-lah m-nao wô hyiang nying-kô*
dao: dæn-z yüh ting-côh, gyi-lah yüh-fah yiang-k'æ. ³⁷
Ping-ts'ia hyi-gyi tao gyih-deo, z-ka wô, "Gyi yiang-yiang
z-ken tso-leh hao: keh-sing long-bang, we peh gyi t'ing; ô-
ts, we peh gyi kông."

³⁶ 耶稣叮嘱其拉旼得好话向人家道。但是越叮嘱，其
拉越发扬开。³⁷ 并且稀奇到极头，是介话：「其样样事干
做勒好。箇星聾聾，会拨其听；哑子，会拨其讲。」

Mk. VIII.

KEH-GO z-'eo yiu ih-do-dziao nying jü-long-tong, yi
m-kao soh-go hao ky'üoh, *Yiæ-su ziu eo Gyi meng-du læ,*
teng gyi-lah wô, ³ "Ngô æ-lin keh-dziao nying, ing-we teng
Ngô dô-kô læ-tong yi-kying sæn nyih de, *næn-kæn* m-kao

hao ky'üoh: ³ Ngô ziah peh gyi-lah ngo-leh kyü oh-li ky'i, gyi-lah lu-li iao t'eh-lih; ing-we yiu-sing z yün-yün ka læ-go." ⁴ Meng-du we-teh Gyi, wô, "Dông-deo kw'ông-iæ di-fông, 'ah-li-læ yiu ky'üoh-zih hao peh gyi-lah ky'üoh-pao ni?" ⁵ *Yiæ-su* meng gyi-lah wô, "Ng-lah yiu kyi-go mun-deo læ-tong?" Gyi-lah wô, "Ts'ih-go." ⁶ *Yiæ-su* ziu feng-fu keh-dziao nying di-ying-li zo-tæn-lôh: do-leh keh ts'ih-go mun-deo, coh-zia-ts, p'ah-k'æ, kao-fu meng-du hao pa-tæn-k'æ; meng-du ziu pa læ keh-dziao nying min-zin. ⁷ Gyi-lah wa yiu kyi-kwang siao-siao-go ng: *Yiæ-su* yi coh-foh-ts, feng-fu yia z-ka ky'i pa-kæn. ⁸ *Long-tsong* tu ky'üoh-ko, yi ky'üoh-pao-de: ky'üoh-dzing-go ling-se siu-jih-long, yiu ts'ih læn. ⁹ ky'üoh-go cü-kwu iah-læ yiu s-ts'in nying. *Yiæ-su* ziu sæn-k'æ gyi-lah.

箇个时候有一大潮人聚拢东，又旣告啥个好吃，耶稣就讴其门徒来，等其拉话：²「我哀怜箇潮人，因为等我大家来东已经三日了，难间旣告好吃。³我若拨其拉饿勒归屋里去，其拉路里要脱力，因为有星是远远介来个。」⁴门徒

回答其，话：「荡头旷野地方，何里来有吃食好拨其拉吃饱呢？」⁵ 耶稣问其拉话：「尔拉有几个馒头来东？」其拉话：「七个。」⁶ 耶稣就吩咐箇潮人地垵里坐带落，驮勒箇七个馒头，祝谢仔，版开，交付门徒好摆带开，门徒就摆来箇潮人面前。⁷ 其拉还有几梗小小个鱼。耶稣又祝福仔，吩咐也是介去摆间。⁸ 拢总都吃过，又吃饱了。吃剩个零碎收拾拢，有七篮。⁹ 吃个主顾约来有四千人。耶稣就散开其拉。

¹⁰ Gyi ze-siu teng meng-du lôh jün, tao Da-mô-nu-da di-fông ky'i. ¹¹ Yiu Fah-li-sæ nying tseo-c'ih-læ, bun-meng Gyi, gyiu Gyi ih-go t'in-li-go ziao-deo; i-s iao s-s Gyi. ¹² Yiæ-su sing-li ziu t'æn-ky'i, z-ka wô, "Keh-go shü-dæ dza-we iao-siang gyiu ziao-deo ni? Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Tsong feh hyin-c'ih ziao-deo peh keh-go shü-dæ k'en." ¹³ Ziu li-k'æ gyi-lah, yi tseo-lôh jün, tao te-nge ky'i.

¹⁰ 其随手等门徒落船，到大玛努大地方去。¹¹ 有法利赛人走出来，盘问其，求其一个天里个兆头，意思要试试

其。¹² 耶稣心里就叹气，是介话：「箇个世代咋会要想求兆头呢？我真话向尔拉道，总弗显出兆头拨箇个世代看。」¹³ 就离开其拉，又走落船，到对岸去。

¹⁴ *Meng-du* mông-kyi ta ky'üoh-zih; gyi-lah jün-li m-kao bih-yiang læ-tong, tsih-yiu ih-go mun-deo. ¹⁵ *Yiæ-su* ting-côh gyi-lah, wô, "Yüong siao-sing kwu-djôh Fah-li-sæ nying-go kao-shü, teng Hyi-lih-go kao-shü." ¹⁶ *Meng-du* ziu dô-kô nyi-leng, z-ka wô, "*Keh z* we-leh ah-lah m-neh mun-deo go yün-kwu." ¹⁷ *Yiæ-su* hyiao-teh, ziu teng gyi-lah wô, "Ng-lah dza-we we-leh m-neh mun-deo læ-tih nyi-leng? Soh wa feh hyiao-teh, wa feh ming-bah ma? Ng-lah-go sing wa z ngang ma? ¹⁸ Ng-lah yiu ngæn-tsing dza-we feh we k'en? yiu ng-to dza-we feh we t'ing? dza-we feh kyi-teh? ¹⁹ Ngô? zin-deo p'ah-k'æ keh ng-go mun-deo feng peh ng-ts'in nying, ng-lah siu-jih ling-se yiu mun-mun kyi læn?" Gyi-lah teng Gyi wô, "Jih-nyi." ²⁰ "Wa-yiu keh ts'ih-go *mun-deo* feng peh s-ts'in nying, ng-lah siu-jih ling-se

yiū mun-mun kyī læn?” Gyi-lah wô, “Ts’ih læn.” ²¹ Ziu teng gyi-lah wô, “*Ka-ni*, ng lah dza-we *wa* feh ming-bah?”

¹⁴ 门徒忘记带吃食，其拉船里旣告别样来东，只有一个馒头。¹⁵ 耶稣叮嘱其拉，话：「用小心顾着法利赛人个酵水，等希律个酵水。」¹⁶ 门徒就大家议论，是介话：

「箇是为了阿拉旣得馒头个缘故。」¹⁷ 耶稣晓得，就等其拉话：「尔拉咋会为了旣得馒头来的议论？啥还弗晓得，还弗明白吗？尔拉个心还是硬吗？」¹⁸ 尔拉有眼睛咋会弗会看？有耳朵咋会弗会听？咋会弗记得？」¹⁹ 我前头旡开箇五个馒头分拨五千人，尔拉收拾零碎有满满几篮？」其拉等其话：「十二。」²⁰ 「还有箇七个馒头分拨四千人，尔拉收拾零碎有满满几篮？」其拉话：「七篮。」²¹ 就等其拉话：「介呢，尔拉咋会还弗明白？」

²² Tseo tao Pah-sæ-da; yiu nying ta ih-go hah-ts læ, gyiu Yiæ-su moh-moh gyi. ²³ Gyi ziu ĩa-leh hah-ts-go siu, ling gyi tseo-c’ih hyiang-ts’eng; keh-tsao t’u zæn-t’u læ gyi ngæn-tsing-li, pô siu en-en gyi, meng gyi yiu soh-si k’en-kyin feh. ²⁴ *Hah-ts* deo dæ-ky’i k’en-k’en, z-ka wô,

“Ngô k'en-kyin nying, ziang jü ka, læ-tih tseo.” ²⁵ Yi pô siu en-en gyi ngæn-tsing, peh gyi tsæ dæ-tæn-ky'i k'en-k'en: gyi ziu zông-hao-nyiang, yiang-yiang tu k'en-leh ts'ing-t'ong-de. ²⁶ *Yiæ-su* eo gyi kyü oh-li ky'i, z-ka wô, “M-nao tseo-tsing keh-go hyiang-ts'eng ky'i; yia m-nao wô hyiang hyiang-ts'eng-li soh-go nying dao.”

²² 走到伯赛大。有人带一个瞎子来，求耶稣摸摸其。
²³ 其就拉勒瞎子个手，领其走出乡村，箇遭吐馋唾来其眼睛里，把手按按其，问其有啥西看见弗。²⁴ 瞎子头抬起看看，是介话：「我看见人，像树介，来的走。」²⁵ 又把手按按其眼睛，拨其再抬带起看看。其就上好样，样样都看勒清通了。²⁶ 耶稣讴其归屋里去，是介话：「旣得好走进箇个乡村去，也旣得好话向乡村里啥个人道。」

²⁷ *YIÆ-SU* teng meng-du dong-sing, tao Kæ-sah-li-üô Fi-lih-pi keh-sing hyiang-ts'eng ky'i: lu-zông meng Gyi meng-du, wô, “Nying-kô wô Ngô z jü?” ²⁸ Gyi-lah we-teh, z-ka wô, “*Yiu-teh* wô z 'Ang-si-li-go lah-'en; yiu-teh wô z Yi-li-üô; wa-yiu wô z sin-cü-nying nen-cong ih-go.” ²⁹ *Yiæ-su*

teng gyi-lah wô, “Ng-lah wô Ngô z jü?” Pe-teh we-teh Gyi, wô, “Ng z keh-we Kyi-toh.” ³⁰ Gyi ziu ting-côh gyi-lah, m-nao pô Gyi-go z-ken wô hyiang nying-kô dao.

²⁷ 耶稣等门徒动身，到该撒利亚腓力比箇星乡村去。路上问其门徒，话：「人家话我是谁？」²⁸ 其拉回答，是介话：「有得话是行洗礼个约翰，有得话是以利亚，还有话是先知人内中一个。」²⁹ 耶稣等其拉话：「尔拉话我是谁？」彼得回答其，话：「尔是箇位基督。」³⁰ 其就叮嘱其拉，旣得好把其个事干话向人家道。

³¹ Keh-tsao *Yiæ-su* kao gyi-lah, wô, “Nying-go Ng-ts pih iao ziu hyü-to kw’u-næn, peh tsiang-lao, tsi-s-deo, teng doh-shü-nying ky’i-diao, peh gyi-lah long-sah, ko-leh sæn nyih yi weh-cün-læ.” ³² Gyi ming-tông-tông kông keh-go shih-wô. Pe-teh te-te Gyi, læn-tsu Gyi. ³³ *Yiæ-su* nyin-cün, k’en-k’en meng-du, ziu tsah-vah Pe-teh, wô, “Sah-dæn tseo-ko: ing-we ng feh liu-sing Jing-ming-go z-ken, tæen *liu-sing* nying-go z-ken.”

³¹ 箇遭耶稣教其拉，话：「人个儿子必要受许多苦难，拨长老、祭司头、等读书人弃掉，拨其拉弄煞，过了三日又活转来。」³² 其明当当讲箇个说话。彼得助其，拦阻其。³³ 耶稣扭转，看看门徒，就责罚彼得，话：「撒但走过。因为尔弗留心神明个事干，单留心人个事干。」

³⁴ Ziu eo-long keh-dziao nying lin meng-du, teng gyi-lah wô, “Ziah yiu nying iao keng-djôh Ngô, ing-tông feh eo zi, pe-leh zi jih-z-kô, læ keng Ngô. ³⁵ Væn-pah iao pao-djün zi ^[1]sing-ming cü-kwu, *fæn-cün* we sông-diao gyi; væn-pah we-leh Ngô teng foh-ing *k'eng* sông-diao sing-ming cü-kwu, *fæn-cün* we pao-djün gyi. ³⁶ Ziah yiu nying teh-djôh pin-t'in-‘ô-go *dzæ-veh*, shih-diao zi-go ^[1]weh-ling, ka yiu soh-go ih-c'ü ni? ³⁷ ‘Ôh-tsia ih-go nying hao pô soh-go tong-si ky'i c'ü-joh gyi weh-ling ma? ³⁸ Væn-pah læ keh kæn-ying ze-ôh-go shü-dæ wông-k'ong Ngô teng Ngô-go dao-li cü-kwu, Nying-go Ng-ts yiu Gyi Ah-tia-go yüong-wô teng sing-jün t'in-s dô-kô læ-go z-'eo, yia pih-ding iao wông-k'ong gyi.”

³⁴ 就讴拢箇潮人连门徒，等其拉话：「若有人要跟着我，应当弗讴自，背勒自十字架，来跟我。³⁵ 凡百要保全自性命^[1]主顾，反转会丧掉其；凡百为了我等福音肯丧掉性命主顾，反转会保全其。³⁶ 若有人得着遍天下个财物，失掉自个活灵^[1]，介有啥个益处呢？³⁷ 或者一个人好把啥个东西去取赎其活灵吗？³⁸ 凡百来箇奸淫罪恶个世代惶恐我等这个道理主顾，人个儿子有其阿爹个荣华等圣善天使大家来那个时候，也必定要惶恐其。」

[1] *Keh liang tsih, fæn sing-ming, fæn weh-ling, peng-veng tso z.* 箇两节，翻性命，翻活灵，本文做字。（原注）

Mk. IX.

Yiæ-su yi teng gyi-lah wô, “Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Dông-deo lih-tong-go yiu nying, feh-zing si-go zin-deo we k'en-kyin Jing-ming-go koh yiu gyün-ping ka læ.”

耶穌又等其拉话：「我真话向尔拉道，荡头立东个有人，弗曾死个前头会看见神明个国有权柄介来。」

² KO-LEH loh nyih, Yiæ-su ta-leh Pe-teh, Yüô-kôh, teng Iah-‘en, ling gyi-lah tseo-zông ih-zo kao-kao sæn-li tao s-‘ô u-dông zi læ-kæn. Læ gyi-lah min-zin pin-c‘ih kôh-yiang siang-mao: ³ Gyi-go i-zông fah-c‘ih liang-kwông læ, ziang shih ka bah-bah-go; shü-kæn-zông m-yiu ih-go p‘iao-bah s-vu neng-keo long-leh gyi ka bah-go. ⁴ Gyi-lah k‘en-kyin Yi-li-üô teng Mo-si yin-c‘ih-tong, teng Yiæ-su læ-tih kông. ⁵ Pe-teh ziu k‘æ k‘eo, teng Yiæ-su wô, “Fu-ts, ah-lah dông-deo læ-tong tao hao-go: ah-lah hao tah sæn-ting tsiang-bong; ih-ting peh Ng, ih-ting peh Mo-si, ih-ting peh Yi-li-üô.” ⁶ Gyi feh hyiao-teh kæ dza wô hao; ing-we gyi-lah tu do-nyiang ky‘ih-hoh. ⁷ Ziu yiu ih-tô yüing kæ-djü gyi-lah; yüing li-hyang yiu sing-ing c‘ih-læ, z-ka wô, “Keh z Ngô ts‘ing-æ-go Ng-ts: Ng-lah yüong t‘ing Gyi.” ⁸ Gyi-lah hweh-jün dön-ky‘ün k‘en-k‘en, m-neh tsæ k‘en-kyin bih-nying, tsih-yiu Yiæ-su Zi dô-kô læ-tong.

² 过了六日，耶稣带勒彼得、雅各、等约翰，领其拉走上
一座高高山里到私下乌荡自来间。来其拉面前变出各样
相貌。³ 其个衣裳发出亮光来，像雪介白白个，世间上既有一个
漂白师父能够弄勒其介白个。⁴ 其拉看见以利亚等摩西
现出东，等耶稣来的讲。⁵ 彼得就开口，等耶稣话：「夫子，
阿拉荡头来东倒好个。阿拉好搭三顶帐篷，一顶拨尔，一顶拨摩西，
一顶拨以利亚。」⁶ 其弗晓得该咋话好。因为其拉都大样吃惟。⁷
就有一朵云盖住其拉。云里向有声音出来，是介话：「箇是我亲
爱个儿子，尔拉用听其。」⁸ 其拉忽然团圈看看，既得再看见别人，
只有耶稣自大家来东。

⁹ Tseo-lôh sæn z-‘eo, Yiæ-su ting-côh gyi-lah m-nao
pô keh k‘en-kyin-go z-ken wô hyiang soh-go nying dao, ih-
dzih tao Nying-go Ng-ts dzong si-nying cong-nyiang weh-
cün-læ. ¹⁰ Gyi-lah keh-go shih-wô ing-tih, dô-kô læ-tih
nyi-leng, keh “dzong si-nying cong-nyiang weh-cün-læ”
tao-ti dza-go i-s.

⁹ 走落山时候，耶稣叮嘱其拉旣得好把箇看见个事干话向啥个人道，一直到人个儿子从死人中央活转来。¹⁰ 其拉箇个说话印的，大家来的议论，箇「从死人中央活转来」到底咋个意思。

¹¹ Gyi-lah ziu ts'ing-meng Gyi, z-ka wô, “Doh-shü-nying dza-we wô Yi-li-üô pih iao sin læ?” ¹² Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, “Yi-li-üô z-jün sin læ, wæn-we væn-pah z-ken: ping-ts'ia *ng-lah* hyiao-teh Sing-shü-li dza wô, Nying-go Ng-ts pih iao ziu hyü-to kw'u-næn, be nying-kô k'en-feh-ky'i. ¹³ Ngô wô hyiang ng-lah dao, Yi-li-üô z yi-kying læ-ko-de, nying-kô yia 'eo zi-go sing-siang ka dæ gyi, ziang Sing-shü-li ts-tin gyi ka.”

¹¹ 其拉就请问其，是介话：「读书人咋会话以利亚必须要先来？」¹² 耶稣回答其拉，话：「以利亚自然先来，挽回凡百事干。并且尔拉晓得圣书里咋话，人个儿子必要受许多苦难，被人家看弗起。¹³ 我话向尔拉道，以利亚是已经来过了，人家也候自个心想介待其，像圣书里指点其介。」

¹⁴ TSEO tao meng-du u-sen, k'en-kyin ih-do-dziao nying yü-long-kæn, ping-ts'ia yiu doh-shü-nying teng gyi-lah læ-tih nyi-leng. ¹⁵ 'O-dziao nying ih k'en-kyin Yiæ-su, tu kying-hyæ, ziu peng-long-læ tsiao-tsih Gyi. ¹⁶ Gyi ziu meng keh-sing doh-shü-nying, wô, "Ng teng gyi-lah læ-tih nyi-leng soh-si?" ¹⁷ Keh-dziao nying li-hyang yiu ih-go we-teh Gyi, wô, "Sin-sang, ngô ta-leh ngô-go ng-ts tao Ng u-sen læ, z yiu ô-ts kyü vu-tih-go: ¹⁸ ziah-z soh-go u-sen vu-djôh gyi, ziu long gyi k'eh-tao; cü-pô liu-c'ih nyin-zæn, ngô-ts' ngao-leh kying-kying, gyi tsih we kyang-long-ky'i: ngô yi-kying gyiu Ng-go meng-du ken gyi c'ih; gyi-lah feh neng-keo." ¹⁹ Yiæ-su we-teh gyi, wô, "'E! feh siang-sing-go shü-dæ! Ngô wa iao teng ng-lah dô-kô læ-tong tao kyi-z? wa iao jing-næ ng-lah tao kyi-z? Hao ta gyi tao Ngô u-sen læ."

¹⁴ 走到门徒乌碎，看见一大潮人围拢间，并且有读书人等其拉来的议论。¹⁵ 和潮人一看见耶稣，都惊骇，就奔拢来招接其。¹⁶ 其就问箇星读书人，话：「尔等其拉来的

议论啥西？」¹⁷ 箇潮人里向有一个回答其，话：「先生，我带勒我个儿子到尔乌碎来，是有哑子鬼附的个。¹⁸ 若是啥个乌碎附着其，就弄其磕倒，嘴巴流出黏馋，牙齿咬勒紧紧，其只会僵拢起。我已经求尔个门徒赶其出，其拉弗能够。」¹⁹ 耶稣回答其，话：「哎！弗相信个世代！我还要等尔拉大家来东到几时？还要忍耐尔拉到几时？好带其到我乌碎来。」

²⁰ Gyi-lah ziu ta gyi long-læ: ih k'en-kyin Yiæ-su, kyü ih-z-li long-leh gyi weh-djông-weh-tin; gyi ziu tih-tao di-yiang-li, fæn-læ-foh-ky'i, cü-pô liu-c'ih nyin-zæn læ. ²¹ Yiæ-su meng gyi-go ah-tia, wô, "Gyi keh-cong-ka kyi-z-de?" Gyi wô, "Dzong siao z-ka-go. ²² Kyü peh-djông tiu gyi læ ho-li, yia *peh-djông tiu gyi læ shü-li*, iao djü-mih gyi: Ng ziah yiu soh-go neng-ken, gyiu Ng fah dz-pe-sing pông-dzu ah-lah." ²³ Yiæ-su teng gyi wô, "Ng ziah neng-keo siang-sing, *peh siang-sing cü-kwu pah-yiang z-ken tu neng-keo-go*." ²⁴ Siao-nying-go ah-tia ziu ngæn-li c'ih,

hyiang-hyiang wô, “Cü, ngô siang-sing-go; gyiu Ng pông-dzu ngô feh siang-sing-go sing.”

²⁰ 其拉就帶其拢来。一看见耶稣，鬼一时里弄勒其活撞活颠，其就跌倒地垠里，翻来覆去，嘴巴流出黏馋来。²¹ 耶稣问其个阿爹，话：「其箇种介几时了？」其话：「从小是介个。²² 鬼不常丢其来火里，也不常丢其来水里，要除灭其。尔若有啥个能干，求尔发慈悲心帮助阿拉。」²³ 耶稣等其话：「尔若能够相信，拨相信主顾百样事干都能够个。」²⁴ 小人个阿爹就眼里出，响响话：「主，我相信个。求尔帮助我弗相信个心。」

²⁵ Yiaë-su k'en-kyin cong-nying peng-long-læ, ziu heng keh ao-tsao kyü, teng gyi wô, “Ng ô-ts long-bang-go kyü, Ngô feng-fu ng dzong gyi c'ih-læ, m-nao tsæ tseo-tsing-ky'i.” ²⁶ Kyü ziu wæ-wæ-hyiang, long-leh gyi donyang weh-djông-weh-tin ka tseo-c'ih-de: *keh siao-nying tsing-ziang si-nying ka; zing-ts-ü yiu hyü to nying wô*, “Gyi z si-de.” ²⁷ Yiaë-su nyiah-leh gyi siu, tông gyi ky'i; gyi ziu lih-ky'i-læ.

²⁵ 耶稣看见众人奔拢来，就狠箇麤糟鬼，等其话：

「尔哑子聋聾个鬼，我吩咐尔从其出来，旡得好再走进去。」²⁶ 鬼就怀怀响，弄勒其大样活撞活颠介走出了。箇小人正像死人介，甚至于有许多人话：「其是死了。」²⁷ 耶稣捏勒其手，挡其起，其就立起来。

²⁸ Yiæ-su tseo-tsing oh-lô, meng-du s-‘ô meng Gyi, wô, “Ah-lah dza-we feh neng-keo ken gyi c‘ih?” ²⁹ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Keh-cong-ka *kyü*, ziah feh yüong tao-kao teng kying-zih, tsong feh neng-keo tseo-c‘ih-læ.”

²⁸ 耶稣走进屋落，门徒私下问其，话：「阿拉咋会弗能够赶其出？」²⁹ 耶稣等其拉话：「箇种介鬼，若弗用祷告等禁食，总弗能够走出来。」

²⁰ GYI-LAH ziu li-k‘æ keh-deo, tseo-ko Kyüô-li-li; Gyi feh iao peh nying-kô teh-cü. ³¹ Ing-we læ-tih kao-hyüing Gyi-go meng-du, wô, “Nying-go Ng-ts iao song peh nying-go siu-li, peh gyi-lah long-sah; long-sah ts-‘eo, tao di-sæn nyih yi we weh-cün-læ.” ³² Keh-go shih-wô meng-du feh ming-bah, yia feh-ken meng Gyi.

³⁰ 其拉就离开箇头，走过加利利，其弗要拨人家得知。³¹ 因为来的教训其个门徒，话：「人个儿子要送拨人个手里，拨其拉弄煞。弄煞之后，到第三日又会活转来。」³² 箇个说话门徒弗明白，也弗敢问其。

³³ *Yiæ-su tseo tao Kyüô-pah-nong: tao-leh oh-lô li-hyang, meng Gyi meng-du wô, “Ng-lah lu-zông dô-kô nyi-leng soh-si?”* ³⁴ *Gyi-lah feh hyiang: ing-we lu-zông z dô-kô nyi-leng tao-ti jü do.* ³⁵ *Gyi ziu zo-lôh, eo-long keh jih-nyigo, teng gyi-lah wô, “Jü ziah iao-siang tso deo-go, pih iao tso cong-nying-go kyih-sah, tso cong-nying-go yüong-nying.”* ³⁶ *Ziu ling-leh ih-go siao-nying, peh gyi lih læ tông-cong-nyiang, ping-ts’ia bao-leh gyi, teng gyi-lah wô,* ³⁷ *“Ziah yiu nying we-leh Ngô-go ming-deo tsih-ziu ih-go keh-cü-ka siao-nying, ziu-z tsih-ziu Ngô; ziah yiu nying tsih-ziu Ngô, feh-z tsih-ziu Ngô, z tsih-ziu ts’a Ngô læ go Cü-kwu.”*

³³ 耶稣走到迦百农。到了屋落里向，问其门徒话：「尔拉路上大家议论啥西？」³⁴ 其拉弗响，因为路上是大

家议论到底谁大。³⁵ 其就坐落，讴拢箇十二个，等其拉话：「谁若要想做头个，必要做众人个结煞，做众人个佣人。」³⁶ 就领勒一个小人，拨其立来当中央，并且抱勒其，等其拉话：³⁷ 「若有人为了我个名头接受一个箇株介小人，就是接受我。若有人接受我，弗是接受我，是接受差我来个主顾。」

³⁸ lah-‘en ziu k’æ k’eo, teng Gyi wô, “Sin-sang, ah-lah k’en-kyin ih-go nying, yüong Ng-go ming-deo læ-kæn ken kyü c’ih; gyi z feh keng ah-lah go; we-leh gyi feh keng ah-lah, keh-lah tsu-djü gyi.” ³⁹ Yiæ-su z-ka wô, “M-nao tsu-djü gyi: ih-go nying t’ôh Ngô-go ming-deo tso jing-tsih, we kw’a-kw’a ky’i pông-hwe Ngô, ka tsæ m-neh-go. ⁴⁰ Væn-pah feh tso ah-lah te-deo go cü-kwu, ziu-z ah-lah-go pông-siu. ⁴¹ Væn-pah we-leh Ngô-go ming-deo pô ih-pe shü peh ng ky’üoh, ing-we ng-lah z Kyi-toh-go *nying*, Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, gyi tsong feh we shih-diao pao-ing. ⁴² Ziah yiu nying ta-li ih-go siang-sing Ngô go siao *meng-du*

ky'i væn-ze, wa-z yüong mo-zông-zeng kwô læ gyi-go deo-kying, tiu-lôh hæ-li, ka-go *ying-vah* ky'ing-k'o.

³⁸ 约翰就开口，等其话：「先生，阿拉看见一个人，用尔个名头来间赶鬼出，其是弗跟阿拉个，为了其弗跟阿拉，箇勒阻住其。」³⁹ 耶稣是介话：「旡得好阻住其。一个人托我个名头做神迹，会快快去谤毁我，介再旡得个。⁴⁰ 凡百弗做阿拉对头个主顾，就是阿拉个帮手。⁴¹ 凡百为了我个名头把一杯水拨尔吃，因为尔拉是基督个人，我真话向尔拉道，其总弗会失掉报应。⁴² 若有人带累一个相信我个小门徒去犯罪，还是用磨上层挂来其个头颈，丢落海里，介个刑罚轻可。

⁴³ “Ziah-z ng ih-tsah siu ta-li ng væn-ze, hao tsæn gyi lôh: ng neng-s dzæn-dzih tseo-tsing weh-ming ky'i, feh iao liang-tsah siu tseo-lôh di-nyüoh, üong feh u-go ho-li ky'i; ⁴⁴ ziu-z 'gyi-lah djong feh si, ho feh u' go u-sen. [Y. 66. 24.] ⁴⁵ Ziah-z ng ih-tsah kyiah ta-li ng væn-ze, hao tsæn gyi lôh: ng neng-s kwa-kyiah tseo-tsing weh-ming ky'i, feh iao liang-tsah kyiah tiu-lôh di-nyüoh, üong feh u-go ho-li

ky'i; ⁴⁶ ziu-z 'gyi-lah djong feh si, ho feh u' go u-sen. ⁴⁷
Ziah-z ng ih-tsah ngæn-tsing ta-li ng væn-ze, hao leo gyi
c'ih: ng neng-s doh-ngæn tseo-tsing Jing-ming-go koh, feh
iao shông-ngæn tiu-lôh di-nyüoh-go ho-li; ⁴⁸ ziu-z 'gyi-lah
djong feh si, ho feh u' go u-sen.

⁴³ 「若是尔一只手带累尔犯罪，好斩其落。尔能使残
疾走进活命去，弗要两只手走落地狱，永弗煇个火里去。 ⁴⁴
就是『其拉虫弗死，火弗煇』个乌碎。 [Y. 66. 24.] ⁴⁵ 若是尔
一只脚带累尔犯罪，好斩其落。尔能使拐脚走进活命去，
弗要两只脚丢落地狱，永弗煇个火里去。 ⁴⁶ 就是『其拉虫
弗死，火弗煇』个乌碎。 ⁴⁷ 若是尔一只眼睛带累尔犯罪，
好剡其出。尔能使独眼走进神明个国，弗要双眼丢落地狱
个火里。 ⁴⁸ 就是『其拉虫弗死，火弗煇』个乌碎。

⁴⁹ “Væn-pah nying, pih iao yüong ho tön gyi; væn-
pah tsi-veh, pih iao yüong yin yin gyi. [Lv. 2. 13.] ⁵⁰ Yin z
hao tong-si: yin ziah shih-diao 'æn-go mi-dao, ng-lah wa
yiu soh-si hao long gyi 'æn ni? Ng-lah sing-li kæ yiu yin;
yia kæ dô-kô 'o-moh.”

49 「凡百人，必要用火煨其；凡百祭物，必要用盐盐其。[Lv. 2. 13.]⁵⁰ 盐是好东西。盐若失掉咸个味道，尔拉还有啥西好弄其咸呢？尔拉心里该有盐，也该大家和睦。」

Mk. X.

[1] *YIÆ-SU* dzong keh-deo dong-sing, tang lah-dæn 'o-nga ka tseo tao Yiu-t'a-go di-ka læ: yiu ih-do-dziao nying yi jü-long-læ; *Yiæ-su*, ziang 'æn-djông ka, tsæ kông dao-li peh gyi-lah t'ing.

耶稣从箇头动身，打约但河外介走到犹太个地界来。有一大潮人又聚拢来。耶稣，像闲常介，再讲道理拨其拉听。

[1] Y. 'E. 33. 耶（稣）后（头）33（年）。（原注）

² Yiu Fah-li-sæ nying tseo-long-læ, meng Gyi wô, “Nying li-diao gyi lao-nyüing, tsôh-hying feh tsôh-hying?”
i-s iao s-s Gyi. ³ Gyi we-teh gyi-lah, wô, “Mo-si z dza-go

feng-fu ng-lah?” Gyi-lah wô, “Mo-si ing-hyü *nen-nyüing* sia li-shü hao li-diao gyi.” ⁵ Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, “Gyi sia keh-go lih-fah peh ng-lah, z we-leh ng-lah sing-dziang ngang go yün-kwu. ⁶ Dæn-z k’æ-bih ky’i-deo, Jing-ming ‘zao gyi-lah ih-nen ih-nyü.’ [Ts. 1. 27.] ⁷ ‘Sô-yi ih-go nying hao li-k’æ gyi tia-nyiang, ts’ing-gying gyi lao-nyüing; ⁸ keh liang-go dzing we ih-t’i.’ [Ts. 2. 24.] Z-ka-go, gyi-lah feh tsæ sön liang-go, tsih sön ih-t’i. ⁹ Keh-lah Jing-ming sô p’e-long-go, nying m-neh hao feng gyi k’æ.”

² 有法利赛人走拢来，问其话：「人离掉其老娘，作兴弗作兴？」意思要试试其。³ 其回答其拉，话：「摩西是咋个吩咐尔拉？」其拉话：「摩西应许男娘写离书好离掉其。」⁵ 耶稣回答其拉，话：「其写箇个律法拨尔拉，是为了尔拉心肠硬个缘故。⁶ 但是开辟起头，神明『造其拉一男一女。』 [Ts. 1. 27.] ⁷ 『所以一个人好离开其爹娘，亲近其老娘。⁸ 箇两个成为一体。』 [Ts. 2. 24.] 是介个，其拉弗再算两个，只算一体。⁹ 箇勒神明所配拢个，人旣得好分其开。」

¹⁰ Læ oh-li meng-du yi pô keh-go z-ken meng Gyi. ¹¹ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ziah yiu nying li-diao lao-nyüing, ky’i c’ü bih-go *lao-nyüing*, keh z tso kæn-ying z-ken teh-ze gyi: ¹² ziah-z lao-nyüing ky’i-diao gyi nen-nyüing, ky’i kô bih-go *nen-nyüing*, yia z tso kæn-ying.”

¹⁰ 来屋里门徒又把箇个事干问其。 ¹¹ 耶稣等其拉话：
「若有人离掉老娘，去娶别个老娘，箇是做奸淫事干得罪其。 ¹² 若是老娘弃掉其男娘，去嫁别个男娘，也是做奸淫。」

¹³ YIU-SING *nying* ling-leh siao-nying tao Yiæ-su u-sen læ, iao Gyi siu en-en gyi-lah: meng-du heng ling gyi-lah læ-go cü-kwu. ¹⁴ Yiæ-su ih k’en-kyin, ông-de, teng gyi-lah wô, “Hao peh keh-sing siao-nying tao Ngô u-sen læ; m-nao tsu-djü gyi-lah: ing-we keh-cong-ka nying, Jing-koh z gyi-lah-go. ¹⁵ Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Væn-pah feh keng ziang siao-nying ka tsih-ziu Jing-ming-go koh, feh neng-keo tseo-tsing-ky’i.” ¹⁶ Gyi ziu bao gyi-lah, siu en-en, coh-foh peh gyi-lah.

¹³ 有星人领勒小人到耶稣乌碎来，要其手按按其拉。
门徒狠领其拉来个主顾。¹⁴ 耶稣一看见，快了，等其拉
话：「好拨箇星小人到我乌碎来，旣得好阻住其拉。因为
箇种介入，神国是其拉个。¹⁵ 我真话向尔拉道，凡百弗跟
像小人介接受神明个国，弗能够走进去。」¹⁶ 其就抱其
拉，手按按，祝福拨其拉。

¹⁷ IH tseo-c'ih lu-ka-li, yiu ih-go nying peng-long-læ,
gyü-tao, meng-meng Gyi, wô, "Hao Sin-sang, ngô kæ dza
tso-fah, hao teh-djôh üong-yün weh-ming?" ¹⁸ Yiæ-su teng
gyi wô, "Dza-we ts'ing-hwu Ngô z hao ni? hao-go cü-kwu z
m-neh-go; tsih-yiu Ih-we, ziu-z Jing-ming. ¹⁹ Keh-sing lih-
fah ng hyiao-teh-go, ziu-z, 'Ng feh-k'ô kæn-ying,' 'Feh-k'ô
sah *nying*,' 'Feh-k'ô t'eo-dao,' 'Feh-k'ô hwông-kao nying-
kô,' 'Feh-k'ô soh-tsô nying-kô,' 'Yüong kying-djong ng-go
vu-meo.' [C. 2. 12—16.]" ²⁰ Gyi we-teh Yiæ-su, wô, "Sin-
sang, keh-sing ngô long-tsong dzong siao kwu-djôh-go." ²¹
Yiæ-su k'en-k'en gyi, æ-sih gyi, teng gyi wô, "Ng wa
ky'üih ih-ying: ng sô yiu-go tong-si t'ong ky'i ma-diao,

feng peh gyüong-nying; ka-ni, ng yiu dzæ-veh læ t'in-
zông: ping-ts'ia hao pe-leh jih-z-kô læ keng Ngô.”²² Gyi
t'ing-meng keh-go shih-wô, ziu min-k'ong shih-seh, iu-
meng-siang ky'i-de: ing-we yiu do-do kô-kyi.

¹⁷ 一走出路街里，有一个人奔拢来，跪倒，问问其，
话：「好先生，我该咋做法，好得着永远活命？」¹⁸ 耶稣
等其话：「咋会称呼我是好呢？好个主顾是旡得个。只有一
位，就是神明。¹⁹ 箇星律法尔晓得个，就是，『尔弗可
奸淫』 『弗可杀人』 『弗可偷盗』 『弗可谎告人家』 『弗
可索诈人家』 『用敬重尔个父母』。[C. 2. 12—16.]」²⁰ 其
回答耶稣，话：「先生，箇星我拢总从小顾着个。」²¹ 耶
稣看看其，爱惜其，等其话：「尔还缺一样。尔所有个东
西通去卖掉，分拨穷人。介呢，尔有财物来天上，并且好
背勒十字架来跟我。」²² 其听闻箇个说话，就面孔失色，
忧闷相去了。因为有大大家计。

²³ Yiæ-su dön-ky'ün k'en-k'en, teng meng-du wô,
“Yiu kô-kyi cü-kwu tseo-tsing Jing-ming-go koh, dza
næn!”²⁴ Meng-du t'ing-meng Gyi shih-wô ziu ky'ih-hoh.

Yiæ-su yi teng gyi-lah wô, “Siao-nying, keh-sing i-z kô-kyi cü-kwu tseo-tsing Jing-ming-go koh, dza næn! ²⁵ Loh-do c’ün-ko tsing-ngæn, pi yiu-lao tseo-tsing Jing-ming-go koh, wa-z gyi yüong-yi.” ²⁶ Meng-du yü-kô ky’ih-hoh, dô-kô z-ka wô, “Ka-ni, jü neng-keo teh-djôh kyiu?” ²⁷ Yiæ-su k’en-k’en gyi-lah, z-ka wô, “Ziah-z nying, z feh neng-keo; ziah-z Jing-ming, z *neng-keo-go*: ing-we Jing-ming vu-sô-peh-neng.”

²³ 耶稣团圈看看，等门徒话：「有家计主顾走进神明个国，咋难！」²⁴ 门徒听闻其说话就吃惟。耶稣又等其拉话：「小人，箇星倚侍家计主顾走进神明个国，咋难！」²⁵ 骆驼穿过针眼，比有佬走进神明个国，还是其容易。」²⁶ 门徒愈加吃惟，大家是介话：「介呢，谁能够得着救？」²⁷ 耶稣看看其拉，是介话：「若是人，是弗能够；若是神明，是能够个。因为神明无所不能。」

²⁸ Pe-teh ziu k’æ k’eo, teng Gyi wô, “Ah-lah z yang-yang ky’i-diao-ts, keng-leh Ng.” ²⁹ Yiæ-su we-teh, wô, “Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Væn-pah nying we-leh

Ngô teng foh-ing ky'i-diao oh-yü, hyüong-di, tsi-me, tia-nyiang, lao-bo, ng-nô, din-di; ³⁰ wô, kying-si feh teh-djôh ih-pah be-go oh-yü, hyüong-di, tsi-me, ah-nyiang, ng-nô, din-di *keh-sing*, wa-yiu pih-næn-go z-t'i; 'ô-si *feh teh-djôh* üong-yün weh-ming, —ka tsæ m-neh-go. ³¹ Dæn-z hyü-to dzæ-zin-go we lôh-'eo; *hyü-to* dzæ-'eo-go we zông-zin."

²⁸ 彼得就开口，等其话：「阿拉是样样弃掉仔，跟勒尔。」²⁹ 耶稣回答，话：「我真话向尔拉道，凡百人为了我等福音弃掉屋宇、兄弟、姊妹、爹娘、老婆、儿囡、田地。³⁰ 话，今世弗得着一百倍个屋宇、兄弟、姊妹、阿娘、儿囡、田地箇星，还有逼难个事体。下世弗得着永远活命，——介再旡得个。³¹ 但是许多在前个会落后，许多在后个会上前。」

³² ZÔNG Yiæ-lu-sah-leng tseo lu z-'eo, Yiæ-su sin tseo; meng-du kying-hyiæ; yi p'ô-gyü, keng-leh Gyi tseo. Yiæ-su ziu di-nyi-tsao ta-leh keh jih-nyi-go, pô Zi tsiang-læ iao p'ong-djôh go z-ken wô hyiang gyi-lah dao, z-ka wô, ³³ "Ah-lah keh-tsao zông Yiæ-lu-sah-leng ky'i: Nying-go Ng-

ts iao song peh keh-sing tsi-s-deo teng doh-shü-nying; gyi-lah we ding Gyi si-ze, yi ka-ky'i peh bih-koh-nying; ³⁴ *bih-koh-nying* we tsao-t'ah Gyi, pin-ts tang Gyi, zæn-t'u t'u Gyi, long-sah Gyi; tao di-sæn nyih yi we weh-cün-læ."

³² 上耶路撒冷走路时候，耶稣先走，门徒惊骇，又怕惧，跟勒其走。耶稣就第二遭带勒箇十二个，把自将来要碰着个事干话向其拉道，是介话：³³ 「阿拉箇遭上耶路撒冷去。人个儿子要送拔箇星祭司头等读书人，其拉会定其死罪，又解去拔别国人。³⁴ 别国人会糟踢其，鞭子打其，馋唾吐其，弄煞其。到第三日又会活转来。」

³⁵ Keh-tsao Si-pi-t'a ng-ts, Yüô-kôh, Iah-'en, tseo-long-læ z-ka wô, "Sin-sang, ah-lah sô iao gyiu Ng go, dæn-nyün Ng teng ah-lah ka tso." ³⁶ Yiæ-su teng gyi-lah wô, "Iao Ngô teng ng-lah dza tso-fah?" ³⁷ Gyi-lah wô, "Iao læ Ng yüong-wô-go z- 'eo peh ah-lah zo, ih-go læ Ng jing-siu-pin, ih-go læ Ng tsia-siu-pin." ³⁸ Yiæ-su teng gyi-lah wô, "Ng-lah sô gyiu-go, z ng-lah feh hyiao-teh-go. Ngô sô ky'üoh-go pe-ts, ng-lah neng-keo ky'üoh feh? Ngô sô ziu-

go si-li, ng-lah neng-keo ziu feh?” ³⁹ Gyi-lah wô, “Neng-keo-go.” Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ngô sô ky’üoh-go pe-ts, z ng-lah pih-ding ky’üoh-go; Ngô sô ziu-go si-li, z ng-lah pih-ding ziu-go: ⁴⁰ dæn-z zo i Ngô jing-siu-pin tsia-siu-pin, z tæen-tsih Ngô Ah-tia we-leh gyi-lah yü-be-hao-kæn-go keh-sing nying, Ngô hao peh gyi-lah go.”

³⁵ 箇遭西庇太儿子，雅各、约翰，走拢来是介话：

「先生，阿拉所要求尔个，但愿尔等阿拉介做。」³⁶ 耶稣等其拉话：「要我等尔拉咋做法？」³⁷ 其拉话：「要来尔荣华个时候拨阿拉坐，一个来尔顺手边，一个来尔借手边。」³⁸ 耶稣等其拉话：「尔拉所求个，是尔拉弗晓得个。我所吃个杯子，尔拉能够吃弗？我所受个洗礼，尔拉能够受弗？」³⁹ 其拉话：「能够个。」耶稣等其拉话：

「我所吃个杯子，是尔拉必定吃个。我所受个洗礼，是尔拉必定受个。⁴⁰ 但是坐依我顺手边借手边，是单只我阿爹为了其拉预备好间个箇星人，我好拨其拉个。」

⁴¹ Keh jih-go meng-du ih t’ing-meng, we-leh Yüô-kôh lah-’en ziu ông-de. ⁴² Yiæ-su eo gyi-lah læ, teng gyi-lah

wô, “Bih-koh li-hyang keh-sing ^[1]sôn wông-ti go ah-jih pah-sing, gyi-lah do-go cü-kwu tsih-công gyün-ping kwun-djü gyi-lah; keh z ng-lah hyiao-teh-go. ⁴³ Dæn-z ng-lah m-nao z-ka-go: ziah yiu nying siang tso ng-lah do-go, gyi kæ tso ng-lah yüong-nying; ⁴⁴ ziah yiu nying siang tso ng-lah deo-go, gyi kæ tso long-tsong nying-go nu-boh. ⁴⁵ Ing-we Nying-go Ng-ts læ, feh-z iao nying-kô voh-z Gyi, z læ voh-z nying-kô; wa-yiu sô-c’ih Zi-go sing-ming tso hyü-to nying-go t’i-dæ.”

⁴¹ 箇十个门徒一听闻，为了雅各约翰就快了。⁴² 耶稣 讴其拉来，等其拉话：「别国里向箇星算皇帝个^[1]压实百姓，其拉大个主顾执掌权柄管住其拉，箇是尔拉晓得个。⁴³ 但是尔拉旣得好是介个。若有人想做尔拉大个，其该做尔拉佣人，⁴⁴ 若有人想做尔拉头个，其该做拢总人个奴仆。⁴⁵ 因为人个儿子来，弗是要人家服侍其，是来服侍人家。还有所出自个性命做许多人个替代。」

[1] ‘Ôh wô, tso wông-ti go. 或话，做皇帝个。（原注）

⁴⁶ GYI-LAH tseo tao Yiæ-li-ko. Yiæ-su teng meng-du lin ih-do-dziao nying tseo-c'ih Yiæ-li-ko z-'eo, yiu ih-go hah-ts Pô-Ti-mæ, z Ti-mæ-go ng-ts lu pin-yin zo-ts læ-kæn t'ao-væn. ⁴⁷ Ih t'ing-meng z Nô-sah-leh-go Yiæ-su, ziu hyiang-hyiang eo-ky'i-læ, wô, "Da-bih-go 'Eo-dæ, Yiæ-su, k'o-lin ngô." ⁴⁸ Hyü-to nying heng gyi, eo gyi m-nao hyiang: gyi fæn-cün veng-nga eo-leh hyiang, wô, "Da-bih-go 'Eo-dæ, k'o-lin ngô." ⁴⁹ Yiæ-su lih-lôh, feng-fu eo gyi læ: gyi-lah ziu eo hah-ts, teng gyi wô, "Ng fông-sing, hao bô-ky'i; Gyi læ-kæn eo ng de." ⁵⁰ Hah-ts ky'i-diao i-zông, bô-ky'i, tao Yiæ-su u-sen læ. ⁵¹ Yiæ-su k'æ k'eo, teng gyi wô, "Iao Ngô teng ng tso soh-si?" Hah-ts wô, "Lah-po-nyi, iao peh ngô k'en-kyin." ⁵³ Yiæ-su teng gyi wô, "Ng ky'i; z ng siang-sing-go sing ^[1]kyiu ng go." *Hah-ts* mô-zông k'en-kyin-de, i-lu keng-leh Yiæ-su ka ky'i.

⁴⁶ 其拉走到耶利哥。耶稣等门徒连一大潮人走出耶利哥时候，有一个瞎子巴底买，是底买个儿子路边沿坐仔来间讨饭。⁴⁷ 一听闻是拿撒勒个耶稣，就响响讴起来，话：

「大辟个后代，耶稣，可怜我。」⁴⁸ 许多人狠其，诬其吮得好响。其反转分外诬勒响，话：「大辟个后代，可怜我。」⁴⁹ 耶稣立落，吩咐诬其来。其拉就诬瞎子，等其话：「尔放心，好爬起，其来间诬尔了。」⁵⁰ 瞎子弃掉衣裳，爬起，到耶稣乌碎来。⁵¹ 耶稣开口，等其话：「要我等尔做啥西？」瞎子话：「拉波尼，要拨我看见。」⁵³ 耶稣等其话：「尔去，是尔相信个心救尔个^[1]。」瞎子马上看见了，依路跟勒耶稣介去。

[1] 'Ôh wô, i ng hao. 或话，医尔好。（原注）

Mk. XI.

GYI-LAH gying-long Yiæ-lu-sah-leng, yi-kying tao
Pah-fah-kyi teng Pah-da-nyi, læ Ken-læn sæn pin-yin,
Yiæ-su ziu ts'a liang-go meng-du, teng gyi-lah wô, ² “Ng-
lah hao tao te-deo-go hyiang-ts'eng ky'i: tseo-tsing ziu we
p'ong-djôh ih-p'ih siao li-ts cōng-kæn, dzong-læ wa m-

nying gyi-ko: ka-ts, ky'in-leh-læ. ³ Ziah yiu nying teng ng wô, 'Tso soh-ken?' hao wô, 'Z Cü iao yüong-djôh gyi;' gyi ziu we peh gyi dông-deo læ."

其拉近拢耶路撒冷，已经到伯法基等伯大尼，来橄榄山边沿，耶稣就差两个门徒，等其拉话：² 「尔拉好到对头个乡村去。走进就会碰着一匹小驴子桩间，从来还听人骑过。解仔，牵勒来。³ 若有人等尔话：『做啥干？』好话：『是主要用着其。』其就会拨其荡头来。」

⁴ *Meng-du* ziu ky'i, ko-jün p'ong-djôh siao li-ts mengnga lu-k'eo-den công-kæn; ziu ka gyi. ⁵ Keh-deo lih-kæn-go nying yiu kyigo teng gyi-lah wô, "Ng ka li-ts tso soh?" ⁶ Meng-du tsiao Yiæ-su feng-fu wô hyiang gyi-lah dao: gyi-lah ziu ing-hyü-de. ⁷ *Meng-du* ky'in-leh siao li-ts tao Yiæ-su u-sen læ, do-leh? zi-go i-zông en læ gyi zông-deo; Yiæ-su ziu gyi-zông-ky'i. ⁸ Yiu hyü-to nying do-leh i-zông p'u lu; wa-yiu-sing tsôh-leh jü ô-ts p'u læ lu-li. ⁹ Keh-sing zin-zin-'eo-'eo-go nying hyiang-hyiang eo-ky'i-læ, z-ka wô, "O-sæn-nah! K'ao-djôh Cü-go ming-deo læ-go Cü-kwu z

ing-kæ coh-tsæn-go! ¹⁰ Ah-lah tsu-tsong Da-bih-go koh-kô,
k'ao-djôh Cü ming-deo læ-go, z ing-kæ coh-tsæn-go! Dæn-
nyün læ ting kao *u-dông yiu* 'O-sæn-nah!"

⁴ 门徒就去，果然碰着小驴子门外路口头桩间，就解其。⁵ 箇头立间个人有几个等其拉话：「尔解驴子做啥？」
⁶ 门徒照耶稣吩咐话向其拉道。其拉就应许了。⁷ 门徒牵勒小驴子到耶稣乌碎来，驮勒自个衣裳安来其上头，耶稣就骑上去。⁸ 有许多人驮勒衣裳铺路，还有星摘了树桠枝铺来路里。⁹ 箇星前前后后个人响响讴起来，是介话：「和散那！靠着主个名头来个主顾是应该祝赞个！」¹⁰ 阿拉祖宗大辟个国家，靠着主名头来个，是应该祝赞个！但愿来顶高乌荡有和散那！」

¹¹ Yiæ-su tao Yiæ-lu-sah-leng, tseo-tsing sing-din-li:
long-tsong dön-ky'ün k'en-ko, ing-we z-'eo yi-kying yia-
kw'a, teng jih-nyi-go meng-du tseo-c'ih tao Pah-da-nyi
ky'i.

¹¹ 耶稣到耶路撒冷，走进圣殿里。拢总团圈看过，因为时候已经夜快，等十二个门徒走出到伯大尼去。

¹² DI-NYI nyih dzong Pah-da-nyi tseo-c'ih, *Yiæ-su* dukyi-de. ¹³ Yün-yün k'en-kyin ih-cü vu-hwô-ko jü, yiu yih læ-tih-go, ziu tseo-long-ky'i, 'ôh-tsia læ jü-li yiu soh-go hao teh-djôh: ih tseo-long, tsih k'en-kyin yih, m̃-teh bih-nyiang-kao læ-tih; ing-we ko-ts z-'eo *wa* m-neh tao. ¹⁴ *Yiæ-su* k'æ k'eo, dziao-leh keh-cü jü wô, "Dzong-kying-yi-'eo üong m-nying hao ky'üoh ng-go ko-ts." *Keh-go shih-wô* meng-du t'ing-meng-go.

¹² 第二日从伯大尼走出，耶稣肚饥了。¹³ 远远看见一株无花果树，有叶来的个，就走拢去，或者来树里有啥个好得着。一走拢，只看见叶，旣得别样告来的，因为果子时候还旣得到。¹⁴ 耶稣开口，朝勒箇株树话：「从今以后永旣人好吃尔个果子。」箇个说话门徒听闻个。

¹⁵ Gyi-lah tseo tao *Yiæ-lu-sah-leng*: *Yiæ-su* tseo-tsing sing-din-li, ken-c'ih sing-din-li keh-sing tso ma-ma go cü-kwu; t'e-tao de dong-din cü-kwu-go gyü-deo, teng ma beh-keh cü-kwu-go ü-ts; ¹⁶ yi feh hyü ih-go nying ta-leh ky'i-ming tseo-ko sing-din. ¹⁷ Ping-ts'ia kao-hyüing gyi-

lah, wô, “*Shü-li* soh feh-z sia-tih, ‘Ngô-go oh-lô ^[1]iao ts‘ing-hwu z væn-koh-nying tao-kao-go oh-lô?’ [Y. 56. 7.] ng-lah tao peh gyi tso zeh-k‘o de.” ¹⁸ Keh-pæn doh-shü-nying teng tsi-s-deo t‘ing-meng-ts, ziu tang-sön dza-go hao long-sah Gyi: gyi-lah p‘ô Gyi, ing-we cong pah-sing tu hyi-gyi Gyi-go kao-hyüing. ¹⁹ Tao yia-kw‘a, *Yiæ-su* tseo-c‘ih zing-li.

¹⁵ 其拉走到耶路撒冷。耶稣走进圣殿里，赶出圣殿里箇星做买卖个主顾，推倒兑铜铢主顾个柜头，等卖鹁鸽主顾个椅子。¹⁶ 又弗许一个人带勒器皿走过圣殿。¹⁷ 并且教训其拉，话：「书里啥弗是写的，『我个屋落要称呼是万国^[1]人祷告个屋落^[1]？』 [Y. 56. 7.] 尔拉倒拨其做贼窠了。」¹⁸ 箇班读书人等祭司头听闻仔，就打算咋个好弄煞其。其拉怕其，因为众百姓都稀奇其个教训。¹⁹ 到夜快，耶稣走出城里。

[1] ‘*Ôh-wô* væn-koh-nying iao ts‘ing-hwu gyi z tao-kao-go oh-lô.

或话，万国人要称呼其是祷告个屋落。（原注）

²⁰ DI-NYI t'in-nyiang gyi-lah tseo-ko, k'en-kyin vu-hwô-ko jü lin keng-deo tu kw'u-de. ²¹ Pe-teh ziu sing-deo-tao, teng Gyi wô, "Fu-ts, nô! Ng sô tsiu-mô-go vu-hwô-ko jü yi-kying kw'u-de."

²⁰ 第二天亮其拉走过，看见无花果树连根头都枯了。

²¹ 彼得就伸头到，等其话：「夫子，喏！尔所咒骂个无花果树已经枯了。」

²² Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, "[1]Yüong siang-sing Jing-ming. ²³ Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Ziah yiu nying dziao-leh keh-zo sæn wô, 'Hao yi-ko-ky'i, deo-lôh hæ-li,' gyi sing-li ih-ngæn feh nyi-ôh, siang-sing sô kông-go z-ken pih we dzing-kong; ka-ni, gyi sô kông-go z-jün we dzing-kong. ²⁴ Keh-lah Ngô wô hyiang ng-lah dao, Tao-kao z-êo ng-lah væn-pah sô gyiu-go, tsih iao siang-sing we teh-djôh, ziu pih-ding we teh-djôh. ²⁵ Ping-ts'ia lih-ts tao-kao z-êo, ng ziah teng nying-kô yiu ün-ky'i, hao nyiao-sô gyi; ka-ni, ng-lah T'in-Vu yia we nyiao-sô ng-lah-go ko-

shih. ²⁶ Ng ziah-z feh k'eng nyiao-sô *nying-kô*, ng-lah T'in-Vu yia feh k'eng nyiao-sô ng-lah-go ko-shih."

²² 耶稣回答其拉，话：「用相信神明^[1]。²³ 我真话向尔拉道，若有人朝勒箇座山话：『好移过去，投落海里。』其心里一眼弗疑惑，相信所讲个事干必会成功。介呢，其所讲个自然会成功。²⁴ 箇勒我话向尔拉道，祷告时候尔拉凡百所求个，只要相信会得着，就必定会得着。²⁵ 并且立仔祷告时候，尔若等人家有怨气，好饶赦其。介呢，尔拉天父也会饶赦尔拉个过失。²⁶ 尔若是弗肯饶赦人家，尔拉天父也弗肯饶赦尔拉个过失。」

[1]*Peng-veng wô*, Kæ-yiu Jing-ming-go sing-teh. 本文话，该有神明个心得。（原注）

²⁷ GYI-LAH yi tao Yiæ-lu-sah-leng: Yiæ-su læ sing-din-li tseo-læ-tseo-ky'i-go z-'eo, keh-pæn tsi-s-deo doh-shü-nying teng tsiang-lao tseo-long-læ, ²⁸ teng Gyi wô, "Ng yüong soh-go gyün-ping tso keh-sing z-ken? z jü peh Ng keh-go gyün-ping hao tso keh-sing z-ken?"

²⁷ 其拉又到耶路撒冷：耶稣来圣殿里走来走去个时候，箇班祭司头读书人等长老走拢来，²⁸ 等其话：「尔用啥个权柄做箇星事干？是谁拨尔箇个权柄好做箇星事干？」

²⁹ Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, “Ngô yia iao meng ng-lah ih-kyü shih-wô, ng-lah hao wô hyiang Ngô dao; ka-ni, Ngô yüong soh-go gyün-ping tso keh-sing z-ken, yia we wô hyiang ng-lah dao. ³⁰ Iah-‘en-go si-li, wa-z dzong t’in ka læ, wa-z dzong nying ka læ ni? hao wô hyiang Ngô dao.” ³¹ Gyi-lah s-‘ô siang-liang, z-ka wô, “Ziah wô, Z dzong t’in læ-go; Gyi ziu we wô, ‘Ka-ni, ng-lah dza-we feh siang-sing gyi?’ ³² Ziah wô, Z dzong nying læ-go; ah-lah z p’ô pah-sing: ing-we gyi-lah tu sön Iah-‘en jih-dzæ z sin-cü-nying.” ³³ Ziu we-teh Yiæ-su, wô, “Ah-lah feh hyiao-teh.” Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, “Ngô yüong soh-go gyün-ping tso keh-sing z-ken, yia feh wô hyiang ng-lah dao.”

²⁹ 耶稣回答其拉，话：「我也要问尔拉一句说话，尔拉好话向我道；介呢，我用啥个权柄做箇星事干，也会话

向尔拉道。³⁰ 约翰个洗礼，还是从天介来，还是从人介来呢？好话向我道。」³¹ 其拉私下商量，是介话：「若话，是从天来个；其就会话：『介呢，尔拉咋会弗相信其？』」³² 若话，是从人来个；阿拉是怕百姓：因为其拉都算约翰实在先知人。」³³ 就回答耶稣，话：「阿拉弗晓得。」耶稣回答其拉，话：「我用啥个权柄做箇星事干，也弗话向尔拉道。」

Mk. XII.

Keh-tsao *Yiæ-su* yüong pi-fông shih-wô teng gyi-lah kông, *z-ka wô*, “Yiu ih-go nying cong ih-yün ts-bu-dao, dön-ky'ün tang-leh ts'iang-pô, gyüih ih-go tsiu-tsô-den, zao ih-go kao-leo, tsu-c'ih peh cong-din-nying, ziu c'ih-meng ky'i-de. ² Tao *siu tsu* z-'eo, ts'a ih-go nu-boh tao cong-din-nying u-sen læ, iao hyiang cong-din-nying siu yün-li-go ko-ts. ³ Gyi-lah ziu k'ô-leh tang gyi, peh gyi k'ong-siu kyü-ky'i. ⁴ Yi ts'a ih-go nu-boh læ: gyi-lah do

zah-deo k'ang-sông gyi-go deo, peh gyi tao-leh-me kyü-
 ky'i. ⁵ Tsæ ts'a ih-go læ; gyi-lah sah-diao gyi: wa-yiu hyü-
 to bih-go *nu-boh*, yiu-sing peh gyi-lah tang, yiu-sing peh
 gyi-lah sah-diao. ⁶ Gyi wa yiu ih-go ng-ts, z gyi ts'ing-æ-go;
 kyih-sah yia ts'a gyi læ, z-ka wô, 'Gyi-lah pih-ding kying-
 djong ngô ng-ts' ⁷ Dæn-z keh-pæn cong-din-nying dô-kô z-
 ka wô, 'Keh z tsih-djôh ts'æn-nyih go cü-kwu; ah-lah ts'ia
 sah-leh gyi, ts'æn-nyih ziu kwe peh ah-lah de.' ⁸ Ziu k'ô-
 leh sah gyi, tiu gyi c'ih yün-nga. ⁹ Ka-ni, ke-yün-go nyih-
 cü dza bæn-fah ni? Gyi we læ djü-mih keh-pæn cong-din-
 nying, pô bu-dao-yün kao-dæ bih-nying. ^{10, 11} Keh-tsih
 Sing-shü sô wô, 'Ky'i-oh-go s-vu sô ky'i-diao keh-kw'e zah-
 deo, z tso-leh *oh* kôh-lôh-den deo-ih-kw'e zah-deo: keh z
 Cü sô tso-go, dziu ah-lah k'en-læ z hyi-gyi-go:' [S. 118. 22,
 23.] *keh-go shih-wô*, ng-lah soh m-neh doh-ko ma?"

箇遭耶穌用比方说话等其拉讲，是介话：「有一个
 人种一园紫葡萄，团圈打勒枪笆，掘一个酒榨窠，造一个高
 楼，租出拨种田人，就出门去了。² 到收租时候，差一个奴

仆到种田人乌碎来，要向种田人收园里个果子。³ 其拉就柯勒打其，拨其空手归去。⁴ 又差一个奴仆来。其拉驮石头揸伤其个头，拨其倒了楣归去。⁵ 再差一个来。其拉杀掉其。还有许多别个奴仆，有星拨其拉打，有星拨其拉杀掉。⁶ 其还有一个儿子，是其亲爱个，结煞也差其来，是介话：

『其拉必定敬重我儿子。』⁷ 但是箇班种田人大家是介话：

『箇是接着产业个主顾，阿拉且杀勒其，产业就归拨阿拉了。』⁸ 就柯勒杀其，丢其出园外。⁹ 介呢，箇园个业主咋办法呢？其会来除灭箇班种田人，把葡萄园交代别人。¹⁰ ¹¹ 箇节圣书所话：『起屋个师父所弃掉箇块石头，是做勒屋角落头头一块石头。箇是主所做个，就阿拉看来是稀奇个。』 [S. 118. 22, 23.] 箇个说话，尔拉啥旣得读过吗？」

¹² *Keh-pæn nying hyiao-teh Yiæ-su kông keh-go pi-fông z ts-tin gyi-lah zi, sing-siang iao k'ô Gyi; tsih-z p'ô pah-sing: ziu li-k'æ Gyi ky'i-de.*

¹² 箇班人晓得耶稣讲箇个比方是指点其拉自，心想要柯其，只是怕百姓，就离开其去了。

¹³ KEH-TSAO gyi-lah ts'a kyi-go Fah-li-sæ nying teng Hyi-lih keh-tông tao Gyi u-sen læ, iao pô *Gyi-go* shih-wô tông kw'u-t'ao-ky'ün t'ao Gyi. ¹⁴ Ziu tseo-long-læ, teng Gyi wô, "Sin-sang, ah-lah hyiao-teh Ng z dzing-jih-go, ih-ngæn feh gyü-hyih nying-kô, yia feh cing nying-kô-go min-k'ong, tsih-leh jih-jih-we-we kông Jing-ming-go dao-li: deo zin-liang peh ^[1]Kæ-sah, z feh-z? yüong deo ni, vong deo?" ¹⁵ Yiæ-su hyiao-teh gyi-lah-go kô-hao i-s, teng gyi-lah wô, "Ng-lah dza-we siang s-s Ngô? Do ^[2]ih-kw'e fæn-ping peh Ngô k'en." ¹⁶ Gyi-lah ziu do-læ. *Yiæ-su* teng gyi-lah wô, "Keh-go deo-ts teng koh-'ao z jü-noh-go?" Gyi-lah wô, "Z Kæ-sah-go." ¹⁷ Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, "Z Kæ-sah-go tong-si, hao peh Kæ-sah: z Jing-ming-go tong-si, hao peh Jing-ming." Gyi-lah tu hyi-gyi Yiæ-su.

¹³ 箇遭其拉差几个法利赛人等希律箇党到其乌碎来，要把其个说话当箍套圈套其。¹⁴ 就走拢来，等其话：「先生，阿拉晓得尔是诚实个，一眼弗惧胁人家，也弗准人家个面孔，只勒实实惠惠讲神明个道理。投钱粮拨该撒^[1]，

是弗是？用投呢，甯投？」¹⁵ 耶稣晓得其拉个假好意思，等其拉话：「尔拉咋会想试试我？驮一块^[2]番饼拨我看。」¹⁶ 其拉就驮来。耶稣等其拉话：「箇个头子等国号是谁侬个？」其拉话：「是该撒个。」¹⁷ 耶稣回答其拉，话：「是该撒个东西，好拨该撒；是神明个东西，好拨神明。」其拉都稀奇耶稣。

[1] Kæ-sah, ziu-z Lo-mô wông-ti-go koh-'ao. 该撒，就是罗马皇帝个国号。（原注）

[2] Keh-kw'e fæn-ping dzih ih-din nying-ts. ² 该块番饼值一钿银子。（原注）

¹⁸ Sah-t'u-kæ nying, ziu-z wô weh-cün-læ-go z-ken z m̃-teh-go, gyi-lah yiu-sing tseo-long-læ, meng Gyi z-ka wô,
¹⁹ “Sin-sang, Mo-si sia-lôh peh ah-lah, wô, Jü ziah yiu ah-ko si-de, dzing-leh ih-go lao-nyüing, m-neh ng-nô gao-lôh-tong, ah-di kæ c'ü gyi lao-nyüing, hao teng ah-ko djün-cong-tsih-dæ. ²⁰ Næn-kæn yiu ih-veng nying-kô ts'ih hyüong-di: do-go dæ-leh lao-nyüing, 'eo-deo si-de, m-neh ng-nô gao-lôh. ²¹ Di-nyi-go dæ-leh gyi, yia si-de, gyi yi m-

neh ng-nô; di-sæn-go yia z-ka. ²² ‘O-ts’ih-go dæ gyi, tu m-
 neh ng-nô gao-lôh. Ting kyih-sah, lao-nyüing yia si-de. ²³
 Ka-ni, weh-cün-læ-go z-‘eo, keh-sing nying tu weh-cün-læ,
 gyi tao-ti sön jü-go lao-nyüing? ing-we keh ts’ih-go nying
 tu c’ü gyi ko-de.” ²⁴ Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, “Ng-lah,
 we-leh feh hyiao-teh Sing-shü teng Jing-ming-go neng-
 ken, ky’i feh-z ts’o-de ma? ²⁵ Ing-we dzong si-nying cong-
 nyiang weh-cün-læ z-‘eo, gyi-lah feh tsôh c’ü-tsing kô-
 c’ih; z ziang t’in-li-go t’in-s ih-ying. ²⁶ Ziah kông-tao si-
 nying weh-cün-læ z-ken, læ Mo-si shü-li Ts’-bang jü keh-
 p’in, Jing-ming teng gyi sô wô-go, ‘Ngô z Üô-pah-lah-hen-
 go Jing-ming, Yi-sah-go Jing-ming, Yüô-kôh-go Jing-ming;’
 [C. 3. 6.] ng-lah soh m-neh doh-ko ma? ²⁷ *Jing-ming* feh-z
 si-nying-go Jing-ming, z weh-nying-go Jing-ming: keh-lah
 ng-lah ‘o-jün ts’o-de.”

¹⁸ 撒土该人，就是话活转来个事干是旡得个，其拉有
 星走拢来，问其是介话：¹⁹ 「先生，摩西写落拨阿拉，
 话，谁若有阿哥死了，剩勒一个老娘，旡得儿因交落东，

阿弟该娶其老娘，好等阿哥传宗接代。²⁰ 难间有一份人家七兄弟。大个抬勒老娘，后头死了，旡得儿囡交落。²¹ 第二个抬勒其，也死了，其又旡得儿囡。第三个也是介。²² 和七个抬其，都旡得儿囡交落。顶结煞，老娘也死了。²³ 介呢，活转来个时候，箇星人都活转来，其到底算谁个老娘？因为箇七个人都娶其过了。」²⁴ 耶稣回答其拉，话：

「尔拉，为了弗晓得圣书等神明个能干，岂弗是错了吗？²⁵ 因为从死人中央活转来时候，其拉弗作娶进嫁出，是像天里个天使一样。²⁶ 若讲到死人活转来事干，来摩西书里刺棚树箇篇，神明等其所话个，『我是亚伯拉罕个神明，以撒个神明，雅各个神明。』 [C. 3. 6.] 尔拉啥旡得读过吗？²⁷ 神明弗是死人个神明，是活人个神明。箇勒尔拉和然错了。」

²³ YIU ih-go doh-shü-nying tseo-læ, t'ing-meng gyi-lah dô-kô nyi-leng, k'en-kyin Yiæ-su we-teh-leh hao, ziu meng Gyi, wô, "Ting do lih-fah z 'ah-li ih-diao?" ²⁹ Yiæ-su we-teh gyi, wô, "Long-tsong lih-fah li-hyang ting do, ziu-z wô, 'Yi-seh-lih nying yüong t'ing; Cü, ah-lah-go Jing-ming,

z doh-ih-we Cü: ³⁰ ng tông-kæ yüong djün-fu sing-dziang, djün-fu tsing-jing, djün-fu dzæ-dzing, djün-fu lih-liang, æ-kying Cü ng-go Jing-ming.’ [Sm. 6. 4, 5.] Keh z deo-ih-go lih-fah. ³¹ Di-nyi yia siang-ziang-go, *ziu-z*, ‘Tông-kæ æ-sih ng-go ling-sô-kô ziang zi ih-yiang.’ [Lv. 19. 18.] M-yiu bih-go lih-fah do-jü keh liang-yiang.” ³² Keh doh-shü-nying teng Gyi wô, “Sin-sang, hao-go; Ng-go shih-wô jih-dzæ z-go: ing-we Jing-ming z tsih-yiu ih-we, djü Gyi ts-nga z m̃-teh bih-go: ³³ ping-ts’ia yüong djün-fu sing-dziang, djün-fu ts’ong-ming, djün-fu tsing-jing, djün-fu lih-liang, æ-kying Gyi, wa-yiu æ-sih ling-sô-kô ziang zi ih-yiang, keh z pi væn-pah siao-hwô tsi-veh teng foh-li keng-kô hao.” ³⁴ Yiæ-su k’en-kyin gyi we-teh-leh ts’ong-ming, ziu teng gyi wô, “Ng li Jing-ming-go koh feh yün de.” Yi-‘eo m-nying ken tsæ ky’i meng Gyi.

²⁸ 有一个读书人走来，听闻其拉大家议论，看见耶稣回答勒好，就问其，话：「顶大律法是何里一条？」²⁹ 耶稣回答其，话：「拢总律法里向顶大，就是话：『以色列

人用听，主，阿拉个神明，是独一位主。³⁰ 尔当该用全副心肠，全副精神，全副才情，全副力量，爱敬主尔个神明。』 [Sm. 6. 4, 5.] 箇是头一个律法。³¹ 第二也相像个，就是：『当该爱惜尔个邻舍家像自一样。』 [Lv. 19. 18.] 既有别个律法大如箇两样。」³² 箇读书人等其话：「先生，好个。尔个说话实在是个。因为神明是只有一位，除其之外是旡得别个。³³ 并且用全副心肠，全副聪明，全副精神，全副力量，爱敬其，还有爱惜邻舍家像自一样，箇是比凡百烧化祭物等福礼更加好。」³⁴ 耶稣看见其回答勒聪明，就等其话：「尔离神明个国弗远了。」以后旡人敢再去问其。

³⁵ YIÆ-SU læ sing-din-li kao-hyüing-go z-‘eo, k’æ k’eo z-ka wô, “Keh-sing doh-shü-nying dza-we wô Kyi-toh z Da-bih-go ‘Eo-dæ? ³⁶ Da-bih zi be Sing-Ling ken-dong z-ka wô, ‘Cü teng ngô-go Cü wô, Hao zo læ Ngô jing-siu-pin, teng-tao Ngô pô Ng-go dziu-dih tso Ng-go dah-kyiah-teng.’ [S. 11. 1.] ³⁷ Ka-ni, Da-bih zi ts’ing-hwu Gyi z Cü, Gyi dza-

we wa z Da-bih-go ‘Eo-dæ ni?” Cong pah-sing tu hwun-hyi t’ing Gyi.

³⁵ 耶稣来圣殿里教训个时候，开口是介话：「箇星读书人咋会话基督是大辟个后代？」³⁶ 大辟自被圣灵感动是介话：『主等我个主话，好坐来我顺手边，等到我把尔个仇敌做尔个踏脚凳。』[S. 11. 1.] ³⁷ 介呢，大辟自称呼其是主，其咋会还是大辟个后代呢？」众百姓都欢喜听其。

³⁸ Kao-hyüing-go z-‘eo, yi teng gyi-lah wô, “Ng-lah yüong kying-bông keh-sing doh-shü-nying: gyi-lah iao c’ün-leh dziang-dziang i-zông tseo-læ-tseo-ky’i; z-min-zông hwun-hyi nying-kô ts’ing gyi en; ³⁹ jü-we-dông-li iao zo zông-we, tsiu-yin-zông iao zo deo-we; ⁴⁰ ping-ts’ia t’eng-ky’üoh kwu-sông lao-nyüing-go kô-kyi, kô-hyi-deo tao-kao mæn-dziang. Gyi-lah pih-ding ziu-ze yü-kô djong.”

³⁸ 教训个时候，又等其拉话：「尔拉用谨防箇星读书人。其拉要穿勒长长衣裳走来走去，市面上欢喜人家请其安，³⁹ 聚会堂里要坐上位，酒筵上要坐头位，⁴⁰ 并且吞吃

孤孀老娘个家计，假戏头祷告漫长。其拉必定受罪愈加重。」

⁴¹ YIÆ-SU dziao-leh dzin-kw'u zo-kæn, k'en-k'en cong-nying pô dong-din tiu-lôh dzin-kw'u-li. Hyü-to yiu-lao tiu-leh to: ⁴² yiu ih-go gyüong kwu-sông lao-nyüing læ, tiu liang dong-din, z dzih ih-li nying-ts go. ⁴³ Yiæ-su eo-long meng-du, teng gyi-lah wô, “Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Cong-nying tiu læ dzin-kw'u-li go, wa-z keh gyüong-gyüong kwu-sông lao-nyüing tiu-leh to. ⁴⁴ Ing-we gyi-lah tu pô to-deo tiu-tin-tih: keh-go lao-nyüing zi yia ky'üih-li-li, z gyi sô yiu-go long-tsong tiu-tsing-tih-de; keh z gyi-go 'o-kô-kyi.”

⁴¹ 耶稣朝勒钱库坐间，看看众人把铜钲丢落钱库里。许多有佬丢勒多。⁴² 有一个穷孤孀老娘来，丢两铜钲，是值一厘银子个。⁴³ 耶稣诶拢门徒，等其拉话：「我真话向尔拉道，众人丢来钱库里个，还是箇穷穷孤孀老娘丢勒多。⁴⁴ 因为其拉都把多头丢点的。箇个老娘自也缺利利，是其所有个拢总丢进了的，箇是其个和家计。」

Mk. XIII.

YIÆ-SU tseo-c'ih sing-din z-'eo, yiu ih-go meng-du teng Gyi wô, "Sin-sang, ts'ing k'en keh-sing zah-deo teng oh-yü dza hao ni!" ² Yiæ-su we-teh gyi, wô, "Keh-sing do-do oh-yü ng k'en-kyin ma? Tsiang-læ lin-tsih ih-kw'e zah-deo tu m-neh dzing-lôh læ zah-deo zông-teng; long-tsong we ts'ah-diao."

耶稣走出圣殿时候，有一个门徒等其话：「先生，请看箇星石头等屋宇咋好呢！」² 耶稣回答其，话：「箇星大大屋宇尔看见吗？将来连只一块石头都旣得剩落来石头上顶，拢总会拆掉。」

³ Yiæ-su læ Ken-læn sæn dziao-leh sing-din zo-kæn, Pe-teh, Yüô-kôh, Iah-'en, teng En-teh-lih, s-'ô læ meng Gyi, wô, ⁴ "Kyî-z yiu keh-sing z-ken? wô-wô hyiang ah-lah dao: ping-ts'ia long-tsong keh-sing z-ken iao ing-nyæn go z-'eo yiu soh-go ziao-deo?"

³ 耶稣来橄榄山朝勒圣殿坐间，彼得、雅各、约翰，等安得烈，私下来问其，话：⁴ 「几时有箇星事干？话话向阿拉道。并且拢总箇星事干要应验个时候有啥个兆头？」

⁵ Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, “Ng-lah yüong kwu-djôh, m-nao peh nying-kô ta-diao. ⁶ Ing-we yiu hyü-to nying we mao-leh Ngô ming-deo læ-gyi, z-ka wô, ‘Ngô ziu-z Gyi;’ yia we ta-diao yiu-ho nying. ⁷ Ng-lah t’ing-meng tang-tsiang z-ken teng tang-tsiang-go sing-sih, hao-vong yiao-‘ôh: ing-we *keh-sing* z-ken pih-ding yiu-go; dæn-z mah-go z-‘eo wa mi-de. ⁸ Ing-we pah-sing teng pah-sing, koh-kô teng koh-kô, tu we dô-kô tang-tsiang: yiu-sing u-sen yiu di-cing, ping-ts’ia yiu hwông-nyin, teng fæn-lön. Keh-sing peh-ko z tsæ-næn-go ky’i-deo.

⁵ 耶稣回答其拉，话：「尔拉用顾着，旡得好拨人家带掉。⁶ 因为有许多人会冒勒我名头来其，是介话：『我就是其。』也会带掉有伙人。⁷ 尔拉听闻打仗事干等打仗个信息，好留疑惑。因为箇星事干必定有个，但是末个时候还未了。⁸ 因为百姓等百姓，国家等国家，都会大家打仗。有

星乌碎有地震，并且有荒年，等反乱。箇星不过是灾难个起头。

⁹ “Ng-lah yüong kwu-djôh zi: ing-we nying-kô we song ng-lah tao kong-we-li; læ jü-we-dông-li tang ng-lah; yi we-leh Ngô-go yün-kwu, ng-lah pih iao lih læ tsong-toh teng wông-ti-go min-zin, hao tso te-tsing peh gyi-lah. ¹⁰ Wa-yiu foh-ing dao-li pih iao sin djün-k’æ peh væn-koh-go pah-sing t’ing. ¹¹ Gyi-lah ka ng-lah, pô ng-lah song *kwun* z-‘eo, hao-vong *yü-sin* zeo dza-go hao kông, yia hao-vong *yü-sin* tang-sôn; tông keh-go z-‘eo’sô s-peh ng-lah *kông-go*, hao ky’i kông: ing-we læ-tih kông-go feh-z ng-lah zi, z-go Sing-Ling. ¹² Hyüong-di we pô hyüong-di song *kwun* bæen gyi si-ze; ah-tia we pô ng-ts song *kwun* bæen gyi si-ze; ng-nô yia we dong-siu long-sah do-nying: ¹³ ping-ts’ia we-leh Ngô-go ming-deo, ng-lah we peh cong-nying k’eh-ts’eng. Dæn-z jing-næ tao ti go cü-kwu we teh-djôh kyiu.

9 「尔拉用顾着自。因为人家会送尔拉到公会里，来聚会堂里打尔拉，又为了我个缘故，尔拉必要立来官府等皇

帝个面前，好做对证拨其拉。¹⁰ 还有福音道理必要先传开
拨万国个百姓听。¹¹ 其拉解尔拉，送尔拉官时候，好留预
先愁咋个好讲，也好留预先打算，当箇个时候所赐拨尔拉
讲个，好去讲。因为来讲个弗是尔拉自，是个圣灵。¹² 兄
弟会把兄弟送官办其死罪，阿爹会把儿子送官办其死罪，
儿因也会动手弄煞大人。¹³ 并且为了我个名头，尔拉会拨
众人刻付。但是忍耐到底个主顾会得着救。

¹⁴ “Ng-lah k'en-kyin sin-cü Dæn-yi-li sô wô-go, ‘we
mih-diao *di-fông*, keh k'o-u-go tong-si,’ lih læ feh ing-kæ
lih go u-sen, (doh-go cü-kwu kæ ming-bah,) keh-tsao læ
Yiu-t’a di-fông læ-kæn-go cü-kwu hao dao tao sæn-li ky’i:
¹⁵ læ oh-teng go cü-kwu m-nao tseo-lôh oh-li læ, yia m-
nao tseo-tsing-ky’i do-c’ih oh-li-go tong-si: ¹⁶ læ din-deo
cü-kwu yia m-nao cün-læ do i-zông. ¹⁷ Keh-sing nyih-ts,
do-du teng ky’üoh-na-go lao-nyüing yiu ‘o-se! ¹⁸ Ng-lah
yüong tao-kao, s-teh ng-lah hao-vong læ tong-t’in dao-
tseo. ¹⁹ Ing-we læ keh-sing nyih-ts pih-ding yiu ‘o-næn,
dzong ky’i-deo Jing-ming k’æ-t’in-p’ih-di ih-dzih tao næn-

kæn, dzong m-neh keh-cü-ka ko; 'eo-deo yia tsæ-ve yiu-go.

²⁰ Ziah-z Cü feh s-teh keh-sing nyih-kyiah tön-tin, ih-go nying tu kyiu-feh-læ: dæn-z we-leh Gyi-zi sô t'iao-shün-go nying, we s-teh keh-sing nyih-kyiah tön-go.

¹⁴ 「尔拉看见先知但以理所话个，『会灭掉地方，箇可恶个东西。』立来弗应该立个乌碎（读个主顾该明白），箇遭来犹太地方来间个主顾好逃到山里去。¹⁵ 来屋顶个主顾旣得好走落屋里来，也旣得好走进去驮出屋里个东西。¹⁶ 来田头主顾也旣得好转来驮衣裳。¹⁷ 箇星日子，大肚等吃奶个老娘有祸祟！¹⁸ 尔拉用祷告，使得尔拉好留来冬天逃走。¹⁹ 因为来箇星日子必定有祸难，从起头神明开天辟地一直到难间，从旣得箇株介过，后头也再𧸎有个。²⁰ 若是主弗使得箇星日脚短点，一个人都救弗来。但是为了其自所挑选个人，会使得箇星日脚短个。

²¹ “Keh-go z-'eo, ziah yiu nying teng ng-lah wô, 'Kyitoh dông-deo læ-tong;’ ‘ôh-tsia wô, 'Keh-deo læ-kæn; m-nao siang-sing gyi. ²² Ing-we yiu kô Kyi-toh kô sin-cü-nying iao c'ih-læ; yia we tso jing-tsih teng gyi-z, s-teh keh-

sing t'iao-shün-go nying, ziah-z hao *ta-diao*, yia we peh gyi-lah ta-diao. ²³ Ng-lah yüong kwu-djôh: *keh-sing* væn-pah z-ken, Ngô teng ng-lah yü-sin wô-go.

²¹ 「箇个时候，若有人等尔拉话，『基督荡头来东。』或者话，『箇头来间。』旣得好相信其。²² 因为有假基督假先知人要出来，也会做神迹等奇事，使得箇星挑选个人，若是好带掉，也会拨其拉带掉。²³ 尔拉用顾着。箇星凡百事干，我等尔拉预先话个。

²⁴ “Tông *keh-sing nyih-ts*, *keh tsæ-næn-go* 'eo-deo, *nyih-deo ziu we heh-en*, *yüih-liang feh we fah-kwông*, ²⁵ *t'in-li-go sing-siu we tih-lôh-læ*, *t'in-zông keh-sing yiu gyün-ping go we yiao-dong*. ²⁶ *Keh-go z-'eo we k'en-kyin Nying-go Ng-ts*, *yi do-do gyün-ping teng yüong-wô*, *zoleh yüing ka læ*. ²⁷ *Gyi ziu we ts'a Gyi-go t'in-s*, *dzong di-go zing-deo ih-dzih tao t'in-go zing-deo ky'i jü-long s-fông t'iao-shün-go nying*.

²⁴ 「当箇星日子，箇灾难个后头，日头就会黑暗，月亮弗会发光，²⁵ 天里个星宿会跌落来，天上箇星有权柄个

会摇动。²⁶ 箇个时候会看见人个儿子，有大大权柄等荣华，坐勒云介来。²⁷ 其就会差其个天使，从地个尽头一直到天个尽头去聚拢四方挑选个人。

²⁸ “Ng-lah k'en vu-hwô-ko jü, hao ts'eng-tao ih-go pi-fông: gyi-go ô-ts neng-ky'i-læ, yih-bæn pao-c'ih-læ, keh z-'eo ng-lah hyiao-teh 'ô-t'in kw'a tao-de. ²⁹ Z-ka-go, ng-lah k'en-kyin keh-sing z-ken dong-tsôh-ky'i-læ, ziu hao hyiao-teh ^[1]Jing-ming-go koh kw'a tao-de, ziu læ meng-k'eo de. ³⁰ Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Keh-go shü-dæ, feh teng-tao keh-sing z-ken tu tso-dzing, feh we ko-ky'i. ³¹ T'in teng di we ko-ky'i: Ngô-go shih-wô feh we ko-ky'i.

²⁸ 「尔拉看无花果树，好忖到一个比方。其个桠枝嫩起来，叶片爆出来，箇时候尔拉晓得夏天快到了。²⁹ 是介个，尔拉看见箇星事干动作起来，就好晓得神明个国^[1]快到了，就来门口了。³⁰ 我真话向尔拉道，箇个世代，弗等到箇星事干都做成，弗会过去。³¹ 天等地会过去。我个说话弗会过去。

[1] 'Ôh-tsia, Nying-go Ng-ts. 或者人个儿子。（原注）

³² “Dæn-z keh-go nyih-ts, keh-go z-zing, m-nying hyiao-teh; t’in-zông-go t’in-s yia *feh hyiao-teh*; Ng-ts yia *feh hyiao-teh*; tsih-yiu Ah-tia *hyiao-teh-go*.

³² 「但是箇个日子，箇个时辰，旆人晓得。天上个天使也弗晓得，儿子也弗晓得，只有阿爹晓得个。

³³ “Ng-lah yüong kwu-djôh, yüong kying-sing tao-kao: ing-we feh hyiao-teh keh-go z-‘eo kyi-z we tao. ³⁴ *Nying-go Ng-ts tsing-ziang ih-go nying li-k’æ gyi oh-lô c’ih-meng ky’i, pô gyün-ping s-peh gyi nu-boh, yi kao-dæ kôh-nying-go sang-weh; feng-fu kwun-meng-go nying yüong kying-sing.* ³⁵ Keh-lah ng-lah iao kying-sing: ing-we feh hyiao-teh Cü-nying-kô soh-go z-‘eo we læ, wa-z yia-taoden, wa-z pun-yia-ko, wa-z kyi di-go z-‘eo, wa-z tsao t’in-nyiang: ³⁶ k’ong-p’ô Gyi hwéh-r-jün læ-de, p’ong-djôh ng-lah kw’eng-joh-tong. ³⁷ Ngô teng ng-lah sô wô-go, yia z teng cong-nying wô, *ziu-z*, Yüong kying-sing.”

³³ 「尔拉用顾着，用警醒祷告。因为弗晓得箇个时候几时会到。 ³⁴ 人个儿子正像一个人离开其屋落出门去，把

权柄赐拨其奴仆，又交代各人个生活，吩咐管门个人用警醒。箇勒尔拉要警醒。因为弗晓得主人家啥个时候会来，还是夜到头，还是半夜过，还是鸡啼个时候，还是早天亮。³⁶ 恐怕其忽而然来了，碰着尔拉困熟东。我等尔拉所话个，也是等众人话，就是，用警醒。」

Mk. XIV.

YÜ-YÜIH-TSIH teng vu-kao-tsih liang nyih zin-deo, keh-sing tsi-s-deo teng doh-shü-nying tang-sön dza-go hao yüong kyi-kao k'ô Yiæ-su, long-sah Gyi. ² Tsih-z wô, “M-nao læ tsih-k'eng *nyih*, k'ong-p'ô pah-sing iao nao-z.”

逾越节等无酵节两日前头，箇星祭司头等读书人打算咋个好用计较柯耶稣，弄煞其。² 只是话：「旤得好来节肯日，恐怕百姓要闹事。」

³ Yiæ-su læ Pah-da-nyi, sang da-mô-fong go Si-meng oh-li læ-kæn; Gyi zo-zih-go z-'eo, yiu ih-go nyü-nying, do-

leh ting hao ting kyü hyiang-yiu tsi-tih-go nyüoh-go 'eh-ts,
 tseo-læ, k'ao-k'æ-leh 'eh-ts tao læ Gyi deo-li. ⁴ Yiu kyi-go
 nying sing-li ông-de, z-ka wô, "Keh hyiang-yiu fi-diao tsôh
 soh? ⁵ Keh feh-jün hao ma sæn-jih-to liang nying-ts, feng
 peh gyüong-nying." Ziu mao-ün keh-go nyü-nying. ⁶ Yiæ-
 su ziu wô, "Ts'ia ze gyi; ng-lah dza-we long gyi tæen sing-z?
 gyi teng Ngô tso-go, z ih-yiang hao z-ken. ⁷ Ing-we ng-lah
 yiu gyüong-nying dziang-t'ong dô-kô læ-tong, ze ng soh-
 go z-'eo hao ky'i dæ gyi-lah hao: dæn-z m̃-teh Ngô dziang-
 t'ong læ-tong. ⁸ Gyi hao tso go, gyi z yi-kying tso-de; z we-
 leh Ngô-go sông-z yü-sin djô Ngô-go kyi-sing. ⁹ Ngô tsing
 wô hyiang ng-lah dao, 'En-t'in-'ô feh-leng soh-go di-fông,
 z yiu keh-go foh-ing djün-k'æ-go, yia pih-ding kông-tao
 keh-go nyü-nying sô tso z-ken, hao *peh nying-kô* kyi-teh
 gyi."

³ 耶稣来伯大尼，生大麻疯个西门屋里来间，其坐席个
 时候，有一个女人，驮勒顶好顶贵香油罇的个玉个盒子，
 走来，敲开了盒子倒来其头里。⁴ 有几个人心里快了，是介

话：「箇香油费掉作啥？⁵ 箇弗然好卖三十多两银子，分拨穷人。」就媚怨箇个女人。⁶ 耶稣就话：「且随其，尔拉咋会弄其担心事？其等我做个，是一样好事干。⁷ 因为尔拉有穷人长通大家来东，随尔啥个时候好去待其拉好。但是旡得我长通来东。⁸ 其好做个，其是已经做了，是为了我个丧事预先搽我个肌身。⁹ 我真话向尔拉道，咸天下弗论啥个地方，是有箇个福音传开个，也必定讲到箇个女人所做事干，好拨人家记得其。」

¹⁰ Jih-nyi meng-du li-hyang ih-go, z Kyüô-liah-go Yiu-da, tseo tao keh-sing tsi-s-deo u-sen, iao ma-diao Yiæ-su peh gyi-lah. ¹¹ Gyi-lah ih t'ing-meng ziu hwun-hyi, ing-hyü coh nying-ts peh gyi. Yiu-da ziu zing kyi-we hao pô Yiæ-su kao-dæ gyi-lah.

¹⁰ 十二门徒里向一个，是加略个犹大，走到箇星祭司头乌碎，要卖掉耶稣拨其拉。¹¹ 其拉一听闻就欢喜，应许给银子拨其。犹大就寻机会好把耶稣交代其拉。

¹² VU-KAO-TSIH-GO deo-nyih, ^[1]sah yü-yüih siao-
yang z-‘eo, meng-du teng Yiæ-su wô, “Ng iao ah-lah ‘ah-li

ky'i be-bæn yü-yüih peh Ng ky'üoh?" ¹³ *Yiæ-su* ziu ts'a liang-go meng-du, teng gyi-lah wô, "Ng-lah tao zing-li kyi, we p'ong-djôh ih-go nying yiu ih-bing shü ky'ih-tih; hao keng gyi ky'i. ¹⁴ Tao gyi tseo-tsing-go oh-lô, hao teng keh-veng cü-nying-kô wô, 'Sin-sang z-ka wô, Ngô teng Ngô-go meng-du hao ky'üoh yü-yüih keh-kæn k'ah-vông læ 'ah-li?' ¹⁵ Gyi ziu we pô pa-shih-hao-liao ih-kæn do-do leo-teng peh ng-lah k'en: læ keh-deo ng-lah hao be-hao-kæn." ¹⁶ Meng-du ziu ky'i tseo-tsing zing-li, *ko-jün* p'ong-djôh ziang *Yiæ-su* teng gyi-lah sô wô ka: ziu pô yü-yüih be-hao-kæn.

¹² 无酵节个头日，杀^[1]逾越小羊时候，门徒等耶稣话：「尔要阿拉何里去备办逾越拨尔吃？」¹³ 耶稣就差两个门徒，等其拉话：「尔拉到城里几，会碰着一个人有一瓶水挈的，好跟其去。¹⁴ 到其走进个屋落，好等箇份主人家话：『先生是介话，我等我个门徒好吃逾越箇间客房来何里？』¹⁵ 其就会把摆设好了一间大大楼顶拨尔拉看。来

箇头尔拉好备好间。」¹⁶ 门徒就去走进城里，果然碰着像耶稣等其拉所话介。就把逾越备好间。

[1] Sah; 'oh wô, sah-diao tso tsi-veh. 杀；或话，杀掉做祭物。

(原注)

¹⁷ Tao yia-kw'a z-'eo, Yiæ-su teng jih-nyi-go meng-du dô-kô læ. ¹⁸ Gyi-lah zo-zih ky'üoh-go z-'eo, Yiæ-su z-ka wô, "Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Ng-lah cong-nyiang yiu ih-go, teng Ngô dô-kô læ-tong ky'üoh-go cü-kwu, iao ma-diao Ngô." ¹⁹ Gyi-lah ziu iu-meng, ko-tang-ko meng Gyi; *keh ih-go* wô, "Z ngô feh?" *keh ih-go* wô, "Z ngô feh?" ²⁰ Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, "Z jih-nyi-go cong-nyiang ih-go, teng Ngô dô-kô beng-ts-li 'ô-siu-go cü-kwu. ²¹ Nying-go Ng-ts nyün-z iao ky'i, ziang Sing-shü-li ts-tin Gyi ka-go: dæn-z ma-diao Nying-go Ng-ts *keh-go* cü-kwu yiu 'o-se! *keh-go* nying feh sang wa-z gyi bin-i."

¹⁷ 到夜快时候，耶稣等十二个门徒大家来。¹⁸ 其拉坐席吃个时候，耶稣是介话：「我真话向尔拉道，尔拉中央有一个，等我大家来东吃个主顾，要卖掉我。」¹⁹ 其拉就

忧闷，个打个问其。箇一个话：「是我弗？」箇一个话：

「是我弗？」²⁰ 耶稣回答其拉，话：「是十二个中央一个，等我大家盆子里下手个主顾。²¹ 人个儿子原是要去，像圣书里指点其介个。但是卖掉人个儿子箇个主顾有祸祟！箇个人弗生还是其便宜。」

²² Gyi-lah ky'üoh-go z-'eo, Yiæ-su do-leh mun-deo, coh-foh-ts p'ah-k'æ, kao-fu gyi-lah, z-ka wô, "Ng-lah hao do-leh ky'üoh: keh z Ngô-go kyi-sing." ²³ Yi do-leh pe-ts, coh-zia-ts, kao-fu gyi-lah: gyi-lah tu hah-de. ²⁴ Ping-ts'ia teng gyi-lah wô, "Keh z Ngô-go hyüih, ziu-z sing-iah-go hyüih, we-leh hyü-to nying liu-c'ih-læ-go. ²⁵ Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Dzong-kying-yi-'eo ngô feh tsæ ky'üoh bu-dao tsiu, ih-dzih teng-tao Ngô læ Jing-koh li-hyang ky'üoh sing tsiu keh nyih."

²² 其拉吃个时候，耶稣驮勒馒头，祝福仔版开，交付其拉，是介话：「尔拉好驮勒吃。箇是我个肌身。」²³ 又驮勒杯子，祝谢仔，交付其拉。其拉都喝了。²⁴ 并且等其拉话：「箇是我个血，就是新约个血，为了许多人流出来

个。²⁵ 我真话向尔拉道，从今以后我弗再吃葡萄酒，一直等到我来神国里向吃新酒箇日。」

²⁶ ^[1]Sing-s ts'ông-hao, gyi-lah tseo-c'ih tao Ken-læn sæn ky'i. ²⁷ Yiæ-su teng gyi-lah wô, "Kyih-mih yia-tao ng-lah cong-nying tu we in-tseng ky'i-diao Ngô: ing-we Sing-shü-li wô, 'Ngô we tang K'en-jiang-go Nying; yiang ziu we sæn-k'æ.' [Sk. 13. 7.] ²⁸ Dæn-z Ngô weh-cün-læ 'eo-deo, we sin-jü ng-lah tao Kyüô-li-li ky'i." ²⁹ Pe-teh teng Gyi wô, "Ziu-z cong-nying tu in-tseng ky'i-diao Ng, ngô tsong feh we z-ka." ³⁰ Yiæ-su teng gyi wô, "Ngô tsing wô hyiang ng dao, Ziu-z kyih-mih tông-yia, kyi di liang-vah go zin-deo, ng we sæn-tsao feh tsiao-jing Ngô." ³¹ Pe-teh yü-kô sah-k'eo wô, "Ngô ziu-z ky'iah-leh teng Ng dô-kô si, yia tsæ-ve feh tsiao-jing." Cong *meng-du* yia z-ka wô.

²⁶ 圣诗^[1]唱好，其拉走出到橄榄山去。²⁷ 耶稣等其拉话：「今末夜到尔拉众人都会嫌憎弃掉我。因为圣书里话：『我会打看羊个人，羊就会散开。』」[Sk. 13. 7.] ²⁸ 但是我活转来后头，会先如尔拉到加利利去。」²⁹ 彼得等其

话：「就是众人都嫌憎弃掉尔，我总弗会是介。」³⁰ 耶稣等其话：「我真话向尔道，就是今末当夜，鸡啼两伐个前头，尔会三遭弗招认我。」³¹ 彼得愈加煞扣话：「我就是却勒等尔大家死，也再舡弗招认。」众门徒也是介话。

[1] 'Ôh wô, Tsæn-me-s. 或话，赞美诗。（原注）

³² KEH-TSAO gyi-lah tao ih-t'ah di-fông kyiao-leh K'eh-si-mô-nyi: Gyi teng meng-du wô, “Ngô ky'i tao-kao, ng-lah zo-leh dông-deo teng-tong.”

³² 箇遭其拉到一埭地方叫勒客西马尼。其等门徒话：「我去祷告，尔拉坐勒荡头等东。」

³³ Ziu ta-leh Pe-teh, Yüô-kôh, Iah-'en, dô-kô ky'i: *sing-li* ziu do-nyiang ling-ling-dong, pe-shông tao gyih-deo; ³⁴ teng gyi-lah wô, “Ngô-go sing do-nyiang iu-meng tao si-go din-di: ng-lah hao dông-deo læ-tong, yüong kying-sing.”

³³ 就带勒彼得、雅各、约翰，大家去。心里就大样懔懔动，悲伤到极头，³⁴ 等其拉话：「我个心大样忧闷到死个田地。尔拉好荡头来东，用警醒。」

³⁵ Ziu tsing-ky'i ih-ngæn, boh-tao di-yiang-li, gyiu-gyiu, ziah-z hao-s-teh-go, peh Gyi min-diao keh-go z-'eo.

³⁶ Gyi z-ka wô, "Üô-pô, Ah-tia, Ng z yiang-yiang tu neng-keo-go; *gyiu* Ng min-diao Ngô keh-go pe-ts: se-tsih ka-go, m̃-teh hao ze Ngô-go cü-i, tsong-z ze Ng-go cü-i." ³⁷ Tseo-læ, k'en-kyin meng-du kw'eng-joh-tih; ziu teng Pe-teh wô, "Si-meng, ng kw'eng-joh-de ma! ih tin-cong kong-fu tu feh neng-keo kying-sing ma! ³⁸ Ng-lah yüong kying-sing, tao-kao; sæn-leh tseo-tsing mi-'ôh li-hyang ky'i. Ling-sing z dzing-nyün-go, tsih-z nyüoh-sing nyün-ziah."

³⁵ 就进起一眼，伏倒地垵里，求求，若是好使得个，拨其免掉箇个时候。³⁶ 其是介话：「亚巴，阿爹，尔是样样都能够个，求尔免掉我箇个杯子。虽即介个，旣得好随我个主意，总是随尔个主意。」³⁷ 走来，看见门徒困熟的，就等彼得话：「西门，尔困熟了吗！一点钟工夫都弗能够警醒吗！³⁸ 尔拉用警醒，祷告，省勒走进迷惑里去。灵性是情愿个，只是肉身软弱。」

³⁹ Yi ky'i tao-kao, shih-wô yia z-ka wô-fah. ⁴⁰ Cün-læ, k'en-kyin gyi-lah yi kw'eng-joh-tih: ing-we gyi-lah ngæn-tsing mi-long-ky'i-de; gyi-lah yia feh hyiao-teh dza-go hao we-teh Gyi.

³⁹ 又去祷告，说话也是介话法。⁴⁰ 转来，看见其拉又困熟的。因为其拉眼睛眯拢去了，其拉也弗晓得咋个好回答其。

⁴¹ Di-sæn-tsao tseo-læ, teng gyi-lah wô, "Yi-⁴⁰eo ze ng-lah kw'eng-joh, tsiang-sih. Yi-kying keo-de; z-⁴⁰eo tao-de: Nying-go Ng-ts iao kao-dæ ze-nying-go siu-li de. ⁴² Bô-ky'i, ah-lah yüong ky'i-de: ma Ngô cü-kwu gying-long-læ-de."

⁴¹ 第三遭走来，等其拉话：「以后随尔拉困熟，将息。已经够了，时候到了。人个儿子要交代罪人个手里了。⁴² 爬起，阿拉用去了。卖我主顾近拢来了。」

⁴³ Tông-z, Gyi wa læ-tih kông-go z-⁴⁰eo, jih-nyi meng-du li-hyang ih-go, kyiao-leh Yiu-da, læ-de; wa-yiu ih-do-

dziao nying, ta-leh tao teng kweng-ts, dzong tsi-s-deo doh-shü-nying tsiang-lao-go u-sen, teng Yiu-da dô-kô læ-tong.

⁴⁴ Ma Gyi diao-go cü-kwu yi-kying peh gyi-lah ih-go en-
'ao, z-ka wô, "Ngô teng Gyi hyüong-cü-go, ziu-z: ng-lah
hao k'ô Gyi, lao-lao-k'ao-k'ao ta-leh-ky'i." ⁴⁵ Gyi ih tao,
ziu tseo-long Yiæ-su sing-pin, z-ka wô, "Fu-ts, Fu-ts;" ziu
teng Gyi hyüong-cü. ⁴⁶ Gyi-lah ziu 'ô-siu k'ô Gyi.

⁴³ 当时，其还来的讲个时候，十二门徒里向一个，叫勒犹大，来了，还有一大潮人，带勒刀等棍子，从祭司头读书人长老个乌碎，等犹大大家来东。⁴⁴ 卖其掉个主顾已经拨其拉一个暗号，是介话：「我等其嗅嘴个，就是。尔拉好柯其，牢牢靠靠带勒去。」⁴⁵ 其一到，就走拢耶稣身边，是介话：「夫子，夫子」就等其嗅嘴。⁴⁶ 其拉就下手柯其。

⁴⁷ Bông-pin lih-tong yiu ih-go nying bah-c'ih tao læ, tsæn tsi-s-deo-go nu-boh, siah-lôh gyi ng-to. ⁴⁸ Yiæ-su k'æ k'eo, teng gyi-lah wô, "Ng-lah dza-we do-leh tao teng kweng-ts tseo-c'ih-læ k'ô Ngô, ziang k'ô gyiang-dao ka? ⁴⁹

Ngô nyih-nyih læ sing-din-li ng-lah-go cong-nyiang kông
dao-li; ng-lah feh k'ô Ngô: dæn-z *keh-go z-ken z-ka tso-fah*,
hao s-teh Sing-shü-li-go shih-wô yiu yiao-nyiaen go.”

⁴⁷ 旁边立东有一个人拔出刀来，斩祭司头个奴仆，削落其耳朵。⁴⁸ 耶稣开口，等其拉话：「尔拉咋会驮勒刀等棍子走出来拷我，像拷强盗介？⁴⁹ 我日日来圣殿里尔拉个中央讲道理，尔拉弗拷我。但是箇个事干是介做法，好使得圣书里个说话有效验个。」

⁵⁰ *Keh-tsao meng-du tu li-k'æ Gyi, dao-tseo-de.* ⁵¹ *Yiu ih-go 'eo-sang, yiu si mô-pu yü-leh c'ih-poh-go kyi-sing, keng Gyi kæn; keh-sing ying-ping cô gyi.* ⁵² *Gyi ziu t'eng-diao-leh mô-pu, c'ih-poh-go dao-tseo-de.*

⁵⁰ 箇遭门徒都离开其，逃走了。⁵¹ 有一个后生，有细麻布围勒出膊个肌身，跟其间，箇星营兵揸其。⁵² 其就褪掉了麻布，出膊个逃走了。

⁵³ *GYI-LAH ziu ta-leh Yiæ-su tao tsi-s-deo-go ngô-meng-li; cong tsi-s-deo, tsiang-lao, teng doh-shü-nying, tu*

jü-long tao tsi-s-deo u-sen. ⁵⁴ Pe-teh yün yün keng-leh Gyi, ih-dzih tao tsi-s-deo ngô-meng-li; teng ts'a-nying dô-kô zo-lôh, hong-hong-ho.

⁵³ 其拉就帶勒耶穌到祭司头个衙门里。众祭司头、長老、等读书人，都聚拢到祭司头乌碎。⁵⁴ 彼得远远跟勒其，一直到祭司头衙门里，等差人大家坐落，烘烘火。

⁵⁵ Keh-sing tsi-s-deo teng djün kong-we tu iao zing te tsing læ kao Yiæ-su, hao bæen Gyi si-ze; tsih-z zing-feh-djôh. ⁵⁶ Yiu hyü-to nying tso kô te-tsing kao Gyi, dæn-z gyi-lah-go te-tsing feh-vu. ⁵⁷ Yi yiu kyi-go nying lih-ky'i-læ, tso kô te-tsing kao Gyi, z-ka wô, ⁵⁸ “Ah-lah t'ing-meng Gyi wô, ‘Keh-go *sing-din z nying* siu sô tso-go, Ngô we hwe-diao gyi, sæn nyih li-deo tsæ ky'i ih-zo, feh-z *nying* siu sô tso-go.” ⁵⁹ Ziu-z ka gyi-lah-go te-tsing yia z feh-vu.

⁵⁵ 箇星祭司头等全公会都要寻对证来告耶穌，好办其死罪，只是寻弗着。⁵⁶ 有许多人做假对证告其，但是其拉个对证弗符。⁵⁷ 又有几个人立起来，做假对证告其，是介话，⁵⁸ 「阿拉听闻其话：『箇个圣殿是人手所做个，我会

毀掉其，三日里头再起一座，弗是人手所做个。』」⁵⁹ 就是解其拉个对证也是弗符。

⁶⁰ Tsi-s-deo tông-cong-nyiang lih-ky'i-læ, meng Yiæ-su, wô, “Ng ih-kyü tu feh we-teh ma? Gyi-lah tso te-tsing kao Ng go z-ken tao-ti dza-go ?” ⁶¹ Yiæ-su feh hyiang, ih-ngæn feh we-teh gyi. Tsi-s-deo tsæ meng Gyi, teng Gyi wô, “Ng tao-ti z Kyi-toh keh-we kæ tsæn-me Cü-kwu-go Ng-ts feh?” ⁶² Yiæ-su z-ka wô, “Ngô z-go: ng-lah tsiang-læ we k'en-kyin Nying-go Ng-ts zo læ yiu neng-ken Cü-kwu-go jing-siu-pin, yi dzing-leh t'in-li-go yüing ka læ.”

⁶⁰ 祭司头当中央立起来，问耶稣，话：「尔一句都弗回答吗？其拉做对证告尔个事干到底咋个？」⁶¹ 耶稣弗响，一眼弗回答其。祭司头再问其，等其话：「尔到底是基督箇位该赞美主顾个儿子弗？」⁶² 耶稣是介话：「我是个。尔拉将来会看见人个儿子坐来有能干主顾个顺手边，又乘勒天里个云介来。」

⁶³ Tsi-s-deo c'ô-k'æ zi-go i-zông, z-ka wô, “Ah-lah 'o-yüong bih-nying-go te-tsing? ⁶⁴ Gyi sih-doh-go shih-wô ng-

lah t'ing-meng-de: ng-lah-go i-s dza-go?" Gyi-lah long-tsong ding Gyi væn-djôh si-ze. ⁶⁵ Keh-tsao yiu-sing zæn-t'u t'u Gyi, tsô-djü Gyi-go min-k'ong, gyün-deo k'ao Gyi, yi teng Gyi wô, "Ng ts'ia kông-kông sin-cü shih-wô." Keh-sing ts'a-nying yia dong-siu kwah Gyi.

⁶³ 祭司头扯开自个衣裳，是介话：「阿拉何用别人个对证？」⁶⁴ 其褻渎个说话尔拉听闻了。尔拉个意思咋个？」其拉拢总定其犯着死罪。⁶⁵ 箇遭有星馋唾吐其，遮住其个面孔，拳头敲其，又等其话：「尔且讲讲先知说话。」箇星差人也动手掴其。

⁶⁶ Pe-teh læ 'ô-deo, ming-dông-li læ-kæn; tsi-s-deo ih-go ô-deo tseo-læ, ⁶⁷ ih k'en-kyin Pe-teh læ-tih hong-ho, ziu ts'ing-ting k'en-k'en gyi, wô, "Ng yia z teng Nô-sah-leh Yiæ-su dong-de-go." ⁶⁸ Gyi feh tsiao-jing, z-ka wô, "Ng-go shih-wô dza-go, ngô yia feh hyiao-teh, feh ming-bah." Gyi tseo-c'ih tao zin-ming-dông, kyi ziu di-de, ⁶⁹ Yi yiu ih-go ô-deo k'en-kyin gyi, teng bông-pin lih-tong-go cü-kwu wô, "Keh-go nying z gyi-lah tso-de-go." ⁷⁰ Pe-teh yi feh tsiao-

jing. Ko-leh ih-zông, keh-sing bông-pin lih-tong-go nying tsæ teng Pe-teh wô, “Ng jih-dzæ z gyi-lah tso-de nying; ing-we ng z Kyüô-li-li nying, ng-go k’eo-ing yia te-go.” ⁷¹ Keh-tsao Pe-teh vah zing-do-tsiu, wô, “Ng-lah læ-tih kông-go Cü-kwu, ngô feh nying-teh Gyi.” ⁷² Kyi ziu di-nyi-pin di-de. Pe-teh ziu kyi-teh-tao Yiæ-su teng gyi kông-ko-go shih-wô, “Kyi di liang-vah go zin-deo, ng we sæn-tsao feh tsiao-jing Ngô.” Ih ts’eng-tao, ziu k’oh-de.

⁶⁶ 彼得来下头，明堂里来间。祭司头一个丫头走来，
⁶⁷ 一看见彼得来的烘火，就清盯看看其，话：「尔也是等拿撒勒耶稣同队个。」⁶⁸ 其弗招认，是介话：「尔个说话咋个，我也弗晓得，弗明白。」其走出到前明堂，鸡就啼了。⁶⁹ 又有一个丫头看见其，等旁边立东个主顾话：「箇个人是其拉做队个。」⁷⁰ 彼得又弗招认。过了一晌，箇星旁边立东个人再等彼得话：「尔实在是其拉做队人，因为尔是加利利人，尔个口音也对个。」⁷¹ 箇遭彼得罚甚大咒，话：「尔拉来的讲个主顾，我弗认得其。」⁷² 鸡就第

二遍啼了。彼得就记得到耶稣等其讲过个说话，「鸡啼两
伐个前头，尔会三遭弗招认我。」一忖到，就哭了。

Mk. XV.

TSAO t'in-nyiang, keh-sing tsi-s-deo, tsiang-lao, doh-
shü-nying, teng djün kong-we, tu siang-liang-hao, ziu bo-
leh Yiæ-su, ta-c'ih-ky'i, ka peh Pe-lah-to.

早天亮，箇星祭司头、长老、读书人、等全公会，都
商量好，就缚勒耶稣，带出去，解拔彼拉多。

² Pe-lah-to meng Gyi, wô, “Ng z Yiu-t'a nying-go
Wông-ti feh?” Yiæ-su we-teh gyi, wô, “Ng wô-djôh-de.” ³
Keh-sing tsi-s-deo kao Gyi hyü-to en-gyin. ⁴ Pe-lah-to yi
meng Gyi, wô, “Ng ih-ngæn feh we-teh ma? Ts'ia-k'en,
gyi-lah yiu to-siao en-gyin tso te-tsing kao Ng.” ⁵ Dæn-z
Yiæ-su dzing-gyiu ih-ngæn feh we-teh; s-teh Pe-lah-to hyi-
gyi.

² 彼拉多问其，话：「尔是犹太人个皇帝弗？」耶稣回答其，话：「尔话着了。」³ 箇星祭司头告其许多案件。⁴ 彼拉多又问其，话：「尔一眼弗回答吗？且看，其拉有多少案件做对证告尔。」⁵ 但是耶稣仍旧一眼弗回答。使得彼拉多稀奇。

⁶ Tao tsih-k'eng-go nyih-ts, lao-lao fông ih-go væn-nying peh pah-sing, ze gyi t'ao jü. ⁷ Yiu ih-go nying kyiao-leh Pô-lah-pô, teng gyi yü-tông dzao-fæn-go dô-kô bo-kæn: dzao-fæn-go z-'eo gyi-lah z sah nying ko-de. ⁸ Cong-nying wæ-wæ-hyang gyiu *Pe-lah-to*, iao gyi tsiao lao-li ka tso. ⁹ Pe-lah-to we-teh gyi-lah, wô, "Iao ngô fông Yiu-t'a nying-go Wông-ti peh ng-lah feh?" ¹⁰ Ing-we hyiao-teh keh-sing tsi-s-deo z we-leh ky'i Gyi feh-ko ka-zông-læ-go.

⁶ 到节肯个日子，老老放一个犯人拨百姓，随其讨谁。
⁷ 有一个人叫勒巴拉巴，等其余党造反个大家缚间。造反个时候其拉是杀人过了。⁸ 众人怀怀响求彼拉多，要其照老例介做。⁹ 彼拉多回答其拉，话：「要我放犹太人个皇帝拨尔

拉弗？」¹⁰ 因为晓得箇星祭司头是为了气其弗过解上来个。

¹¹ Dæn-z keh-sing tsi-s-deo ts'ön-teh keh-dziao nying, neng-s iao fông Pô-lah-pô peh gyi-lah. ¹² Pe-lah-to yi we-teh gyi-lah, wô, “Ka-ni, ng-lah sô wô z Yiu-t'a nying Wông-ti go, iao ngô dza bæn Gyi?” ¹³ Gyi-lah yi wæ-wæ-hyang wô, “Ting Gyi læ jih-z-kô-zông.” ¹⁴ Pe-lah-to teng gyi-lah wô, “Gyi tso soh-go ôh z-ken?” Gyi-lah yüh-fah eo-leh hyang, wô, “Ting Gyi læ jih-z-kô-zông.” ¹⁵ Pe-lah-to iao en-teh pah-sing, ziu fông Pô-lah-pô peh gyi-lah, yüong pin-ts tang Yiæ-su, kao-dæ gyi-lah ky'i ting Gyi læ jih-z-kô-zông.

¹¹ 但是箇星祭司头撙掇箇潮人，能使要放巴拉巴拨其拉。¹² 彼拉多又回答其拉，话：「介呢，尔拉所话是犹太人皇帝个，要我咋办其？」¹³ 其拉又怀怀响话：「钉其来十字架上。」¹⁴ 彼拉多等其拉话：「其做啥个恶事干？」其拉越发讴勒响，话：「钉其来十字架上。」¹⁵ 彼拉多要

安得百姓，就放巴拉巴拨其拉，用鞭子打耶稣，交代其拉去钉其来十字架上。

¹⁶ KEH-SING ping ta Yiæ-su tao ming-dông-‘eo, ziu-z [1]kwun-t’ing; eo-long ‘eh-ying-go ping. ¹⁷ Ziu do-leh ‘ong-bao peh Gyi c’ün, ts’ pin-c’ih ih-ting bing-t’in-kwun peh Gyi ta; ¹⁸ ziu ts’ing Gyi en, wô, “Yiu-t’a nying-go Wông-ti, kong-hyi!” ¹⁹ Yi do-leh ih-keng lu-ken tang Gyi deo, zæn-t’u t’u gyi, ping-ts’ia gyü-tao pa Gyi. ²⁰ C’ü-siao-hao-ts, poh-diao ‘ong-bao, dzing-gyiu peh Gyi c’ün-leh Zi-go i-zông; ziu t’o-c’ih-ky’i ting Gyi læ jih-z-kô-zông.

¹⁶ 箇星兵帶耶稣到明堂后，就是官厅^[1]，讴拢合营个兵。¹⁷ 就驮勒红袍拨其穿，刺编出一顶平天冠拨其戴，¹⁸ 就请其安，话：「犹太人个皇帝，恭喜！」¹⁹ 又驮勒一根芦竿打其头，馋唾吐其，并且跪倒拜其。²⁰ 取笑好仔，剥掉红袍，仍旧拨其穿勒自个衣裳，就拖出去钉其来十字架上。

[1] ‘Ôh wô, wông-kong. 或话，皇宫。（原注）

²¹ Yiu ih-go Kwu-li-næ nyíng *kyiao-leh* Si-meng, ziu-z Üô-lih-sæn-da teng Lu-fu-go ah-tia, tseo-ko; z dzong din-pæn-li ka læ-go: gyi-lah ngang-k'ô gyi pe Yiæ-su-go jih-z-kô.

²¹ 有一个古利奈人叫勒西门，就是亚力山大等鲁孚个阿爹，走过，是从田畝里介来个。其拉硬柯其背耶稣个十字架。

²² GYI-LAH ziu ta Yiæ-su tao Kôh-kôh-t'a di-fông, ziu-z 'kw'u-lu-deo u-sen ka-shih. ²³ Do-leh yiu meh-yiah 'o-tih-go tsiu peh Gyi ky'üoh; Gyi feh k'eng ziu. ²⁴ Ting-zông jih-z-kô ts-'eo, gyi-lah dô-kô feng Gyi i-zông, ts'eh ts-meh-den k'en kôh-nyíng teh-djôh soh-si. ²⁵ Kyiu tin-cong ka z-'eo gyi-lah ting Gyi læ jih-z-kô-zông. ²⁶ Læ Gyi deo-zông t'iah ih-da yiu Gyi ze-míng sia-tih-go diao-ts, ziu-z wô, “YIU-T'A NYING-GO WÔNG-TI.”

²² 其拉就带耶稣到各各他地方，就是『骷颅头乌碎』解说。²³ 驮勒有没药和的个酒拔其吃，其弗肯受。²⁴ 钉上十字架之后，其拉大家分其衣裳，撮指末头看各人得着啥

西。²⁵ 九点钟介时候其拉钉其来十字架上。²⁶ 来其头上贴一埭有其罪名写的个条子，就是话：「犹太人个皇帝。」

²⁷ Yiu liang-go gyiang-dao teng Gyi dong-de ting læ jih-z-kô-zông, ih-go læ Gyi jing-siu-pin, ih-go læ tsia-siu-pin. ²⁸ Z-ka, keh-tsih Sing-shü sô wô, “Gyi we væn-nying li-hyang sön-tsing dzæ-nen,” [Y. 53. 12.] yiu yiao-nyiæn de.

²⁷ 有两个强盗等其同队钉来十字架上，一个来其顺手边，一个来借手边。²⁸ 是介，箇节圣书所话，「其会犯人里向算进在内」[Y. 53. 12.] 有效验了。

²⁹ Tseo-ko-go cü-kwu deo yiao-yiao, sih-doh Gyi, z-ka wô, “E! Ng z we hwe-diao sing-din, sæn nyih kong-fu tsæ ky’i-hao Cü-kwu, ³⁰ næn-kæn hao Zi kyi Zi, dzong jih-z-kô ka tseo-lôh-læ.” ³¹ Keh-sing tsi-s-deo teng doh-shü-nying yia z-ka, gyi-lah dô-kô kông-læ-kông-ky’i tsao-siao Gyi, wô, “Gyi yiu bih-nying kyi-ko-de, feh neng-keo kyi Zi. ³² Keh-go Kyi-toh, Yi-seh-lih-go Wông-ti, næn-kæn dzong jih-z-kô hao tseo-lôh, peh ah-lah k’en-kyin-ts ziu siang-

sing.” Teng Gyi dong-de ting-kæn-go nying yia zoh-mô Gyi.

²⁹ 走过个主顾头摇摇，褻渎其，是介话：「哎！尔是会毁掉圣殿，三日工夫再起好主顾，³⁰ 难间好自救自，从十字架介走落来。」³¹ 箇星祭司头等读书人也是介，其拉大家讲来讲去嘲笑其，话：「其有别人救过了，弗能够救自。³² 箇个基督，以色列个皇帝，难间从十字架好走落，拨阿拉看见仔就相信。」等其同队钉间个人也警骂其。

³³ Tao-leh jih-nyi tin-cong, pin-di heh-en, ih-dzih en tao sæn tin-cong. ³⁴ Sæn tin-cong z-‘eo, Yiæ-su do-do sing-hyang eo-ky‘i-læ, wô, “Yi-li! Yi-li! lah-mô sah-bah-da-nyi?” ka-shih ziu-z wô, “Ngô-go Jing-ming! Ngô-go Jing-ming! dza-we ky‘i-diao Ngô?” [S. 22. 1.] ³⁵ Yiu-sing bông-pin lih-kæn-go nying t‘ing-meng, z-ka wô, “Gyi z læ-tih eo Yi-li-üô.” ³⁶ Yiu ih-go nying peng-ky‘i, do-leh hæ-min-hwô, ts‘u seng-t‘eo-ts, c‘oh læ lu-ken-li, peh Gyi ky‘üoh, *teng yü-to nying* wô, “Vong-de; ah-lah ts‘ia k‘en Yi-li-üô we læ fông Gyi lôh feh.”

³³ 到了十二点钟，遍地黑暗，一直暗到三点钟。³⁴ 三点钟时候，耶稣大大声响讴起来，话：「以利！以利！拉马撒白大尼？」解说就是话：「我个神明！我个神明！咋会弃掉我？」[S. 22. 1.]³⁵ 有星旁边立间个人听闻，是介话：「其是来的讴以利亚。」³⁶ 有一个人奔起，驮勒海绵花，醋渗透仔，戳来芦竿里，拔其吃，等余多人话：「留了。阿拉且看以利亚会来放其落弗。」

³⁷ *Yiæ-su do-do sing-hyang eo ih-sing, ky'i ziu dön-de.* ³⁸ *Sing-din-li-go mun-tsiang zông-‘ô te-lih-k’æ.*

³⁷ 耶稣大大声响讴一声，气就断了。³⁸ 圣殿里个幔帐上下飏裂开。

³⁹ *Teng Gyi te-min lih-tong-go pah-tsong, k’en-kyin Yiæ-su ka eo ih-sing ky'i ziu dön-de, ziu wô, “Keh-go Nying jih-dzæ z Jing-ming-go Ng-ts.”* ⁴⁰ *Yiu kyi-go nyü-nying yün-yün k’en-kæn: nen-cong yiu Meh-da-lah-go Mô-li-üô, wa-yiu siao Yüô-kôh teng Iah-si-go ah-nyiang Mô-li-üô, teng Sah-lo-mi:* ⁴¹ *ziu-z, Yiæ-su læ Kyüô-li-li go z-‘eo, keng-leh*

kong-ing Gyi go cü-kwu; yi yiu hyü-to bih-go nyü-nying,
ziu-z teng Gyi dô-kô zông Yiæ-lu-sah-leng go cü-kwu.

³⁹ 等其对面立东个百总，看见耶稣介讴一声气就断了，就话：「箇个人实在是神明个儿子。」⁴⁰ 有几个女人远远看间。内中有抹大拉个马利亚，还有小雅各等约西个阿娘马利亚，等撒罗米。⁴¹ 就是，耶稣来加利利个时候，跟勒供应其个主顾，又有许多别个女人，就是等其大家上耶路撒冷个主顾。

⁸ YI-KYING yia-kw'a, tsæ-wô z yü-be-nyih, ziu-z en-sih-nyih zin-deo *keh nyih*, ⁴³ *keh-lah Üô-li-mô-t'a-go Iah-seh tseo-læ; z nyi-z-bu-li kwe-djong-go kwun, yia z siang-vông Jing-koh læ go cü-kwu; gyi fông-tæn læ kyin Pe-lah-to, t'ao Yiæ-su-go s-siu. ⁴⁴ Pe-lah-to hyi-gyi Yiæ-su yi-kying si-de; ziu eo pah-tsong læ, meng gyi, si-de z ih-zông feh. ⁴⁵ Kyi-jün dzong pah-tsong ka teh-cü-de, ziu pô s-siu song peh Iah-seh.*

⁴² 已经夜快，再话是预备日，就是安息日前头箇日，

⁴³ 箇勒亚利马太个约瑟走来，是议事部里贵重个官，也是

相望神国来个主顾，其放胆来见彼拉多，讨耶稣个尸首。⁴⁴
彼拉多稀奇耶稣已经死了，就诿百总来，问其，死了是一
晌弗。⁴⁵ 既然从百总介得知了，就把尸首送拨约瑟。

⁴⁶ *Iah-seh* ziu ma si mô-pu, pô s-siu do-lôh-læ, yüong
keh-go pu ko-hao-ts, en-leh zah-ngæn zôh-c'ih-læ-go veng
li-hyang: yi fæn ih-kw'e zah-deo, seh læ veng meng-k'eo.
⁴⁷ Meh-da-lah-go Mô-li-üô, teng Iah-si-go *ah-nyiang* Mô-li-
üô, tu k'en-kyin Gyi en-go u-sen.

⁴⁶ 约瑟就买细麻布，把尸首驮落来，用箇个布裹好
仔，安勒石岩凿出来个坟里向，又翻一块石头，塞来坟门
口。⁴⁷ 抹大拉个马利亚，等约西个阿娘马利亚，都看见其
安个乌碎。

Mk. XVI.

EN-SIH-NYIH ko-de, Meh-da-lah-go Mô-li-üô, teng
Yüô-kôh-go *ah-nyiang* Mô-li-üô, teng Sah-lo-mi, yü-sin ma-

leh hyiang-liao, iao læ djô Yiæ-su-go *s-siu*. ² Ts'ih-nyih-go deo-nyih tsao t'in-nyiang, nyih-deo c'ih-ky'i z-'eo, tao veng-deo læ. ³ Gyi-lah dô-kô siang-liang, wô, "Jü we teng ah-lah fæn-ko veng meng-k'eo keh-kw'e zah-deo ni?" ⁴ Deo ih dæ-ky'i, ziu k'en-kyin zah-deo yi-kying fæn-ko-de: *keh-kw'e zah-deo yi* z ting do-go. ⁵ Tseo-tsing veng-mo li-hyang, k'en-kyin ih-go 'eo-sang læ jing-siu-pin zo-kæn, c'ün-leh bah-bah dziang-sæn: gyi-lah ziu ky'ih-hoh. ⁶ Keh 'eo-sang teng gyi-lah wô, "Vong ky'ih-hoh: ng-lah z læ zing keh ting jih-z-kô go Nô-sah-leh Yiæ-su: Gyi z weh-cün-læ-de, feh læ dông-deo: ts'ia-k'en en Gyi go u-sen. ⁷ Hao ky'i, wô hyiang meng-du teng Pe-teh dao, 'Gyi sin-jü ng-lah tao Kyüô-li-li ky'i; læ keh-deo ng-lah we k'en-kyin Gyi, ziang Gyi teng ng-lah sô wô ka-go.'" ⁸ Gyi-lah kw'a kw'a tseo-c'ih, dzong veng-deo ka peng-leh-ky'i; nying hah-leh gwah-gwah-teo; ih-ngæn feh teng nying-kô wô soh, ing-we p'ô-go yün-kwu.

安息日过了，抹大拉个马利亚，等雅各个阿娘马利亚，等撒罗米，预先买了香料，要来搽耶稣个尸首。² 七日个头日早天亮，日头出去时候，到坟头来。³ 其拉大家商量，话：「谁会等阿拉翻过坟门口箇块石头呢？」⁴ 头一抬起，就看见石头已经翻过了。箇块石头又是顶大个。⁵ 走进坟墓里向，看见一个后生来顺手边坐间，穿勒白白长衫：其拉就吃恹。⁶ 箇后生等其拉话：「甯吃恹。尔拉是来寻箇钉十字架个拿撒勒耶稣。其是活转来了，弗来荡头。且看安其个乌碎。⁷ 好去，话向门徒等彼得道，『其先如尔拉到加利利去，来箇头尔拉会看见其，像其等尔拉所话介个。』」⁸ 其拉快快走出，从坟头介奔勒去，人吓勒刮刮抖，一眼弗等人家话啥，因为怕个缘故。

⁹ Ts'ih-nyih-go deo-nyih tsao t'in-nyiang Yiæ-su weh-cün-læ, sin yin-c'ih peh Meh-da-lah-go Mô-li-üô k'en; ziu-z dzong gyi sing-zông ken-c'ih ts'ih-go kyü cü-kwu. ¹⁰ Keh-sing su-djông teng Yiæ-su dong-de-go cü-kwu tsing-hao læ-kæn pe-shông k'oh-go z-'eo, keh nyü-nying tseo-ky'i t'ong-cü gyi-lah. ¹¹ Gyi-lah ih t'ing-meng Yiæ-su z

weh-de, peh gyi k'en-kyin-ko, feh siang-sing gyi-go shih-wô.

⁹ 七日个头日早天亮耶稣活转来，先现出拔抹大拉个马利亚看，就是从其身上赶出七个鬼主顾。¹⁰ 箇星素常等耶稣同队个主顾正好来间悲伤哭个时候，箇女人走去通知其拉。¹¹ 其拉一听闻耶稣是活了，拨其看见过，弗相信其个说话。

¹² Keh-sing z-ken 'eo-deo, liang-go meng-du tao hyiang-'ô ky'i; tseo-lu-go z-'eo, Yiæ-su pin-leh kôh-yiang siang-mao yin-c'ih-læ peh gyi-lah k'en. ¹³ Gyi-lah ziu ky'i t'ong-cü yü-to-go *meng-du*; *meng-du* yia feh siang-sing gyi-lah.

¹² 箇星事干后头，两个门徒到乡下去，走路个时候，耶稣变勒各样相貌现出来拨其拉看。¹³ 其拉就去通知余多个门徒，门徒也弗相信其拉。

¹⁴ 'Eo-deo, jih-ih-go meng-du zo-zih-go z-'eo, Yiæ-su yin-c'ih-læ peh gyi-lah k'en, tsah-vah gyi-lah feh siang-

sing-go ngang sing-dziang; ing-we Gyi weh-cün-læ 'eo-deo, keh-sing k'en-kyin-ko cü-kwu-go shih-wô gyi-lah feh siang-sing.

¹⁴ 后头，十一个门徒坐席个时候，耶稣现出来拨其拉看，责罚其拉弗相信个硬心肠，因为其活转来后头，箇星看见过主顾个说话其拉弗相信。

¹⁵ Ping-ts'ia teng gyi-lah wô, "Ng-lah tao 'en-t'in-ô ky'i, djün foh-ing dao-li peh long-tsong nying t'ing. ¹⁶ Siang-sing ziu si-li go cü-kwu hao teh-djôh kyiuh feh" siang-sing-go cü-kwu, iao ding gyi ze. ¹⁷ Siang-sing-go cü-kwu, keh-sing gyi-z ziu we keng-djôh gyi: *ziu-z* yüong Ngô-go ming-deo we ken-c'ih kyü; we kông kôh-c'ü t'u-wô; ¹⁸ we k'ô dzô; ky'üoh ze-bin soh-go doh-zih, yia ve sông-æ; wa-yiu sang-bing nying sing-zông siu en-en gyi, ziu we hao."

¹⁵ 并且等其拉话：「尔拉到咸天下去，传福音道理拨拢总人听。¹⁶ 相信受洗礼个主顾好得着救弗」相信个主顾，要定其罪。¹⁷ 相信个主顾，箇星奇事就会跟着其。就是用我个名头会赶出鬼；会讲各处土话；¹⁸ 会抔蛇；吃随

便啥个毒食，也𦵇伤害；还有生病人身上手按按其，就会好。」

¹⁹ Cü teng gyi-lah kông-hao-ts, ziu sing-zông t'in, zo læ Jing-ming-go jing-siu-pin. ²⁰ Meng-du tseo-c'ih, kôh-tao-c'ü ky'i djün dao-li: Cü pông-dzu gyi-lah, pô keng-djôh *gyi-lah* go gyi-z te-tsing keh-go dao-li. Üô-meng.

¹⁹ 主等其拉讲好仔，就升上天，坐来神明个顺手边。
²⁰ 门徒走出，各到处去传道理。主帮助其拉，把跟着其拉个奇事对证箇个道理。亚们。